

RADA GMINY PADEW NARODOWA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PADEW NARODOWA

Załącznik Nr I
do Uchwały Nr/...../..... Rady Gminy w Padwi Narodowej z dnia2001 r.

CZĘŚĆ I

zawierająca tekst:

- Uchwała
- Informacje wprowadzające
- Uwarunkowania realizacji celów rozwoju przestrzennego gminy

CZĘŚĆ II

zawierająca tekst:

- Cele i kierunki rozwoju
- Polityka rozwoju przestrzennego
- Materiały źródłowe
- Załączniki
- Dokumenty formalno prawne (wyciąg)

**Załącznik Nr 1
do uchwały Nr .../.../2016
Rady Gminy Padew Narodowa
z dnia 2016 r.**

UJEDNOLICONY TEKST

**STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY PADEW NARODOWA**

PADEW NARODOWA 2016 ROK

*ustalenia II zmiany studium wyróżniono w tekście ** []
a także na rysunku studium w oznaczeniach*

Zespół autorski:

mgr Władysław Gurdak Główny projektant upr. urb. Nr 1094/90	Wprowadzenie Powiązania funkcjonalno – przestrzenne gminy Cele i zadania rozwojowe Polityka realizacji przedsięwzięć publicznych
mgr Jan Rakuś	Polityka rozwoju w sferze społeczno – gospodarczej Strefy polityki przestrzennej
Anna Matyka	Wartości środowiska przyrodniczego
mgr inż. Aniela Grądział	Problematyka zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej
inż. Maria Mróz	Kierunki i zasady rozwoju systemów transportowych
mgr inż. Jan Sadecki mgr inż. Janina Wiącek	Kierunki i zasady rozwoju systemów infrastruktury technicznej
tech. Jolanta Kocoń tech. Elżbieta Skalska tech. Maria Rzepka tech. Alicja Furdyna	Opracowanie graficzne
tech. Robert Sudol	Opracowanie techniczne, skład, redakcja komputerowa

Spis treści:

UCHWAŁA	9
Tekst Uchwały Nr/...../ 2001 Rady Gminy w Padwi Narodowej z dnia 2001 r.	11
INFORMACJE WPROWADZAJĄCE	13
1. Uwagi ogólne	15
2. Podstawa prawna i zakres opracowania studium	16
3. Metoda i forma opracowania	16
1. Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z usytuowania gminy w określonym obszarze administracyjnym	21
2. Uwarunkowania przyrodnicze	22
2.1. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	22
2.1.1. Położenie geograficzne i morfologia terenu	22
2.1.2. Budowa geologiczna	22
2.1.3. Zasoby surowcowe	23
2.1.4. Klimat	23
2.1.5. Środowisko wodne	24
2.1.6. Środowisko atmosferyczne	27
2.1.7. Gleby – stan zanieczyszczenia	28
2.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne	29
2.1.9. Klimat akustyczny	29
2.1.10. Ogólna ocena stanu środowiska	30
2.1.11. Walory krajobrazowe	30
2.1.12. Lasy, świat zwierzęcy, system powiązań ekologicznych	31
2.1.13. Zasoby przyrody objęte ochroną prawną – istniejące formy ochrony przyrody	33
2.2. Zagrożenia środowiskowe	34
2.2.1. Zagrożenia naturalne	34
2.2.2. Zagrożenia antropogenne	34
2.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego	35
2.3.1. Uwarunkowania ochronne wynikające z przepisów szczególnych i norm prawa lokalnego	35
2.3.2. Uwarunkowania ochronne obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych	35
2.3.3. Uwarunkowania wynikające z zagrożeń naturalnych	35
2.3.4. Uwarunkowania wynikające z antropogennych przeobrażeń i zagrożeń środowiska	35
3. Uwarunkowania kulturowe	36
3.1. Historia osadnictwa na terenie gminy	36
3.2. Stanowiska archeologiczne	39
3.3. Zasoby dziedzictwa kulturowego	41
3.3.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	41
3.3.2. Pozostałe obiekty dziedzictwa kulturowego	43
3.4. Ogólna charakterystyka układów przestrzennych wsi	49
4. Uwarunkowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	49
4.1. Gospodarka rolna	49
4.2. Produkcja roślinna	51
4.3. Produkcja zwierzęca	51
4.4. Struktura agrarna	52
4.5. Formy władania ziemią	52
4.6. Uwarunkowania wynikające ze stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej	52
5. Uwarunkowania wynikające z jakości życia mieszkańców	53
5.1. Demografia	53
5.1.1. Liczba ludności, struktura płci, gęstość zaludnienia	53
5.1.2. Struktura wieku	55
5.1.3. Ruch naturalny ludności	56
5.1.4. Migracje	57
5.1.5. Zatrudnienie	57

5.1.6. <i>Problemy bezrobocia</i>	58
5.1.7. <i>Uwarunkowania wynikające z zagadnień demograficznych</i>	58
5.2. Zasoby mieszkaniowe gminy	59
5.2.1. <i>Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania mieszkalnictwa</i>	59
5.3. Stan infrastruktury socjalnej	60
5.3.1. <i>Oświata</i>	60
5.3.2. <i>Usługi kultury</i>	61
5.3.3. <i>Ochrona zdrowia i opieka społeczna</i>	62
5.3.4. <i>Usługi handlu, gastronomii i rzemiosła</i>	63
5.3.5. <i>Sport i rekreacja</i>	63
5.4. Podmioty gospodarcze działające na obszarze gminy	64
6. Uwarunkowania wynikające z funkcjonowania systemu transportowego	65
6.1. Komunikacja drogowa	65
6.1.1. <i>Układ komunikacyjny gminy</i>	65
6.1.2. <i>Obciążenie ruchem zewnętrznym dróg wojewódzkich</i>	67
6.1.3. <i>Funkcjonowanie układu drogowego</i>	68
6.1.4. <i>Komunikacja zbiorowa</i>	69
6.1.5. <i>Komunikacja indywidualna</i>	69
6.1.6. <i>Bezpieczeństwo ruchu drogowego</i>	70
6.1.7. <i>Drogi transportu rolniczego</i>	71
6.2. Komunikacja kolejowa	72
6.2.1. <i>Linia normalnotorowa</i>	72
6.2.2. <i>Linia szerokotorowa</i>	72
7. Uwarunkowania wynikające z wyposażenia i obsługi uzbrojenia technicznego	73
7.1. Elektroenergetyka	73
7.2. Telekomunikacja	75
7.3. Zaopatrzenie w gaz	78
7.4. Zaopatrzenie w wodę	79
7.5. Gospodarka ściekowa	81
7.6. Gospodarka odpadami	82
7.7. Regulacja stosunków wodnych	85
8. Uwarunkowania wynikające z potrzeby ochrony ludności przed zagrożeniami żywiołowymi	87
8.1. Zagrożenia żywiołowe i katastrofalne	87
8.1.1. <i>Zagrożenia powodziowe</i>	88
8.1.2. <i>Zagrożenia pożarowe</i>	88
8.1.3. <i>Zagrożenia chemiczne</i>	88
8.1.4. <i>Skażenia promieniotwórcze</i>	88
9. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	88
10. Podstawowe problemy gminy i szanse ich rozwiązania	90
10a. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	93
1. <i>Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.</i>	93
2. <i>Stan ład przestrzennego i wymogów jego ochrony</i>	93
3. <i>Stan środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.</i>	93
4. <i>Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.</i>	96
5. <i>Warunki i jakość życia mieszkańców.</i>	96
6. <i>Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia</i>	96
7. <i>Potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności:</i>	97
8. <i>Stan prawny gruntów.</i>	98
9. <i>Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.</i>	98
10. <i>Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.</i>	98
11. <i>Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.</i>	98

12.	<i>Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.</i>	99
13.	<i>Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.</i>	99
14.	<i>Zadania wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych.</i>	99
15.	<i>Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.</i>	99
16.	<i>Sposób realizacji wymogów, wynikający z uwzględnienia ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.</i>	99
17.	<i>Uwarunkowania rozwoju.</i>	101
11.	Cele i kierunki rozwojowe	105
12.	Kierunki rozwoju i przekształceń struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy	106
13.	Polityka w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego	113
13.1.	Ochrona wód powierzchniowych	113
13.2.	Ochrona wód podziemnych	113
13.3.	Ochrona powietrza atmosferycznego	114
13.4.	Ochrona zasobów surowcowych, ochrona powierzchni ziemi	114
13.5.	Ochrona gruntów rolnych i leśnych	115
13.6.	Obiekty i obszary chronione i proponowane do ochrony na podstawie ustawy o ochronie przyrody	115
13.7.	System powiązań ekologicznych – tereny otwarte	117
13.8.	Ochrona przed zagrożeniami powodziowymi	117
13.9.	Ochrona klimatu akustycznego	118
13.10.	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	118
14.	Polityka w zakresie ochrony środowiska kulturowego	118
14.1.	Zakres ochrony konserwatorskiej	118
14.2.	Obiekty architektury i budownictwa objęte ochroną konserwatorską	121
14.3.	Stanowiska archeologiczne	122
15.	Kierunki i polityka rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej	122
16.	Polityka rozwoju społeczno – gospodarczego	124
16.1.	Prognoza rozwoju demograficznego	124
16.1.1.	<i>Liczba ludności, gęstość zaludnienia</i>	124
16.1.2.	<i>Struktura wiekowa</i>	125
16.2.	Prognoza zmian jakości życia mieszkańców	126
16.3.	Prognoza rynku pracy	127
16.4.	Rozwój budownictwa mieszkaniowego	128
17.	Polityka rozwoju systemu transportowego	129
17.1.	Komunikacja drogowa	129
17.1.1.	<i>Weryfikacja istniejącej sieci drogowej</i>	129
17.1.2.	<i>Modernizacja dróg</i>	130
17.1.3.	<i>Drogi transportu rolniczego</i>	132
17.1.4.	<i>Ruch pieszy i rowerowy</i>	133
17.1.5.	<i>Bezpieczeństwo ruchu</i>	134
17.2.	Komunikacja kolejowa	134
17.2.1.	<i>Kolej normalnotorowa</i>	134
17.2.2.	<i>Kolej szerokotorowa</i>	135
18.	Polityka rozwoju systemów infrastruktury technicznej	135
18.1.	Elektroenergetyka	135
18.2.	Telekomunikacja	137
18.3.	Zaopatrzenie w gaz	137
18.4.	Zaopatrzenie w wodę	137
18.5.	Gospodarka ściekowa	137
18.6.	Gospodarka odpadami	139
18.7.	Regulacja stosunków wodnych	139
19.	Polityka w zakresie ochrony ludności przed zagrożeniami żywiołowymi	140
19.1.	Zagrożenia żywiołowe i katastrofalne	140
19.2.	Aspekty obrony cywilnej	141
20.	Polityka realizacji przedsięwzięć publicznych gminy	142

20.1.	Gospodarowanie mieniem komunalnym	142
20.2.	Realizacja przedsięwzięć publicznych	144
20.3.	Promocja gminy	145
20.4.	Polityka lokalizacyjna	146
20.5.	Określenie obszarów, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe	147
20.6.	Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla terenów objętych II zmianą studium.	151
21.UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ II ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PADEW NARODOWA		153
Bibliografia		156
DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO		158
	<i>Wykaz mapek</i>	<i>158</i>
	<i>Wykaz schematów</i>	<i>159</i>
POLITYKA ROZWOJU I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO		159
	<i>Wykaz mapek</i>	<i>159</i>
	<i>Wykaz schematów</i>	<i>159</i>

UCHWAŁA

Uchwała Nr / / 2001
Rady Gminy Padew Narodowa
z dnia 2001 r.

w sprawie:

uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Padew Narodowa

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – tekst jednolity (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 z późniejszymi zmianami) oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym – tekst jednolity (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy w Padwi Narodowej, uchwała co następuje:

§ 1

Uchwala się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Padew Narodowa jako akt kierownictwa wewnętrznego określający politykę przestrzenną gminy.

§ 2

Studium stanowić będzie dokument ułatwiający przygotowanie lub podejmowanie decyzji przez Zarząd Gminy w odniesieniu do lokalnych przedsięwzięć dla realizacji celów publicznych, działalności wymagającej ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenów na obszarach nie objętych planami miejscowymi, a także dokumentem na podstawie, którego następować będzie koordynacja działań związanych z zagospodarowaniem terenów na obszarze gminy.

§ 3

Zobowiązuje się Zarząd Gminy do realizacji polityki przestrzennej na obszarze gminy w oparciu o kierunki i zasady przyjęte w „Studium”.

§ 4

Integralną część uchwały stanowią:

Załącznik Nr I

zawierający część opisową polityki rozwoju i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy.

Załącznik Nr II

zawierający część rysunkową:

plansza Nr 1. Kierunki i zasady polityki przestrzennej – struktura funkcjonalno przestrzenna 1:10 000;

plansza Nr 2. Kierunki i zasady polityki przestrzennej – infrastruktura techniczna 1:10 000.

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy Padew Narodowa.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

.....
Przewodniczący Rady Gminy

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

1. Uwagi ogólne

Studium, jak wynika bezpośrednio z przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, a pośrednio z innych ustaw związanych z planowaniem przestrzennym oraz regulacji prawnych dotyczących kompetencji samorządów, jest osią lokalnego systemu planowania. Stwierdzenie to opiera się na następujących przesłankach:

- Studium jest jedynym dokumentem planistycznym sporządzanym dla obszaru całej gminy. Jest najważniejszym dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej prowadzonej przez samorząd. W odróżnieniu od strategii rozwoju społeczno – gospodarczego jest dokumentem z mocy ustawy obowiązkowo sporządzanym przez każdą gminę, podczas gdy decyzja o sporządzeniu strategii podejmowana jest dobrowolnie, przez zainteresowane gminy. Przedmiotem studium są dwojakiego rodzaju treści:
 - treści związane ze stanem istniejącym, czyli diagnoza aktualnej sytuacji gminy i uwarunkowań jej rozwoju, dająca rozpoznanie obiektywnych okoliczności rozwoju zgodnie z wymaganiami art. 6 ust. 4 (UZP);
 - treści określające kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej, a więc podstawowe reguły działania w przestrzeni przyjęte przez samorząd, zgodnie z art. 6 ust. 5 ustawy.
- Potrzeba powiązania kierunków zagospodarowania przestrzennego z ogólnymi celami rozwoju gminy wymaga poszukiwania związków rozwoju przestrzennego z podstawami rozwoju społeczno – gospodarczego gminy, a zatem wymusza konieczność osadzenia rozwiązań przestrzennych w realiach społeczno – ekonomicznych.
- Do opracowanych planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych bez planu miejscowego, studium powinno być najważniejszym punktem odniesienia i źródłem informacji koordynacyjnych. Nie chodzi tu tylko o formalną spójność tych dokumentów, ale o racjonalną zgodność działań i konsekwencję w realizacji obranych kierunków rozwoju przestrzennego, ustalanych na etapie studium w oparciu o diagnozę uwarunkowań i sprecyzowane cele rozwoju gminy.
- Studium jest dokumentem, który zawiera m.in. bardzo szeroki zestaw informacji na temat środowiska gminy, jej społeczności i gospodarki. Władze gminy, chcąc opracować i przedstawić mieszkańcom koncepcję rozwoju przestrzennego gminy (bądź jej zmiany) muszą dysponować rzetelną bazą informacyjną uzasadniającą przyjęte rozwiązania. Temu służy część analityczna studium i zgromadzony zasób informacji, który po uporządkowaniu winien być systematycznie uaktualniany i wzbogacany, tak aby potem mógł być każdorazowo wykorzystywany nie tylko dla realizacji polityki przestrzennej, ale także dla promocji rozwoju gminy, sporządzania programów gospodarczych i inwestycyjnych, oraz opracowania ofert ukierunkowanych na potencjalnych inwestorów.

Część informacyjna studium jest zatem dobrą podstawą do budowy gminnego systemu informacji przestrzennej, który w procesie zarządzania gminą w warunkach gospodarki rynkowej okazuje się nieodzowny.

Reasumując: podstawowymi zadaniami studium są:

- Rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów, związanych z jej rozwojem;
- Sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego;
- Stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych bez planów;
- Promocja rozwoju gminy.

2. Podstawa prawna i zakres opracowania studium

- ◆ Ustawa z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym art. 6 ust. 1 – 7 (tekst jednolity Dz. U. z 1999, Nr 15, poz. 139).
- ◆ Uchwała Nr / /01 z dnia 17 czerwca 2001 r. Rady Gminy Padew Narodowa o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Padew Narodowa.
- ◆ Zasięg opracowania „Studium” obejmuje teren o powierzchni 89,5 km² w aktualnych granicach administracyjnych gminy Padew Narodowa.

3. Metoda i forma opracowania

Metoda opracowania „Studium” wyłania się z założonego efektu końcowego. Istnieje szereg warunków, jakie muszą zostać spełnione, aby opracowane studium było dokumentem odpowiadającym wymaganiom ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, spełniało wymienione powyżej zadania a także odzwierciedlało specyfikę obszaru gminy.

Najważniejsze z tych warunków to:

- ◆ wola polityczna władz samorządowych do sporządzenia dokumentu ukazującego społeczeństwu koncepcję rozwoju przestrzennego gminy i sposoby jej realizacji – w tym źródła finansowania oraz warunki organizacyjne umożliwiające niezbędne działania;
- ◆ dostępny zasób informacji o gminie i jej zewnętrznym otoczeniu pozwalający na wiarygodne określenie uwarunkowań rozwoju;
- ◆ funkcjonowanie lokalnego systemu planowania rozwoju gminy umożliwiające przenoszenie treści studium do innych dokumentów planistycznych o charakterze operacyjnym (programy) i regulacyjnym (plany miejscowe).

Dla zapewnienia sprawnego przebiegu prac oraz uzyskania pożądaných efektów merytorycznych, niezbędnym było nawiązanie ścisłej współpracy zespołu autorskiego z przedstawicielami samorządu lokalnego, któremu na bieżąco prezentowano wyniki opracowania według zakończonych faz.

Ocenie poddano:

- jakość bazy informacyjnej;
- kompleksowość występujących uwarunkowań;
- hierarchizacja występujących problemów przestrzennych;
- kierunki długofalowej polityki przestrzennej.

Ostateczny wynik prac projektowych zawarty jest w części:

- graficznej zawierającej rysunki:
 - plansza Nr 1. Struktura powiązań zewnętrznych 1:100 000;
 - plansza Nr 2. Uwarunkowania przestrzenne 1:10 000;
 - plansza Nr 3. Kierunki i zasady polityki przestrzennej – struktura funkcjonalno przestrzenna 1:10 000;
 - plansza Nr 4. Kierunki i zasady polityki przestrzennej – infrastruktura techniczna 1:10 000.
- opisowej zawierającej charakterystykę stanu istniejącego, uwarunkowań rozwoju oraz polityki i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

**UWARUNKOWANIA
REALIZACJI CELÓW ROZWOJU
PRZESTRZENNEGO GMINY**

1. Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z usytuowania gminy w określonym obszarze administracyjnym

Gmina Padew Narodowa należy do mniejszych obszarowo gmin województwa podkarpackiego. Administracyjnie gmina wchodzi w skład powiatu mieleckiego.

Najbliższy ośrodek o funkcji powiatowej położony w odległości 17 km wzmacnia rangę Padwi Narodowej jako ośrodka gminnego pełniącego funkcję administracyjną, usługową, kulturalną na rzecz pozostałych wsi gminnych.

W układzie komunikacji regionalnej obszar gminy obsługują przebiegające przez jej obszar:

- droga wojewódzka Nr 985 relacji Dębica – Mielec – Tarnobrzeg;
- linia kolejowa normalnotorowa relacji Dębica – Rozwadów.

W układzie sieci osadniczej gmina Padew Narodowa została zaliczona jako ośrodek obsługi lokalnej (siedziba gminy):

„Ośrodkiem obsługi lokalnej jest miejscowość Padew Narodowa o umiarkowanych tendencjach rozwojowych, będąca siedzibą władz samorządowych oraz jednostek obsługi mieszkańców poziomu I w zakresie usług: oświaty, ochrony zdrowia, poczty i telekomunikacji, obrotu pieniężnego, policji i straży pożarnej”.

Według projektu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego obszar gminy Padew Narodowa obejmują 3 strefy polityki przestrzennej:

Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Dominującym sektorem gospodarki rolnej jest gospodarka indywidualna. Gospodarka ta cechuje się dużym rozdrobieniem. Gospodarstwa spełniają bardziej funkcję socjalną niż ekonomiczną. Nie oznacza to jednak, że takie gospodarstwa winny zniknąć. Niezbędne jest jednak powstanie znaczącej liczebnie grupy gospodarstw większych, wyspecjalizowanych w różnych gałęziach produkcji zdolnych do zastosowania nowych technologii, wprowadzenia postępu.

Strefa korytarza rozwoju osadnictwa

Tereny te związane są z pasmem aktywności gospodarczej zachodniej części województwa podkarpackiego, ciągnącego się od Jasła przez Dębicę – Mielec do Tarnobrzega, którego osią jest droga Nr 985 wraz z wiązką infrastruktury technicznej przebiegająca przez te ośrodki.

Strefa wartości przyrodniczo - krajobrazowych

Są to tereny doliny Wisły wraz z dopływami Babulówki i Trześniówki objętej korytarzem ekologicznym w sieci ECONET-Polska oraz fragmenty kompleksów leśnych Puszczy Sandomierskiej.

2. Uwarunkowania przyrodnicze

2.1. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

2.1.1. Położenie geograficzne i morfologia terenu

Według podziału fizyczno – geograficznego J. Kondrackiego 1977 r. gmina Padew Narodowa Tuszów Narodowy położona jest w Makroregionie Kotliny Sandomierskiej. Zachodnia część gminy położona jest w obrębie Mezoregionu Niziny Nadwiślańskiej, centralna i wschodnia w Mezoregionie Równiny Tarnobrzeskiej.

Nizina Nadwiślańska – obejmuje prawostronny fragment doliny Wisły o szerokości od 1,5–2,5 km. Jest to płaska powierzchnia o niewielkich deniwelacjach, porozcinana licznymi starorzeczami Wisły wykorzystanymi przez ciekі stałe i okresowe, lekko nachylona w kierunku północno – wschodnim.

Równina Tarnobrzeska – jest równiną płaską, piaszczystą, porozcinaną holocenijskimi starorzeczami urozmaiconą różnymi wałami wydmyowymi.

Obszar gminy wznosi się od 152,2 m n.p.m. w północnej części do 161,1 m n.p.m., w południowo – wschodniej części, generalnie nachylony jest w kierunku północno – wschodnim. Spadki terenu są niewielkie, przeważają nachylenia od 0–2%, tylko lokalnie w obrębie stoków wydmy są nieco większe, lecz nie przekraczają 5%.

Na omawianym terenie występują następujące formy morfologiczne:

- terasa zalewowa rzeki Wisły wyniesiona jest od 0–2 m ponad średni stan wody;
- terasa nadzalewowa wyniesiona około 2–10 m nad średni stan wody, stanowi płaską rozległą formę o średnich nachyleniach;
- doliny boczne Babulówki, Trześniówki i innych niewielkich cieków stanowią formy erozyjne nieckowate o łagodnie nachylonych zboczach i płaskich dnach;
- wydmy stanowią niewielkich rozmiarów formy, rozmaite, najczęściej zadrzewione.

Rzeźbę terenu zmodyfikował również człowiek usypując wały przeciwpowodziowe, tworząc różnego rodzaju nasypy, wykopy, kanały, wyrobiska poeksploatacyjne itp.

2.1.2. Budowa geologiczna

Teren gminy położony jest w obrębie dużej jednostki geologicznej Polski – Zapadliska Przedkarpackiego. Jest to rozległe obniżenie tektoniczne wypełnione trzeciorzędowymi osadami miocenu morskiego. Zapadlisko powstało w końcowej fazie fałdowania geosynkliny karpackiej. Obszar gminy usytuowany jest w północno – zachodniej części Zapadliska, a utwory je wypełniające wykształcone są w głębokomorskiej facji ilów i iłolupków. Ostatnim ogniwem utworów trzeciorzędowych są iły krakowskie, występujące na głębokości 7,5–16,5 m p.p.t. wykształcone w postaci półzwartych ilów pylastych. Czwartorzęd reprezentowany jest przez plejstocenijskie osady rzeczne wykształcone jako średniozagęszczone żwiry o miąższości około 5–8 m, przykryte piaskami średnio i drobnoziarnistymi. Strop piasku przykryty jest miejscami pakietem twaroplastycznych, półzwartych glin o miąższości do 3,5 m.

Holocenijskie osady rzeczne to gliny, namuły organiczne o konsystencji miękkoplastycznej, o miąższości do 2,5 m. Występują one przede wszystkim na terenie starorzeczy. Piaski eoliczne występują w obrębie wydmy, ich miąższość dochodzi do 3,0 m.

2.1.3. Zasoby surowcowe

Na terenie gminy, na jej północno – zachodnim skraju znajduje się niewielki fragment udokumentowanego w kategoriach A+B+C₁ złoża siarki Baranów Sandomierski – Skopanie, położonego w większości na terenie gminy sąsiedniej. Utworzony dla wydobycia surowca w 1978 r. Obszar Górniczy Baranów Sandomierski – Skopanie pozostał zniesiony decyzją Ministra Ochrony Środowiska w 1989 r. z uwagi na brak ekonomicznego uzasadnienia eksploatacji siarki (spadek cen i zapotrzebowania na rynkach światowych).

Aktualnie na terenie gminy nie udokumentowano innych zasobów surowców z grupy podstawowych. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. jest posiadaczem koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż węglowodorów obejmującej m.in. teren gminy Padew Narodowa (koncesja Mielec – Bojanów Nr 32/99/p. ważna do 06.10.2005 r.), co stwarza szansę na udokumentowanie zasobów gazu i ropy naftowej.

Powszechnie występują tu kopaliny pospolite. Są to: kruszywa naturalne (piaski rzeczne i wydmy) oraz surowce ilaste występujące w rejonie wsi Roźniaty i Przykop. Zasoby tych surowców nie są w dostatecznym stopniu rozpoznane. Jedyne udokumentowane w kategoriach bilansowych złoża glin znajduje się w miejscowości Roźniaty, o zasobach wynoszących 14640 m³, dla eksploatacji, którego utworzono obszar i teren górniczy Roźniaty – Piątek II o powierzchni 8610 m² (Decyzja Starosty Powiatu Mieckiego OŚ–VI–75751/14/W/00 z dnia 17.04.2000 r.) i udzielono koncesji ważnej do 15.09.2004 r. Złoże to stanowi aktualnie bazę surowcową dla produkcji materiałów budowlanych w cegielni w Roźniatach. Tereny poeksploatacyjne glin znajdujące się w tym rejonie wymagają rekultywacji.

Ponadto na terenie gminy częstym zjawiskiem jest „dzika” eksploatacja piasków. Jest to wydobycie punktowe, na małą skalę, prowadzone przez miejscową ludność na potrzeby własne. Powstałe wyrobiska są z reguły małe i szybko ulegają naturalnej selekcji.

2.1.4. Klimat

Teren gminy, według R. Gumińskiego, zaliczany jest do Sandomiersko – Rzeszowskiej dzielnicy klimatycznej.

Charakterystyczne cechy klimatu w tym rejonie:

- ◆ średnia temperatura powietrza 7,8°C;
- ◆ amplituda roczna temperatur 22°C;
- ◆ okres wegetacji 220 dni;
- ◆ średnia liczba dni z przymrozkami 120 dni;
- ◆ średnia roczna suma opadów 570–610 mm;
- ◆ zachodni i południowo – zachodni dominujący kierunek wiatrów.

Najkorzystniejsze warunki klimatu lokalnego występują w obrębie terasy nadzalewowej i wydmy. Charakteryzują się one dobrymi warunkami termiczno – wilgotnościowymi i solarnymi.

Mniej korzystne warunki klimatu lokalnego występują w obrębie terasy zalewowej Wisły oraz w dolinach bocznych. Częstym zjawiskiem meteorologicznym w tym rejonie jest mgła.

2.1.5. Środowisko wodne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy Padew Narodowa położony jest w obrębie dorzecza Wisły, która stanowi naturalną północną i północno – zachodnią granicę gminy. Sieć wód powierzchniowych w obrębie tego terenu tworzą: Wisła (ciek I-rzędu) i jej dopływy prawobrzeżne: Babulówka, Trześniówka.

Wewnętrzna sieć wodną stanowią ich dopływy, Babulówki – Złoty Potok, rów Laski, Mieszy Dąb, kanał Młodochowski, Trześniówki – Kobylanka, Jamnica, Kosiniec oraz szereg bezimiennych cieków. Kanały: Chorzelowsko – Dymitrowski i Kluszewski odprowadzają wody wprost do Wisły. W dolinie Wisły występują liczne starorzecza z mniej lub bardziej zaawansowanym procesem lodowacenia. Są to najczęściej zbiorniki o wydłużonym kształcie, których głębokość dochodzi niekiedy do kilku metrów. Z wód stojących wymienić należy przede wszystkim Stawy Osieczyska i Stawy Krasiczyńskie (fragment). Ponadto w miejscowościach Wojków, Domacyny Wielkie i Małe oraz Roźniaty znajdują się niewielkie stawy, częściowo zarośnięte. Przy drodze Padew – Wojków zlokalizowane jest stare wyrobisko piasków, zaadoptowane jako zalew do celów rekreacyjnych.

Maksymalne stany wód występują w okresie wiosennych roztopów oraz na początku lata w okresie intensywnych opadów letnich. W tym okresie rzeki nie mieszczą swych wód w korytach i zalewają tereny między wałami przeciwpowodziowymi, a przy bardzo wysokich stanach istnieje groźba przesiąkania, przerwania wałów i podtopienia lub zalania terenów przyległych, co miało miejsce w czasie powodzi katastrofalnych w 1997 r. i 2001 r. W wyniku przesiąkania wałów rzeki Wisły podtopieniu uległo w 1997 r. około 180 ha gruntów we wsiach Roźniaty, Zaduszniaki, Kęblów i Przykop, podobnie na tych samych terenach w 2001 r. (brak szczegółowych danych odnośnie powierzchni).

Jakość wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe płynące są dziś najbardziej zanieczyszczonym elementem środowiska w Polsce, co jest następstwem nieracjonalnej gospodarki zasobami oraz odprowadzania nadmiernej ilości ścieków przemysłowych i komunalnych o niedostatecznym stopniu oczyszczenia. Istotnym czynnikiem degradującym wody powierzchniowe są zanieczyszczenia obszarowe pochodzące ze spływów powierzchniowych (głównie w czasie występowania obfitych opadów i topnienia pokrywy śnieżnej), wprowadzających do wód zanieczyszczenia pochodzące z gospodarki rolnej (nawozy, środki ochrony roślin) oraz zanieczyszczenia bakteriologiczne będące rezultatem stosowania praktyki nadrzędności zaopatrzenia ludności w wodę z wodociągów w stosunku do uporządkowania gospodarki ściekowej.

Sytuacja taka, dotyczy gminy Padew Narodowa, gdzie 100% gospodarstw ma umożliwiony dostęp do sieci wodociągowej przy braku kanalizacji i gminnej oczyszczalni ścieków. Gospodarka ściekowa organizowana jest we własnym zakresie (zbiorniki bezodpływowe), co stwarza zagrożenie dla środowiska w przypadkach nieprawidłowej ich eksploatacji. Na terenie gminy, z uwagi na brak rozwiniętego przemysłu, brak punktowych źródeł zanieczyszczenia wód płynących. Jedynym potencjalnym źródłem zanieczyszczenia są ścieki sanitarne oczyszczone, pochodzące z niewielkiej oczyszczalni zlokalizowanej przy obiektach szkolnych w Padwi Narodowej (pozwolenie wodno – prawne na zrzut ścieków do rowu Nart).

Z mocy ustawy o PIOŚ wprowadzony jest monitoring jakości wód powierzchniowych. Ocena jakości wód polega na porównaniu reprezentatywnych stężeń poszczególnych

wskaźników zanieczyszczeń z normatywnymi stężeniami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 05.11.1991 r. i przypisaniu im klas czystości. Ustawa – Prawo wodne z 1974 r. wyróżnia trzy klasy czystości wód powierzchniowych, w zależności od ich możliwego wykorzystania.

- woda klasy I (najwyższy stopień czystości) przeznaczona jest do zaopatrzenia ludności w wodę pitną, na potrzeby przemysłu spożywczego i hodowli ryb łososiowatych;
- woda klasy II przeznaczona jest do hodowli zwierząt gospodarskich i ryb innych niż łososiowate oraz dla celów rekreacyjnych;
- woda klasy III przeznaczona dla przemysłu oraz nawadniania terenów rolniczych.

Wody o zanieczyszczeniu wyższym niż wody III klasy określa się jako wody nadmiernie zanieczyszczone (pozaklasowe) nie odpowiadające normatywom.

W ogólnej ocenie stopnia zanieczyszczenia rzek decyduje najgorsza grupa wskaźników na danym odcinku ciekłu.

Rzeka Wisła objęta jest monitoringiem podstawowym (krajowym) i regionalnym (wojewódzkim) w 4 punktach pomiarowo – kontrolnych usytuowanych na terenie województwa podkarpackiego poza terenem omawianej gminy. Jak wynika z badań (WIOŚ 1998 r., 1999 r.) jakość wód rzeki nie odpowiada dopuszczalnym normom zanieczyszczenia wód powierzchniowych w klasyfikacji ogólnej.

Pozaklasowa jakość wód Wisły wynika przede wszystkim z jej zasolenia i złego stanu sanitarnego. Pod względem klasyfikacji fizykochemicznej wody Wisły nie odpowiadają normom, wskaźnikiem decydującym o klasie jest przewodnictwo elektrolityczne, zawiesina i zawartość Na. Wody rzeki zaliczone są również do pozaklasowych pod względem klasyfikacji bakteriologicznej i hydrobiologicznej. Taki stan zanieczyszczenia Wisły spowodowany jest dopływem dużych ilości ścieków komunalnych i przemysłowych już w górnym jej biegu. Wody o wysokim stopniu degradacji wprowadzone są na teren omawianej gminy.

Pomimo, iż od wielu lat Wisła pozostaje pozaklasowa, to jednak z roku na rok adnotuje się stopniowy spadek wartości stężenia poszczególnych wskaźników zanieczyszczeń.

Chemizm pozostałych wód powierzchniowych występujących na terenie gminy kształtuje się głównie pod wpływem czynników naturalnych, na jakość wód mają także wpływ zanieczyszczenia obszarowe, związane z wymywaniem z podłoża i transportem zanieczyszczeń do cieków w czasie występowania obfitych opadów atmosferycznych.

Rzeka Babulówka objęta była badaniem w 1993 r. w dolnym jej biegu na terenie gminy Padew Narodowa i Baranów Sandomierski. Klasyfikacja wód rzecznych Babulówki determinowana jest głównie przez wartość wskaźnika bakteriologicznego, który nie odpowiada normom. Klasyfikacja fizyko – chemicznych parametrów wód przedstawia się korzystniej, większość z nich osiąga wartości normatywne I i II klasy czystości. Podwyższona koncentracja związków manganu i żelaza (w granicach klasy III) w wodach rzeki jest jej cechą naturalną.

Rzeka Trześniówka objęta była badaniami w ramach sieci monitoringu regionalnego w trzech punktach pomiarowo kontrolnych w 1998 r. i jednym w 1999 r. zlokalizowanych w dolnym jej biegu poza terenem gminy Padew Narodowa. Jakość wód rzeki jest bardzo zróżnicowana. W górnym biegu rzeki większość wskaźników wykazuje wartości odpowiadające klasie I i II. W ilości ponadnormatywnej występuje jedynie żelazo (pochodzenia geogenicznego). Na

tym odcinku rzeka nie podlega silnym wpływom antropogenicznym. Pod względem sanitarnym wody rzeki odpowiadają klasie III. Zasadniczą zmianą jakości wód, na pozaklasowe (kryteria fizyko–chemiczne) powoduje dopływ mocno zanieczyszczonych wód Mokrzeszówki (poza terenem gminy), która jest odbiornikiem wód kopalnianych z Kopalni Siarki „Machów”

odbiornikiem wód kopalnianych

Pozostałe ciekł. przepływające przez teren gminy nie były objęte badaniami jakości wód.

Wody podziemne

Na terenie gminy występuje czwartorzędowy poziom wód gruntowych. Warstwę wodonośną stanowią piaszczysto – żwirowe utwory rzeczne przykryte lokalnie (w północnej części gminy) pakietem gruntów ilastych, stanowiących warstwę izolacyjną.

Wody gruntowe występują na głębokości mniejszej niż 4,5m p.p.t., średnio 1,5–2,0 m p.p.t., a jedynie lokalnie głębiej lub całkowicie płytko (około 0,5 m p.p.t. w rejonie starorzeczy).

Największy drenaż wód gruntowych występuje wzdłuż brzegu Wisły, gdzie poziom wód stabilizuje się na poziomie około 2,0 m p.p.t., dodatkowo w pakiecie gruntów spoistych występować mogą okresowo wody śródglinowe na głębokości około 1,0–1,9 m p.p.t.

Nieomal cały obszar gminy (prócz części zachodniej) charakteryzuje się występowaniem utworów o średniej wodonośności, o wydatkach studni w granicach 50–70 m³/h.

Centralna i wschodnia część gminy znajduje się w obrębie wydzielonego w widłach Wisły i Sanu GZWP Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”. Jest to największy zbiornik na terenie województwa podkarpackiego. Część południowo – zachodnią gminy obejmuje GZWP Nr 425 „Dolina Borowa” przylegający od zachodu do GZWP Nr 425 stanowiący jego część składową.

Kolektorami zasobów wodnych zbiorników są czwartorzędowe piaski i żwiry, mają charakter porowy, są zasilane przez infiltracje opadów atmosferycznych na wychodniach lub pośrednio poprzez przepuszczalną lub przepuszczalną pokrywę nadkładu. Obydwa GZWP nie posiadają ciągłej warstwy izolacyjnej w stropie warstwy wodonośnej, co stwarza zagrożenie skażenia wód. Potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia wód gruntowych są tu: zanieczyszczone ciekł, gospodarka wodna, brak kanalizacji. Lokalnie negatywny wpływ na jakość wód mogą wywierać: wysypisko odpadów komunalnych w Padwi, ubojnia drobiu w Padwi (w przypadku niewłaściwej gospodarki odpadami i ściekami produkcyjnymi).

W oparciu o zasoby GZWP Nr 425 na terenie gminy funkcjonuje ujęcie wody pitnej w Padwi Narodowej, składające się z trzech studni (dwóch podstawowych, jednej awaryjnej) o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych udokumentowanych w kategorii „B” wynoszących łącznie 61,4 m³/h. Strefy ochrony bezpośredniej studni S–2 i S–3 stanowią tereny w formie kwadratu o boku 23 m, studnia S–1 zlokalizowana jest na terenie SUW, minimalna odległość jej od ogrodzenia wynosi 14 m. Stref ochrony pośredniej nie ustanowiono. Zasięg leja depresyjnego (obszar zasobowy) przy zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych wynosi:

- dla studni S-1 – 68,0 m;
- dla studni S-2 – 62,0 m;
- dla studni S-3 – 45,0 m.

W obrębie tych terenów nie stwierdza się zagrożeń dla ujmowanych wód podziemnych. Pozwolenie wodno-prawne na eksploatację ujęcia zobowiązuje wykonywania kontrolnych analiz wody surowej ze studni oraz wody z rowu melioracyjnego przebiegającego w sąsiedztwie studni S-3.

Jakość wód podziemnych

Badania jakości wód gruntowych dokonywane są w ramach monitoringu krajowego, regionalnego i lokalnego w wytypowanych punktach pomiarowych. Na terenie gminy nie przeprowadzono badań. Najbliższe punkty kontroli jakości wód znajdują się w Mielcu, Baranowie Sandomierskim, Nowej Dębie. Jak wynika z systematycznie prowadzonych analiz, są to wody sklasyfikowane w III klasie, co oznacza wody niskiej jakości. Analizy jakości wody surowej ze studni ujęciowych i piezometrów wykazują podwyższone wartości związków żelaza, manganu, siarkowodoru i azotu amonowego. Jakość wody surowej nie odpowiada warunkom wody pitnej określonym stosownymi przepisami – wymaga uzdatniania.

2.1.6. Środowisko atmosferyczne

Powietrze atmosferyczne ze względu na powszechność występowania, niezbędną obecność w procesach życiowych organizmów jest jednym z elementów środowiska decydującym o jakości życia człowieka i jego otoczenia. Wpływa na stopień czystości wód powierzchniowych, zakwaszenie gleb, zdrowotność lasów, zanieczyszczenie upraw. Stopień zanieczyszczenia powietrza związany jest z wielkością emisji wprowadzanych do atmosfery strumieni zanieczyszczeń pochodzących przede wszystkim ze źródeł antropogennych.

W latach osiemdziesiątych i na początku lat dziewięćdziesiątych, gmina Padew Narodowa zaliczana była do Tarnobrzесьkiego Obszaru Ekologicznego Zagrożenia, jednego z 27 w kraju, z uwagi na swoje położenie w zasięgu negatywnego oddziaływania przemysłu siarkowego, Elektrowni w Połańcu, przemysłu Mielca i Tarnowa. W roku 1996 PIOŚ przeprowadził weryfikację obszarów ekologicznego zagrożenia w kraju, w wyniku czego TOEZ został zniesiony, w rezultacie stwierdzonej poprawy warunków środowiska na tym terenie. Poprawa nastąpiła w drodze podjętych działań ograniczających uciążliwość największych „trucicieli”.

Środowisko atmosferyczne gminy w dalszym ciągu pozostaje pod wpływem oddziaływania przemysłu spoza granic, na terenie samej gminy brak punktowych szczególnie uciążliwych źródeł zanieczyszczeń powietrza, mogących znacząco wpływać na pogorszenie warunków arosanitarnych, prócz oddziałującej w niewielkim zasięgu cegielni w Roźniatach. Wszystkie kotłownie w obiektach użyteczności publicznej zostały zmodernizowane; stosują paliwo gazowe. Ponadto wpływ na stan środowiska atmosferycznego, w sali lokalnej, posiada emisja niekontrolowana z niepunktowych źródeł. Zalicza się do nich emisja z:

- sektora transportowego;
- sektora komunalnego – z palenisk domowych, gdzie podstawowym źródłem energii cieplnej jest spalanie węgla i koksu;
- rolnictwo (hodowla bydła, zabiegi agrotechniczne).

Zanieczyszczenia emitowane do atmosfery powodują zmianę jej naturalnego składu chemicznego, struktury termicznej i zakłócają bilans promieniowania słonecznego,

stwarzając zagrożenie dla ludzi i środowiska. W związku z czym konieczne jest systematyczne kontrolowanie stanu czystości powietrza. Wyniki badań stanowią podstawę oceny stopnia narażenia zdrowia ludzi oraz oceny wpływu zanieczyszczeń na zmiany zachodzące w środowisku.

Badania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych prowadzi WSSE i WIOŚ w wytypowanych punktach pomiarowych. Program badań obejmuje zanieczyszczenia podstawowe pochodzące z procesów spalania paliw: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony, opad pyłu, opad kadmu i ołowiu, związki fluoru oraz zanieczyszczenia specyficzne pochodzące z procesów technologicznych. Lokalizacja punktów pomiarowych wynika z regionalnej polityki ochrony środowiska, są to miejsca potencjalnej koncentracji zanieczyszczeń. Punkt pomiarowy jakości powietrza zlokalizowano na terenie Padwi Narodowej. Jak wynika z badań (PIOŚ – 1998 r.) nie stwierdza się przekroczeń norm określonych stosownymi, aktualnie obowiązującymi przepisami. Stwierdzone wartości SO₂ wynoszą 13% Da (średnia wartość dopuszczalna), związków azotu 40% Da, pyłu zawieszonego 27% Da. Średni opad pyłu dla powiatu mieleckiego wynosi 45% Da. Reasumując należy stwierdzić, iż gmina aktualnie charakteryzuje się korzystnymi warunkami czystości powietrza, o czym świadczy zdrowotność lasów (występują jedynie uszkodzenia słabe – I strefa zagrożeń przemysłowych), środowiska szczególnie wrażliwego na zanieczyszczenia gazowe. Ponadto na przestrzeni ostatnich lat adnotuje się systematyczną poprawę w tym zakresie (ograniczenie emisji z zakładów uciążliwych). Następującym problemem staje się emisja komunikacyjna, szczególnie odczuwalna w rejonach tras tranzytowych. Największe nasilenie ruchu w skali gminy występuje na drodze wojewódzkiej nr 985, (średni dobowy ruch w 1995 r. wynosił 2800 pojazdów). Wobec powyższego można przypuszczać, iż w rejonie tej trasy występuje niezorganizowana emisja zanieczyszczeń motoryzacyjnych stwarzająca uciążliwość w miejscowości gminnej położonej w/w drodze. Dotychczas nie potwierdzono tego zjawiska badaniami.

2.1.7. Gleby – stan zanieczyszczenia

Użytki rolne występujące na terenie gminy zaliczane są do gleb I–VI klasy bonitacyjnej. Przeważają użytki rolne w klasie IV (40,8% powierzchni użytków rolnych) oraz V – 25,5%.

Niewielki odsetek stanowią gleby pochodzenia organicznego, szczególnie chronione z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Są to gleby murszowe występujące na terenie wsi Babule. Zagrożenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej mają charakter ilościowy i jakościowy. Zagrożenia ilościowe wyrażają się w zmniejszeniu powierzchni użytkowanej rolniczo w następstwie przejmowania gruntów na cele nierolnicze. Zagrożenia o charakterze jakościowym wynikają z działalności wydobywczej, oddziaływania na grunty rolne zanieczyszczeń powietrza pochodzących z przemysłu i komunikacji, zanieczyszczeń wód i zanieczyszczeń odpadami.

Wszelkie zmiany w składzie chemicznym oraz w odczynie i warunkach oksydacyjno – redukcyjnych gleby zmieniają jej właściwości biologiczne i ograniczają naturalną funkcję w biosferze.

Do czynników degradujących glebę należą:

- nadmierne ilości metali ciężkich: kadmu, miedzi, cynku, ołowiu, niklu;
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu;
- skażenie radioaktywne.

Występowanie tych zjawisk w glebach użytków rolnych stwarza zagrożenie dla człowieka poprzez przenikanie zanieczyszczeń do upraw.

W celu uzyskania całości obrazu trwałych przekształceń i zmian zachodzących w glebie oraz stworzenia możliwości szybkiego reagowania na zachodzące nieprawidłowości realizowany jest monitoring gleb zajmujący się badaniem i oceną stanu biologicznie czynnej powierzchni ziemi. Na podstawie ogólnopolskiego programu badań realizowanego w latach 1992–1997 pod nadzorem merytorycznym IUNiG w Puławach przez OSChR w Kielcach stwierdza się na terenie gminy Padew Narodowa:

- ◆ 38% użytków rolnych stanowią gleby bardzo kwaśne (do 4,5 ph);
- ◆ 46% gleby kwaśne (od 4,6-5,5 ph);
- ◆ 11% gleby lekko kwaśne;
- ◆ 4% to gleby o odczynie obojętnym;
- ◆ 1% o odczynie zasadowym;
- ◆ zawartość w glebach użytków rolnych metali ciężkich (cynk, kadm, ołów, nikiel, miedź) generalnie w stopniu „0” oznaczającym zawartość naturalną, prócz znikomego odsetka prób o podwyższonej zawartości cynku (stopień „I” w pięciostopniowej skali zanieczyszczeń), generalnie nie stwierdza się podwyższonej zawartości siarki siarczanowej (I, II, III klasa zasobności oznaczająca zawartość naturalną w różnych glebach) prócz niewielkiego odsetka prób o podwyższonej zawartości siarki (w stopniu IV) prawdopodobnie w skutek antropopresji, bez konieczności zmiany upraw.

Reasumując użytki rolne obszaru gminy nadają się pod uprawy wszystkich roślin z wyjątkiem upraw warzyw przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci, szczególnie na terenach występowania zagrożeń powodziowych tj. na terenach podtopionych w czasie katastrofalnej powodzi w 1997 i 2001 r., gdzie mogło nastąpić zanieczyszczenie gleb skażonymi wodami Wisły. Dotyczy to użytków rolnych na terenie wsi: Rożniaty, Zaduszniaki, Kęblów i Przykop.

2.1.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Na terenie gminy nie stwierdza się zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym. Przebiegająca przez północny skraj gminy linia 220 kV Połaniec – Chmielów oraz w południowo – wschodniej części linie 220 kV Połaniec – Chmielów i 110 kV Mielec – Chmielów zlokalizowane są w sposób nie kolidujący z zabudową mieszkalną. Analogicznie negatywne oddziaływanie stacji bazowej telefonii komórkowej w Padwi Narodowej poprzez wytwarzanie pola elektromagnetycznego zostało wyeliminowane w rezultacie właściwej lokalizacji. Przekroczenia natężeń dopuszczalnych jak wynika z opracowanej Oceny Oddziaływania na Środowisko występują powyżej wysokości 32,7 m n.p.t. i nie pokrywają się z miejscami przebywania ludzi.

2.1.9. Klimat akustyczny

Na klimat akustyczny wpływ posiadają:

- hałas przemysłowy;
- hałas komunikacyjny.

Uciążliwość spowodowana nadmierną emisją hałasu jest charakterystyczna głównie dla terenów zwartej zabudowy, dotyczy terenów mieszkalno-przemysłowych oraz przebiegu tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu. Gmina Padew Narodowa nie była przedmiotem badań natężenia hałasu.

Na terenie gminy źródłami hałasu przemysłowego są: zakłady świadczące usługi tartaczne, gdzie przyczyną emisji hałasu są traki, piły oraz urządzenia obróbki drewna.

Obiekty te z racji swej lokalizacji w oddaleniu od zabudowy mieszkalnej nie stwarzają uciążliwości.

Poziom natężenia hałasu drogowego zależy jest od:

- rodzaju hałaśliwości pojazdów;
- rodzaju i jakości nawierzchni;
- ukształtowania terenu;
- zwartości zabudowy;
- natężenia ruchu.

Mając na uwadze w/w czynniki należy przypuszczać, iż uciążliwość związana z emisją hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Padew Narodowa może pojawiać się w miejscowości gminnej przy drodze wojewódzkiej Nr 985 Nagnajów – Dębica.

2.1.10. Ogólna ocena stanu środowiska

PIOŚ dokonuje okresowo kompleksowej oceny stanu środowiska na terenach gmin. Wynikiem oceny jest klasyfikacja gmin ze względu na występowanie zagrożeń środowiskowych.

Kryteria oceny to:

- poziom zanieczyszczenia powietrza;
- poziom zanieczyszczenia wód powierzchniowych;
- poziom zanieczyszczenia wód podziemnych;
- stopień degradacji i dewastacji gruntów;
- poziom zagrożenia hałasem
- ilość zakładów uciążliwych z listy krajowej i wojewódzkiej.

W rejonie położenia gminy Padew Narodowa ocenę przeprowadził WIOŚ Tarnobrzeg w 1966 r. Gminę zaliczono do obszarów, na których wyniki badań nie wskazują na występowanie ponadnormatywnych zanieczyszczeń i uciążliwości mimo stwierdzonego antropogenicznego oddziaływania.

2.1.11. Walory krajobrazowe

Decydującym czynnikiem wpływającym na doznania estetyczne pochodzące z czerpania wrażeń krajobrazowych jest geomorfologiczne ukształtowanie terenu. Wspólnie z pozostałymi elementami tworzącymi harmonijny krajobraz (dobry stan zachowania środowiska naturalnego, zabytki kultury materialnej) decyduje o stopniu atrakcyjności turystycznej danego obszaru.

Tereny, które obejmuje w swych granicach gmina Padew Narodowa, nie należą do szczególnie atrakcyjnych, nie mniej można wyróżnić rejony, gdzie ocena krajobrazu jest zdecydowanie wyższa. Dość dużymi walorami krajobrazu cechują się północne i południowo – zachodnie obszary gminy położone w dolinie Wisły, a także lesisty południowo – wschodni kraniec gminy.

Szeroka dolina Wisły tworzy zrąb krajobrazu. Malowniczo wyglądają piaszczyste ławice pojawiające się w korycie rzeki. Część z nich jest zupełnie pozbawiona roślinności, inne cechuje różny stopień sukcesji roślinnej. Zwarte zarośla wiklin nadrzecznych ciągnące się wzdłuż brzegów, a niekiedy fragmenty łągów nadrzecznych z potężnymi topolami dodatkowo uplastyczniają bezpośrednie otoczenie Wisły. Równinne terasy rzeczne porożcinane są licznymi starorzeczami. Wiele z nich porasta efektownie, szczególnie w okresie kwitnienia, zbiorowisko „lilii wodnych”. Nierzadko towarzyszy mu osobliwa, objęta ochroną roślina – salwinia pływająca. Wysoki przeciwpowodziowy wał, dający

możliwość obserwacji ze szczytu odleglejszych terenów jest również charakterystycznym elementem w tutejszym krajobrazie.

Żyzne gleby na zawału wykorzystywane rolniczo, tworzą mozaikę pól uprawnych, łąk i pastwisk. Niewielką połąć w południowo – wschodniej części gminy zajmuje fragment stosunkowo dużego kompleksu leśnego. W jego zasięgu znalazł się system kilku dużych stawów hodowlanych „Stawy Osieczyska” fragment drugiego zespołu stawów „Stawy Krasiczyńskie”. Część stawów porasta roślinność szuwarowa tworząc doskonałe warunki dla bytowania wielu gatunków ptaków, pozostałe nadal pełnią funkcję hodowlaną. Kompozycja lasów, toni wodnej i szuwarów tworzy doskonały estetycznie krajobraz.

Pozostały obszar gminy odznacza się odmiennym typem krajobrazu. Płaskie powierzchnie gruntu podlegają użytkowaniu rolnemu. Pewną monotonię urozmaicają niewielkie lasy, śródpolne zadrzewienia i dolinki niewielkich cieków wodnych otoczone pasem zadrzewień.

2.1.12. Lasy, świat zwierzęcy, system powiązań ekologicznych

Szata roślinna

Pełni funkcje klimatyczne i biologiczne, wpływające na podniesienie ogólnych standardów ekologicznych i poprawę jakości życia oraz funkcje gleboochronne i wodoochronne. Według podziału glebotonicznego Szafera (1972 r.), teren gminy Padew Narodowa położony jest w obrębie krainy Kotliny Sandomierskiej w okręgu Puszczy Sandomierskiej, podokręgu Płaskowyzu Niżańskiego. Obszar gminy wyróżnia się dominacją zbiorowisk nieleśnych. Zdecydowanie przeważają wśród nich antropogeniczne zbiorowiska towarzyszące uprawom zbożowym i okopowym, które zajmują 66% powierzchni gminy. Półnaturalne zespoły – łąki i pastwiska – stanowią 11%, towarzyszą im zbiorowiska związane z sodami oraz zbiorowiska wodne, bagienne i szuwarowe. Lasy pokrywają około 11% omawianego obszaru.

Na terenie gminy wyróżnia się następujące zbiorowiska roślinne:

Lasy i zbiorowiska zaroślowe

Lasy na terenie gminy stanowią fragment większego kompleksu leśnego wchodzącego w skład zarówno gminy Padew jak i gmin: Baranów Sandomierski, Tuszów Narodowy i Cmolas. Inne małe powierzchniowo kompleksy położone są wokół przysiółka Tarnówek i w zachodniej części Padwi.

Wymienione drzewostany charakteryzuje nieco odmienny skład florystyczny, związany z warunkami hydrologicznymi, przeszłą gospodarką człowieka, jak również zróżnicowaniem geomorfologicznym.

Dominującym zbiorowiskiem leśnym, porastającym głównie siedliska boru mieszanego wilgotnego jest zespół śródładowego boru wilgotnego, występującym w rejonie Stawów Krasiczyńskich i Stawów Osieczyska, mniejsze powierzchnie zajmują siedliska boru mieszanego świeżego i uboższe partie lasu mieszanego świeżego, które porasta zespół kontynentalnego boru mieszanego. Drzewostan w przewadze buduje sosna zwyczajna z domieszką brzozy brodawkowatej, świerka, dębu szypułkowego i olszy czarnej, rzadziej jodły.

W lokalnych bezodpływowych zagłębieniach terenu, gdzie poziom wód gruntowych jest dość wysoki m.in. w bezpośrednim sąsiedztwie Stawów Osieczyska, wykształcają się płaty żyznego olsu porzeczkowego, gdzie drzewostan buduje olsza czarna z domieszką jesionu wyniosłego, brzozy, świerka i sosny. W dolinach potoków, i na siedliskach wilgotnych lub mokrych wykształca się zespół łągu jesionowo – olszowego z olszą czarną,

jesionem, wiązem szypułkowym i dębem. W szerokiej dolinie Wisły panowały niegdyś łągi topolowo – wierzbowe. W chwili obecnej, występowanie tych lasów zostało znacznie ograniczone wskutek pozyskiwania terenów pod grunty orne i użytki zielone, jak również regulacji koryta rzeki. Pozostałością zespołu są większe i mniejsze grupy topól i wierzb, gdzieś towarzyszące Wiśle; najlepiej zachowane fragmenty występują w okolicach Przykopu i Roźniat.

Znacznie częściej w dolinie Wisły występują zbiorowiska wikliny, pełniące rolę antropogenicznego zbiorowiska zastępczego w miejscach przerzedzonych i wyciętych łągów.

Las jest jednym z najważniejszych komponentów środowiska przyrodniczego. Znaczenie lasu wypływa z wielorakich jego funkcji, wśród których zazwyczaj wymienia się:

- ◆ funkcję ochronną polegającą na tym, iż las jest główną formacją roślinną oddziaływującą dodatnio na wiele elementów środowiska: klimat, stosunki wodne, skład chemiczny wody i powietrza. Lasy zabezpieczają przed takimi zjawiskami jak: wiatr, zmniejszają zanieczyszczenie powietrza, produkują tlen, chronią przed hałasem przetrzymują wilgoć;
- ◆ funkcję produkcyjną, polegającą na dostarczaniu surowca drzewnego i innych dóbr jak owoce leśne, grzyby, itp.;
- ◆ funkcję społeczną, polegającą na tym, że lasy są niezastąpionym terenem dla turystów i rekreacji.

Ponadto są niezmiernie ważnym elementem krajobrazu i stanowią naturalne środowisko leśnych gatunków zwierząt.

Lasy i zadrzewienia

Na terenie gminy zajmują powierzchnię 806 ha, co stanowi 11,5% ogólnej powierzchni. Powierzchnia lasów państwowych pozostających w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa – Buda Stalowska – wynosi 366,25 ha, pozostałe to lasy komunalne i prywatne. W obrębie kompleksu leśnego lasów państwowych wydzielono lasy wodoochronne o powierzchni 320,11 ha, ustanowione na mocy Zarządzenia Nr 273 MOŚZiL z dnia 29.12.1995 r.

Kompleksy leśne terenu gminy charakteryzują się zadowalającą zdrowotnością w drzewostanach występują tylko uszkodzenia słabe (I strefa zagrożeń przemysłowych).

Zespoły łąkowe, pastwiska, muraw piaszczyskowych

Należą do zbiorowisk półnaturalnych. Najczęściej spotykanym zbiorowiskiem są tutaj łąki kwaśne, występujące w zasadzie na terenie całej gminy, reprezentując głównie zespół świeżej łąki rajgrasowej, dobrze wykształcone jego płaty spotykane są w okolicach przysiółka Tarnówek, w Padwi Narodowej i Przykopie. Bogate florystycznie zespoły łąk pojawiają się w miejscach uwilgotnionych, o wysokim poziomie wód gruntowych tj. w dolinach cieków wodnych.

W sąsiedztwie zabudowań wiejskich, w miejscach intensywnie wypasanych wykształca się ubogi florystycznie zespół łąk pastwiskowych.

Zbiorowiska wodne, szuwarowe, bagienne

Zbiorowiska wodne na terenie gminy są szczególnie obficie reprezentowane z uwagi na bogactwo wód płynących, starorzeczy stawów i oczek wodnych. Zbiorowiska tej roślinności tworzą skupienia na powierzchni wód, często są to gatunki objęte ścisłą

ochroną. Zbiorowiska szuwarowe porastają obrzeża koryt rzecznych i wód stojących, istnieją i przyspieszają proces łądowacenia zbiorników wodnych.

Zbiorowiska segetalne

Towarzyszące uprawom polowym, zajmują największe powierzchnie na terenie gminy, pod względem przyrodniczym nie przedstawiają większej wartości. Zespoły tej roślinności różnicują się w zależności od żyzności podłoża.

Do najbardziej interesujących elementów flory występujących na terenie gminy należą rośliny objęte ochroną gatunkową. Wśród nich na uwagę zasługują: grązel żółty, kotewka orzech wodny, salwinia pływająca, konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, paprotka zwyczajna, namulnik brzegowy, tawuła wierzbolistna występujące głównie w dolinie Wisły i w części południowo – wschodniej gminy.

Świat zwierzęcy

Według podziału na krainy zoogeograficzne (Jaczewski 1973 r. w Narodowym Atlasie Polski) cała gmina znajduje się w krainie Niziny Sandomierskiej. Teren gminy charakteryzuje się bogactwem zbiorowisk roślinnych, w konsekwencji różnorodnością biotopów dla zwierząt, co wpływa na liczny skład gatunkowy fauny. Tereny otwarte przeważające na terenie gminy tj. łąki, pola uprawne, nieużytki są biotopem życia drobnej zwierzyny łownej, licznych gryzoni i ptaków preferujących przestrzenie otwarte.

Lasy to miejsca schronienia dużych zwierząt łownych: sarny, dzika, kuny leśnej, jenota, ptaków leśnych. Licznie reprezentowane są gatunki ptaków związanych ze środowiskiem wodnym oraz ichtiofauna wód płynących i stojących.

Na terenie gminy występuje 6 gatunków zwierząt, które z uwagi na swoją rzadkość znalazły się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Są to zwierzęta zakwalifikowane jako na narażone na wyginięcie: popielica, sieweczka obrożna, rybitwa białoczelna, kormoran oraz gatunki rzadkie: wydra i gągoł krzykliwy.

Naturalny system powiązań ekologicznych na terenie gminy tworzą:

- ekosystemy leśne;
- ekosystemy dolin rzecznych Wisły, Babulówki, Trześniówki oraz dolinek i dopływów w postaci w postaci zarośli lęgowych;
- ekosystemy wodne – wód płynących, starorzeczy, oczek wodnych, kompleksy stawów;
- ekosystemy łąkowe – obszary użytków zielonych, stanowiących bazę równowagi ekologicznej dla sąsiadujących łatwo wysuszających się obszarów.

Dolina rzeki Wisły stanowi fragment sieci ekologicznej ECONET–Polska opracowanej w ramach europejskiego programu Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody jako korytarz ekologiczny o międzynarodowym znaczeniu.

Podstawowym celem utworzenia sieci ekologicznej w kraju i w Europie jest zwiększenie skuteczności ochrony różnorodności biologicznej.

Główne zasady wdrożenia rzeki ECONET–Polska to:

- zasada nasycenia różnymi formami ochrony prawnej;
- zasada renaturyzacji obszarów zdegradowanych;
- zasada promowania rozwoju zrównoważonego.

2.1.13. Zasoby przyrody objęte ochroną prawną – istniejące formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Padew Narodowa dotychczas nie ustanowiono wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody wynikających z ustawy o ochronie przyrody. Ochronę prawną

zastosowano poprzez ustanowienie sześciu pomników przyrody żywej, Zarządzeniem Nr 34 Wojewody Tarnobrzeskiego z dnia 30.12.1988 r. i Nr 6 z dnia 28.06.1991 r., są to:

- ◆ w miejscowości Piechoty
 - dąb szypułkowy (na gruncie prywatnym działka nr 479);
 - wiąz szypułkowy (na gruncie prywatnym działka nr 511);
- ◆ w miejscowości Rożniaty
 - wiąz szypułkowy (obok budynku dawnego dworu);
 - dąb szypułkowy (w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły);
 - dąb szypułkowy (w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły);
 - sosna wejmutka (w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły).

W wyniku przeprowadzonej Powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej gminy Padew Narodowa przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej O/Przemyśl w 1997 r., stwierdzono występowanie wielu obiektów i obszarów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym kwalifikujących się do objęcia ochroną prawną.

Propozycje ochrony tych terenów poprzez utworzenie różnych form ochrony przyrody zostały przedstawione w części II niniejszego opracowania.

2.2. Zagrożenia środowiskowe

Gmina Padew Narodowa zalicza się do obszarów o warunkach środowiska w pewnym stopniu przekształconych. W celu poprawy takiego stanu należy zwrócić uwagę na występowanie zjawisk negatywnych, pojawiających się na terenie gminy. Do zagrożeń środowiskowych występujących na obszarze gminy zalicza się zagrożenia naturalne i antropogenne.

2.2.1. Zagrożenia naturalne

Wynikają z położenia gminy, budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych. Są to:

- ◆ zagrożenia prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi katastrofalnych (wody Q₁ – stuletnie) na terenach chronionych wałami przeciwpowodziowymi Wisły i Trześniówki w wypadku ich przerwania lub przesiąkania, co dotyczy centralnej i zachodniej części gminy oraz terenów położonych w dolinie Trześniówki. W czasie ostatnich powodzi katastrofalnych w 1997 i 2001 roku w wyniku przesiąkania wałów Wisły podtopieniu uległy tereny wsi Rożniaty, Zaduszniki, Kęblów, Przykop;
- ◆ występowanie niekorzystnych warunków fizjograficznych (płytkie zaleganie wód gruntowych do 1,0 m p.p.t., zaleganie mgieł, warunki wilgotnościowe, stagnacja chłodnych mas powietrza), co w szczególności dotyczy terasy zalewowej rzek Wisły, dolin bocznych i starorzeczy;

2.2.2. Zagrożenia antropogenne

Związane z działalnością człowieka:

- ◆ nieuporządkowana gospodarka wodno – ściekowa (brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków) przy 100% zwodociągowaniu gminy, powodująca powstawanie zanieczyszczeń obszarowych degradujących środowisko wodne i glebowe (odcieki z nieprawidłowo eksploatowanych zbiorników bezodpływowych);
- ◆ zanieczyszczone rzeki nie odpowiadające normom czystości wód w klasyfikacji ogólnej (Wisła) i pod względem bakteriologicznym (Babulówka);

- ◆ lokalizacja wysypiska odpadów komunalnych w obrębie GZWP nr 425 stwarzająca potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych pomimo naturalnej izolacji podłoża (warstwa ilasta).

2.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego

2.3.1. Uwarunkowania ochronne wynikające z przepisów szczególnych i norm prawa lokalnego

- ◆ konieczność ochrony areалу gleb o wysokiej bonitacji (klasy I–IV), gleb pochodzenia organicznego, obszarów leśnych przed zmniejszaniem i zmianą użytkowania;
- ◆ konieczność ochrony terenu i obszaru górniczego utworzonego w Roźniatach dla wydobycia surowca ilastego;
- ◆ wymóg stosowania ograniczeń w zagospodarowaniu w obrębie GZWP Nr 424 i 425;
- ◆ konieczność wzmożonego nadzoru sanitarnego w obrębie stref ochrony bezpośredniej studni ujęcia wody oraz stosowania ograniczeń w zagospodarowaniu w obszarze zasobowym ujęcia;
- ◆ konieczność respektowania zasad zagospodarowania w otoczeniu obiektów (pomniki przyrody) przyrody prawnie chronionej.

2.3.2. Uwarunkowania ochronne obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych

- ◆ potrzeba ochrony systemów biotycznych o znaczeniu regionalnym tj. kompleksów leśnych w południowo – wschodniej części gminy stanowiących pozostałości Puszczy Sandomierskiej i kompleksów stawów Osieczyska i Krasiczyńskich oraz systemów lokalnych, tj. ekosystemów łąkowych, zieleni śródpolowej, starorzeczy enklaw zieleni w terenach zabudowanych w celu zachowania systemu powiązań ekologicznych;
- ◆ potrzeba ochrony dolin Wisły, Babulówki i Trześniówki jako korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym w sieci ECONET–Polska, i lokalnym, zapewniającym stabilność układów i procesów przyrodniczych, oraz zachowanie różnorodności biologicznej.

2.3.3. Uwarunkowania wynikające z zagrożeń naturalnych

- ◆ konieczność ograniczeń w zagospodarowaniu na terenach zagrożonych podtopieniami wód powodziowych;
- ◆ stosowanie ograniczeń w zainwestowaniu (wymóg analiz geologicznych określających posadowienie obiektów) na terenach o wysokim poziomie wód gruntowych.

2.3.4. Uwarunkowania wynikające z antropogennych przeobrażeń i zagrożeń środowiska

- ◆ uzależnienie rozwoju przestrzennego od możliwości zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków w sposób zorganizowany;

- ◆ potrzeba minimalizacji zanieczyszczania wód powierzchniowych i podziemnych;
- ◆ konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych surowca ilastego w Rożniatach;
- ◆ konieczność stosowania ograniczeń w zainwestowaniu w obszarach negatywnego oddziaływania istniejących i projektowanych elementów liniowych infrastruktury technicznej i komunikacji.

3. Uwarunkowania kulturowe

3.1. Historia osadnictwa na terenie gminy

Osadnictwo średniowieczne napływało prawdopodobnie z dwóch kierunków, południowego, tj. terenów podkarpackich wzdłuż Wisłoki i północnego, z terenów lessów sandomierskich, wzdłuż Wisły. Obie te fale osadnicze przenikały się wzajemnie.

Obszar obecnej gminy w IX–X wieku wchodził w skład plemiennego terytorium Wiślan. Pod koniec X wieku, po krótkotrwałych okresach przynależności do państwa Wielkomorawskiego, obszar ten wraz z całą Małopolską przeszedł w ręce Piastów.

Do początku XIV wieku, terytorium to wchodziło w skład dzielnicy sandomierskiej, które po zjednoczeniu Polski na początku XIV wieku, przekształcił się w ziemię sandomierską (późniejsze województwo).

W świetle najstarszych zachowanych rejestrów podatkowych ziemi sandomierskiej z lat 1505–1510 omawiany teren wchodził z początkiem XVI wieku w skład powiatów skarbowych sandomierskiego i wiślickiego. Taka przynależność terytorialna utrzymała się do roku 1772, tj. pierwszego rozbioru Polski, gdy obszar ten wszedł w skład monarchii austriackiej.

Region mielecki do roku 1853 wchodził w skład cyrkułu tarnowskiego. W 1853 roku w związku z likwidacją cyrkułów i utworzeniem powiatów obszar obecnej gminy Tuszów Narodowy znalazł się w powiecie mieleckim. Przynależność ta utrzymała się do chwili obecnej (z przerwą na lata 1975–1998) pomimo zmiany podziałów na województwa (w okresie międzywojennym województwo krakowskie, a po II wojnie światowej – tarnobrzeskie, a obecnie podkarpackie).

Zróźnicowanie rozwoju osadnictwa na obszarze gminy Padew Narodowa do połowy XVII wieku zależało w dużym stopniu od przebiegu stosunkowo ważnego szlaku handlowego, biegnącego doliną Wisłoki i łączącego Sandomierz i Wiślicę z Węgrami, jak też od ukształtowania się sieci komunikacyjnej wiążącej centralne części omawianego terenu z Puszcą Sandomierską i częściowo Rusią na wschodzie, a Dąbrową Tarnowską i Tarnowem na zachodzie.

Główny trakt drogowy zwany „*gościńcem sandomierskim*” prowadził z Węgier przez Pilzno, wzdłuż prawego brzegu Wisłoki z Męcieszowa do Rzochowa i dalej przez Tuszynę koło zamku Rzemień i alej przez Mielec, Tuszów, Jaślany, Padew do przewozu na Wiśle w Przykopie bądź z Padwi do Baranowa Sandomierskiego i stąd do przeprawy przez Wisłę w istniejącej już w XV wieku wsi Przewóz.

Również lewym brzegiem Wisłoki przebiegała trasa łącząca położone w dolinie rzecznej osady. Trasa ta wiodła z Przeclawia do Kielkowa, gdzie w XVI w. funkcjonował przewóz do Rzochowa lub też według stanu z końca XVIII w. przez Goleiszów, Podleszany, Książnice, Wolę Mielecką, Trzcianę lub Wolę Pławską do Czermina i stąd przez Łysaków, do Otałęży i do przewozu na Wiśle w okolicy Mieszkowej (koło Ujścia i Glin Małych). Prowadził on do królewskich zlokalizowanych wokół Połańca, z zarazem łączył teren obecnej gminy Tuszów Narodowy z ważnym traktem handlowym i militarnym prowadzącym z Krakowa przez Połaniec, Osiek, Sandomierz na Ruś.

Rozmieszczenie znalezisk wczesnośredniowiecznych (Jaślany) oraz wczesna geneza kilkunastu osad (Rzędzianowice, Czermin, Wojsław, Mielec, Złotniki, Gawłuszowice, Jaślany, Padew, Zaduszniki) wskazują na wczesne rozminięcie się szlaku przede wszystkim wzdłuż Doliny Wisłoki. Jako hipotetyczny wczesny szlak można przyjąć, że ze względu na przedstawione powyżej dane oraz wczesną metrykę Zgórska (1110–1117) istnienie połączenia doliną Zgórskiej Rzeki i Brnia do Otałęży nad Wisłą.

Nieuregulowane rzeki przepływające przez i w pobliżu gminy Padew Narodowa stały się przyczyną rujnowania rolnictwa, zubożenia ludności. Następstwem ich były klęski głodu oraz liczne epidemie. Szczególnie tragiczny przebieg miały powodzie z lat 1867, 1884, 1903 oraz wylew zatorowy z 1888 r. W celu zabezpieczenia się przed skutkami powodzi podjęto już 1884 r. starania w Wiedniu w celu budowy wałów przeciwpowodziowych, regulacji rzek oraz zalesienia ich źródlowisk.

Podjęcie prac umożliwiła państwowa ustawa melioracyjna, która weszła w życie w czerwcu 1884 r. W 1891 roku powstała „Spółka Wodna” dla regulacji Krzemienicy, Babulówki i Trześniówki z siedzibą w Mielcu. Długoletnie dyskusje nad projektami obwałowania i regulacji sprawiły, że do roku 1914 wykonano jedynie 15 z 23 przedsięwzięć a w tym m.in.:

- regulację i obwałowanie górnej Trześniówki z dopływami;
- regulację i obwałowanie Krzemienicy, Babulówki i Rowu Potok;
- obwałowanie Wisły i Wisłoki w powiecie mieleckim.

Obecny charakter osadnictwa gminy jest odzwierciedleniem warunków historycznych i gospodarczych minionego wieku. Położenie gminy w zbliżonych odległościach pomiędzy Tarnobrzegiem i Mielcem umożliwiło mieszkańcom poszukiwania rynku pracy zarówno w WSK Mielec jak i KiZPS „Siarkopol” w Machowie.

Ważny wpływ na powiązania funkcjonalne gminy z ośrodkami miejskimi była jej przynależność administracyjna. Padew Narodowa zawsze związana była z powiatem mieleckim z wyłączeniem okresu 1975–1998, kiedy to nie funkcjonowały struktury powiatowe.

3.2. Stanowiska archeologiczne

Stanowiska archeologiczne znane są wyłącznie z badań powierzchniowych wykonanych metodą Archeologicznego Zdjęcia Polski.

Analizując stan osadnictwa prehistorycznego i średniowiecznego na obszarze gminy należy zdawać sobie sprawę z odmiennych niż obecnie warunków naturalnych. Podstawowymi czynnikami determinującymi życie społeczeństw pierwotnych był: klimat, gleby, rzeźba terenu oraz szata roślinna.

W studium tradycyjnie podzielono całość pradziejów na: neolit, epokę brązu, okres wpływów rzymskich i średniowiecze.

Epokę kamienia – neolit (5880/5600–2400/2300 p.n.e.) wprowadzając gospodarkę wytwórczą związaną z zajęciami rolniczymi (uprawa roli, hodowla zwierząt) doprowadziła do zmiany systemu osadnictwa. Powstają stałe osady, w których jednym z ważniejszych zajęć jest produkcja naczyń glinianych. Z tego okresu pochodzą liczne stanowiska, które z uwagi na mało charakterystyczny materiał trudno zaliczyć do określonej kultury (Padew stanowiska 1, 2, 5, 6, 7, Piechoty stanowiska 8, 9, 10, Zachwiejów stanowisko 11, Wojków stanowiska 3, 4).

Wczesna epoka brązu (2400/2300–1700 p.n.e.) będąca kontynuacją późno neolitycznej tradycji kulturowej znana jest ze śladów bądź punktów osadnictwa reprezentowanych przez stanowiska (Padew stanowiska 12, 13, 14, 17, 18, 19, Zarównie stanowisko 20, Wojków stanowiska 15, 16, 21).

Kolejnym okresem, z którego występują stanowiska archeologiczne na obszarze gminy to okres epoki brązu i wczesnej epoki żelaza (1500–450 p.n.e.). Okres ten wypełnia w całości grupa tarnobrzeska kultury łużyckiej. Z omawianego rejonu pochodzą stanowiska (Padew stanowisko 23, Kęblów stanowisko 24).

Pierwsze wieki n.e. to okres wpływów rzymskich epoki żelaza, kiedy to stwierdza się silne oddziaływanie kultury prowincjonalno – rzymskiej, a nawet dochodzi do kontaktów handlowych z Cesarstwem Rzymskim. Rzymianie udawali się tutaj w poszukiwaniu cenionego u nich bursztynu, przywożąc w zamian broń, ekskluzywne wyroby lub płacąc pieniędzmi, które są dość częstym znaleziskiem. W tym też okresie rozwija się na naszym terenie tzw. kultura przeworska. Na terenie gminy reprezentują ją następujące stanowiska archeologiczne (Padew stanowiska 25, 26, 27, Przykop stanowisko 28, Kęblów stanowisko 29).

W wyniku olbrzymich przemieszczeń ludnościowych jakie miały miejsce pod koniec IV i w V w wieku n.e. na nasz teren napływa także ludność słowiańska, zamieszkująca pierwotnie tereny położone znacznie dalej na wschodzie. Zaczyna się okres zwany wczesnym średniowieczem, trwający aż do połowy XIII wieku. Od tego czasu możemy mówić o ciągłości osadniczo–kulturowej, a także stosując metodę retrospekcyjną wykorzystać późniejsze przekazy piśmienne. Cały ten długi okres wczesnego średniowiecza jest mocno zróżnicowany. Na początku mamy do czynienia z jednolitą kulturą na znacznych przestrzeniach i nie zróżnicowanym społeczeństwem. Od przełomu VII/VIII wiek powstają pierwsze ugrupowania plemienne, a w X wieku pierwsze organizmy państwowe. Z omawianego okresu z terenu gminy pochodzą następujące stanowiska archeologiczne: (Padew stanowisko 49, Domacyny stanowisko 50).

Tabela Nr 1.

Spis stanowisk archeologicznych.

Lp.	Miejscowość	Obszar	Nr stanowiska na obszarze	Nr stanowiska w miejscowości
Neolit				
1.	Padew Narodowa	94 – 71	14	9
2.	Padew Narodowa	94 – 71	16	11
3.	Wojków	94 – 71	28	11
4.	Wojków	94 – 71	29	12
5.	Padew Narodowa	94 – 71	9	4
6.	Padew Narodowa	95 – 71	26	29
7.	Padew Narodowa	95 – 71	14	18
8.	Piechoty	95 – 71	38	4
9.	Piechoty	95 – 71	13	3
10.	Piechoty	95 – 71	12	2
11.	Zachwiejów	95 – 71	37	2
I okres epoki brązu				
12.	Padew Narodowa	94 – 71	11	6
13.	Padew Narodowa	94 – 71	13	8
14.	Padew Narodowa	94 – 71	18	13
15.	Wojków	94 – 71	20	3
16.	Wojków	94 – 71	23	6
17.	Padew Narodowa	95 – 71	19	23
18.	Padew Narodowa	95 – 71	29	32
19.	Padew Narodowa	95 – 71	28	31
20.	Zarównie	95 – 71	25	1
21.	Wojków	94 – 71	26	9
22.	Kęblów	94 – 71	40	4
II okres epoki brązu				
23.	Padew Narodowa	95 – 71	26	29
24.	Kęblów	94 – 71	47	11
Epoka brązu – kultura przeworska				
25.	Padew Narodowa	95 – 71	23	27
26.	Padew Narodowa	95 – 71	18	22
27.	Padew Narodowa	94 – 71	10	5
28.	Przykop	94 – 71	7	1
29.	Kęblów	94 – 71	40	4
Stanowiska z materiałem nieokreślonym				
30.	Padew Narodowa	95 – 71	15	19
31.	Padew Narodowa	95 – 71	29	32
32.	Padew Narodowa	95 – 71	28	31
33.	Kęblów	94 – 71	6	3
34.	Wojków	94 – 71	30	13
35.	Padew Narodowa	94 – 71	3	2
36.	Padew Narodowa	94 – 71	4	3
37.	Wojków	94 – 71	20	3
38.	Wojków	94 – 71	26	9

Wczesneśredniowiecze				
39.	Padew Narodowa	94 – 71	18	13
40.	Domacyny	94 – 71	31	1
Materiały krzemienne i kamienne				
41.	Padew Narodowa		6	16
42.	Padew Narodowa		7	17
43.	Padew Narodowa		17	21
44.	Padew Narodowa		20	24
45.	Padew Narodowa		22	26
46.	Padew Narodowa		21	25
47.	Padew Narodowa		24	28
48.	Padew Narodowa		27	30
49.	Piechoty		39	5
50.	Babule		40	1

3.3. Zasoby dziedzictwa kulturowego

3.3.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Tabela Nr 2.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Lp.	Miejscowość	Charakterystyka terenu / obiekt	Podstawa prawna	
			Nr z rejestru zabytków	Data / (Dziennik urzędowy)
1.	Padew Narodowa	Zespół kościoła parafialnego pw. św. Bartłomieja	157/A	22.04.1991 r. (10/93)
2.	Roźniaty	Cmentarzysko, stanowisko 1	551/A	
3.	Roźniaty	Cmentarzysko, stanowisko 2	552/A	
4.	Padew Narodowa	Kaplica cmentarna	591/A	10.05.1988 r.
5.	Padew Narodowa	Cmentarz parafialny	374/A	1988 r.

Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja Bp. jest to kościół murowany z cegły, na zaprawie wapiennej, tynkowany. Rzut na planie prostokąta z wydłużonym prezbiterium z zakrystią i kaplicą po bokach oraz dwoma małymi kwadratowymi kaplicami z obu stron korpusu nawowego i kwadratem narysu wieżowego od frontu. Bryła kościoła dość zwarta, z pseudotranseptem pośrodku. Dachy wysokie, dwuspadowe, przełamane z obu boków dachami pseudotranseptu. Prezbiterium długie, nieco węższe od nawy głównej, zamknięte półkoliście. Wieża przy korpusie od frontu nieznacznie wysunięta do przodu, przechodząca z kwadratu w ośmiobok, trójkondygnacyjna, nakryta wysokim hełmem. Fasada z portalem głównym na tle wieży ujęta parą filarów z dekoracją płycinową i ustawionymi na nich kamiennymi rzeźbami św. Jacka i Dominika. Nad nimi wysokie biforium i okulus. W zwieńczeniu trójkątne szczytiki przełamujące hełm wieży. Całość opasana profitowanym, skromnym gzymsem, pod którym podwieszono fryz arkadowy. W zakończeniu nawy głównej barokowa sygnaturka. W nawach po dwa duże półkoliste okna, w pseudotransepcie okulus. Prezbiterium doświetlone trzema półkoliście zakończonymi oknami z każdej strony, z których dwa przesłonięte zostały zakrystią i kaplicą św. Antoniego. Wnętrze trójnawowe w układzie halowym. Nawa główna trójprzęsłowa, nakryta sklepieniem kolebkowym na gurtach. Kościół został poświęcony 28.08.1887 r., w dniu patrona św. Bartłomieja przez ks. J. Knutelskiego, vicedziekana z Mielca i konsekrowany 5.09.1895 r. przez bp tarnowskiego I. Łobosa. Wyposażenie:

barokowe, częściowo przeniesione ze starego kościoła oraz nowsze, neobarokowe z 2 połowy XIX w.

Ołtarz główny barokowy, XVII-wieczny, przerabiany i powiększony przez J. Jargosza z Padwi pod koniec XIX w. W ołtarzu kopia obrazu Matki Bożej Dzikowskiej (na zasuwie św. Bartłomieja) oraz rzeźby czterech ewangelistów, półpełne, złożone, każda z zoomorficznym atrybutem. Pośrodku wolnostojące tabernaculum ustawione na niskiej predelli ołtarzowej, złożone. Stanowi ono kompilację renesansowego

tabernaculum skrzynkowe z malowidłem „Piety” na drzwiczkach, które zostało wmontowane w znacznie większe barokowe tabernaculum szafiaste, rozwiązane na wzór podobnych ołtarzy gotyckich, z ukrytą w środku promienistą mandorlą wokół monogramu IHS.

W nawach cztery ołtarze boczne dwa barokowe, XVII-wieczne: św. Anny i św. Józefa oraz dwa eklektyczne, z XIX wieku: Matki Bożej Niepokalanej i Serca Jezusowego. W tym ostatnim znajduje się tabernaculum zakupione w 1898r. z kościoła dominikańskiego w Tarnobrzegu za 85 złr. W kaplicy św. Antoniego, w barokowym XVII-wiecznym ołtarzu obraz „Św. Antoni z wizją Matki Bożej”. Na filarach międzynawowych drewniane rzeźby przyścienne: św. Heleny, św. Barbary, św. Ludwika i św. Kazimierza, zaś po obu stronach prezbiterium od strony nawy XVIII-wieczne rzeźby dwóch aniołów trzymających muszle z girlandami kwiatów i zieleni. Prospekt organowy pochodzi z 1892r. Był przerabiany i rozbudowywany w latach 30-tych XX w.

Zespół plebański: Nad wszystkimi budynkami zespołu plebańskiego w Padwi jak to utrzymała archiwalna fotografia wykonana w latach dwudziestych XX w. górowała plebania. Był to obszerny dworcowy budynek usytuowany w miejscu dzisiejszej, nowej plebani, frontem do drogi. Posiadał duży, rozłożysty dach czterospadowy kryty gontem. W środku mieściły się trzy pokoje, kuchnia, spiżarnia i obszerna sień. Wybudowano go prawdopodobnie w 2 połowie XVIII w. i u progu lat 30-tych XX w. był już w bardzo złym stanie. Dlatego w 1934 r, nowy proboszcz ks. W. Lassowski wybudował nową, murowaną plebanię w stylu panującego podówczas modernizmu, choć nawiązującą w swej bryle do modnego także wtedy stylu dworcowego, co daje się zauważyć zwłaszcza w ukształtowaniu narożnych ryzalitów przypominających nieco dawne alkierze. W latach siedemdziesiątych do pierwotnej bryły budynku plebani dobudowano prostopadłe skrzydło, burząc tym samym symetrię i proporcje.

Cmentarzysko stanowisko nr 1 Cmentarzysko z epoki brązy położone na terenie wsi Rożniaty w przysiółku Małe Górki na działkach numer ewidencyjny 917, 918.

Cmentarzysko stanowisko nr 2 Cmentarzysko osady z okresu wpływów rzymskich, położone na terenie wsi Rożniaty na polach zwanych Czarna Rola na działkach numer ewidencyjny 713, 714, 715, 716, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727.

Cmentarz parafialny w Padwi Narodowej pośrodku padewskiego cmentarza założonego na planie prostokąta i otoczonego murem ceglany z bramą w połowie krótszego boku, wybudowano przy głównej alei pod koniec XIX w. neoromańską kaplicę cmentarną.

Najstarszy zachowany nagrobek cmentarny pochodzi z 1891 r. W okresie międzywojennym cmentarz powiększono. Od początku istnienia znajdowała się również na nim wydzielona po prawej stronie od głównej bramy część ewangelicko–augsburska, która stopniowo po II wojnie światowej zaczęła znikać i obecnie w ogóle nie istnieje, zajęta pod współczesne nagrobki. Na pograniczu części starej i nowej cmentarza są położone mogiły zbiorowe 22 żołnierzy polskich z września 1939 r. W tylnej części cmentarza parafialnego całkowicie wyplantowanej, na której stoi monumentalny krzyż z metalowych kształowników, był cmentarz wojenny zbiorczy o powierzchni około 80 m, wtórnego pochowania żołnierzy austriackich i rosyjskich, którzy zginęli w okolicach Padwi, Jaślan, Przykopu, Reichsheim i Tuszowa w czasie walk 1914 i 1915 r. i zostali pochowani na polowych cmentarzykach lub w pojedynczych mogiłach w tych miejscowościach. Według źródeł z 1918 r. spoczywa tu 26 żołnierzy c.k. armii austro–węgierskiej z różnych jednostek (4 nieznanych) i 24 (lub 30) Rosjan w tym 1 oficer z 92 Poczowskiego Pułku Piechoty (wszyscy nieznani), w 7 mogiłach pojedynczych i 7 masowych. Źródła polskie z 1922 r. podają, iż było tu 6 pojedynczych i 7 mogił masowych. Zdjęcia z 1918 r. pokazują groby położone pomiędzy drzewami, przy murze cmentarnym, zaopatrzone w drewniane krzyże z tabliczkami. W 1920 r. cmentarz otoczony był parkanem i traktowano go jako miejsce pochówku nieznanych żołnierzy.

3.3.2. Pozostałe obiekty dziedzictwa kulturowego

Kościół parafialny p.w. Przemienienia Pańskiego w Domacanych pierwotnie istniała tu tylko mała kaplica wybudowana w 1898 r, z wieżyczką od frontu będącą pomniejszoną kopią wieży kościoła parafialnego w Padwi, Kaplicę rozbudowano w 1960 r., dostawiając doń od tyłu budynek w kształcie trójnawowej bezstyłowej bazyliki zakończonej prostą ceglana ścianą. Pomimo tego, tak ukształtowana z konieczności

i niedokończona świątynia dalej nie spełniała swej funkcji. Pozwolenie na budowę nowego kościoła parafia otrzymała dopiero w 1980 r. Jest to konstrukcja nowoczesna, w kształcie nawiązującym do rozwiniętego stożka, przetworzonego w duże płaszczyzny dachowe obite blachą, kryjące z jednej strony wyniesioną bryłę wieży, z drugiej – opadając stopniowo – nawę z prezbiterium i zakrystią. Kościół jest dwupoziomowy: górny zajmuje hala do nabożeństw, w dolnym jest pomieszczenie do liturgii i część parafialna. W tym czasie (1984–87) wzniesiono również nową plebanię oraz założono cmentarz grzebalny. Wyposażenie wnętrza nowoczesne.

Kościół parafialny p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski w Zachwiejowie parafię utworzono w 1985 r., wydzielając ją z parafii padewskiej. Budowę rozpoczęto w 1982 r., a w stanie surowym zakończono w 1985 r. Jest to budowla w układzie pseudobazylikowym. W bryle dostrzec można nawę główną, oraz opadające po skosie poprzecznicami tworzącymi zygzak. Nawę główną zamknięto trójboczną absydą. Nad kalenicą dachu góruje wieżyczka z krzyżem. Nad wejściem mała sygnaturka o takich samych tylko kształtach. Wejście główne na osi. Nawę do

oknem z trójkątnym zakończeniem i dwoma małymi po bokach. W nawach bocznych po 8 wąskich okien z każdej strony. Wyposażenie współczesne, z wyjątkiem dwóch dużych rzeźb przyściennych śś. Piotra i Pawła, przeniesionych z kościoła parafialnego w Padwi.

Kościół filialny p.w. św. Józefa w Roźniatach w latach 1989–90 trwała budowa, w następnych sukcesywnie wykańczano wnętrza i porządkowano otoczenie. Jest to kościół murowany typu halowego, jednoprzestrzenny, z kwadratową wieżą od frontu, częściowo wtopioną w bryłę nawy. Na osi wejście główne poprzedzone schodami, nad którym w prostokątnej niszy kolorowa mozaika z glinki ceramicznej, przedstawiająca Chrystusa Zmartwychwstałego. Wieża wraz z sygnaturką kryta blachą, nawa eternitem, Z tyłu kościoła przybudówki mieszczące sale katechetyczne. Wnętrze doświetlone 7 wąskimi, długimi oknami z każdej strony. Prezbiterium wyższe od nawy o 1,5 m.

Kapliczki i figurki przydrożne wrosły w nasz krajobraz i są nieodłącznym jego elementem. Można je spotkać przy drogach, na ich rozstajach, na leśnych duktach, wśród pól, na rynkach miasteczek czy w przydomowych ogródkach. Tradycja ich wznoszenia sięga początków chrześcijaństwa, kiedy w miejsce pogańskich świątyń, kamienia i innych symboli stawiano krzyż, jako znak zwycięstwa wiary chrześcijańskiej. Spotykane na obszarze gminy kapliczki i figury przydrożne oraz krzyże wzniesione przez wiejskich cieśli, wykute przez ludowych lub na pół ludowych kamieniarzy, są najczęściej bardzo skromne, grubo i nieudolnie wykonane. Wyrażna ich rodzimość oraz dodatnie funkcje w krajobrazie budzą żywe zainteresowanie tymi zabytkami i podkreślają ich znaczenie dla kultury regionu. Do tej grupy należą:

- kapliczka św. Huberta w Babulach;

- kapliczka św. Floriana w Babulach;

- kapliczka w Zarówniu;

- kapliczka w Wojkowie;

- kapliczka w Zadusznikach

- Figurka w Padwi Narodowej.

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków

BABULE

- Kapliczka w centrum wsi, mur., 1912;
- Gajówka, mur., XIX/XX.;
- Zagroda Nr 66
 - dom, drewn., k. XIX.;
 - stodoła, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 44, drewn., XIX/XX.;

DOMACYNY

- Kaplica przy drodze Dymitrow Duży — Przykop, mur., 2 poł. XIX.;
- Zagroda Nr 82
 - dom, drewn., pocz. XX.;
 - obora, drewn., pocz. XX.;
- Dom Nr 48, drewn., XIX/XX.;

KĘBLÓW

- Szkoła, mur., l. 30 XX.;
- Zagroda Nr 46
 - dom, drewn., k. XIX.;
 - obora, drewn., pocz. XX.;
 - stodoła, drewn., pocz. XX.;
 - spichlerz, drewn., pocz. XX.;
- Dom Nr 34, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 45, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 47, drewn., około połowy XIX.;

NIZINY

- Dwór, ob. Magazyn GS, mur., 1 poł. XIX., remont 1968;

PADEW NARODOWA

- Zespół Kościoła par. p.w. św. Bartłomieja Apostoła:
 - kościół, mur., 1878—1886, proj. Aleksander Gebaner, remont. 1959;
 - stara plebania, ob. dom sióstr dominikanek, drewn., pocz. XX.;
 - plebania, mur., l. 30 XX.;
- Kaplica cmentarna, mur., 2 poł. XIX.;

- Dom Społeczny, ob. GOK, mur., pocz. XX.;
- Szkoła, mur., l. 20 XX.;
- Zagroda Nr 68:
 - dom, drewn., XIX/XX.;
 - spichlerz, drewn., l. 20 XX.;
- Zagroda Nr 173:
 - dom, drewn., k. XIX.;
 - stajnia, drewn., k. XIX.;
 - spichlerz, drewn., pocz. XX.;
- Zagroda Nr 285:
 - dom, drewn., l. 20 XX.;
 - obora, drewn., l. 20 XX.;
 - spichlerz, mur., l. 20 XX.;
- Zagroda Nr 344:
 - dom, drewn., k. XIX.;
 - obora, mur., XIX/XX.;
 - spichlerz, mur., 1930.
- Dom Nr 41, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 49, drewn., pocz. XX.;
- Dom Nr 71, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 93, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 99, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 192, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 201, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 453, drewn., XIX/XX.;
- Spichlerz w zagrodzie nr 358, mur., 1926.

PIECHOTY

- Kaplica w zach. cz. wsi, mur., 1914.;
- Zagroda Nr 11:
 - dom, drewn., pocz. XX.;
 - kurnik, drewn., pocz. XX.;
- Zagroda Nr 38:
 - dom, drewn., pocz. XX.;
 - obora, drewn., pocz. XX.;
 - stodoła, drewn., pocz. XX.;
- Dom Nr 32, drewn., pocz. XX.;
- Kuźnia, drewn., l. 20 XX.;

PIERZCHNE

- Dom Nr 39, drewn., k. XIX.;

PRZYKOP

- Zagroda Nr 75:
 - dom, drewn., pocz. XX.;
 - obora, drewn., pocz. XX.;
 - spichlerz, mur., l. 20 XX.;
- Zagroda Nr 96:

- dom, drewn., k. XIX.;
- obora, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 22, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 26, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 45, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 94, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 99, drewn., k. XIX.;
- Spichlerz w zagrodzie Nr 23, drewn., pocz. XX.

TARNÓWEK

- Zagroda Nr 12:
 - dom, drewn., k. XIX.;
 - obora, drewn., pocz. XX.;
- Dom Nr 6, drewn., 1886;
- Dom Nr 10, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 17, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 19, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 21, drewn., k. XIX.;

WOJKÓW

- Kaplica przy drodze do Padwi Narodowej, mur., 1908.;
- Dom Nr 14, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 48, drewn., k. XIX.;
- Dom Nr 93, drewn., XIX/XX.;
- Dom Nr 98, drewn., k. XIX.;

ZACHWIEJÓW

- Zagroda Nr 33:
 - dom, drewn., k. XIX.;
 - stodoła, drewn., pocz. XX.

ZADUSZNIKI

- Kaplica przy drodze do Przykopa, mur., 1898.;
- Zagroda NR 11:
 - dom, drewn., k. XIX.;
 - obora, drewn., XIX/XX.
 - Dom z oborą i wozownią Nr 18, drewn., k. XIX.

ZARÓWNIE

- Kaplica przy drodze do Zachwiejowa, mur., 1896.;
- Zagroda NR 44:
 - dom, drewn., 2 poł. XIX.;
 - obora, drewn., k. XIX.;
 - stodoła, drewn., k. XIX.;
- Stodoła w zagrodzie Nr 21, drewn., k. XIX.;
- Stodoła w zagrodzie Nr 24, drewn., k. XIX.

3.4. Ogólna charakterystyka układów przestrzennych wsi

Osadnictwo na terenie gminy Padew Narodowa istniało już we wczesnym średniowieczu. Ówczesne osady nie zachowały się do dnia dzisiejszego z wyjątkiem śladów w miejscowości Roźniaty.

Niewątpliwie najstarszą miejscowością jest Padew Narodowa, której czas powstania określa się na koniec XIV wieku. Później powstała wieś Wojków, wzmiankowany w 1470 r., a następnie Dziewiątle i Bielsz (zwane później Roźniaty) i Przykop. Kęblów wymieniany jest już w 1508. Pierzchnie i Zachwiejów w 1578 r., Domacyny około 1610, Piechoty i Babule 1662 r.

Układy ruralistyczne.

Pierwotne układy planistyczne wsi założonych na prawie polskim zachowały się do chwili obecnej jedynie w Przykopie i centralnej części Padwi. Pozostałe wsie powstały na „surowym korzeniu” i były lokowane na prawie niemieckim (zwanym magdeburskim). Zmieniało ono zasadniczo zewnętrzny wygląd wcześniejszych wiosek. Wprowadzało gospodarkę uporządkowaną, trójpolową wraz z nowym podziałem gruntów pod zabudowę i uprawę rolną. W miejsce dotychczasowej chaotycznej zabudowy i pojedynczo uprawianych polan leśnych wytyczono główną ulicę, a przylegającą do niej ziemię dzielono na sadyby i ogrody. W ten sposób wieś otrzymała wygląd taki, jaki w głównych zarysach zachował się do dzisiaj np. w należących do najstarszych

Pomimo zniszczeń spowodowanych przez I i II wojnę światową miejscowości gminy Padew Narodowa zachowały historyczny układ przestrzenny.

Prawie wszystkie wsie mają układ południkowy, tylko Zaduszniki, Roźniaty i Piechoty ukierunkowane są na linii wschód – zachód.

Pierwotnie areal wsi był znacznie mniejszy, a powiększał się stopniowo w miarę karczunku lasów. Przeważnie w każdej wsi istniał folwark, położony na jej początku (np. Przykop, Babule).

Zagrody wiejskie składały się z dwóch, trzech a niekiedy i więcej budynków drewnianych, usytuowanych na planie czworoboku. Najbliżej ulicy stał dom, zwrócony do niej przeważnie szczytem, na jego zapleczu stały budynki gospodarcze. Takie wieloobietkowe, składające się jeszcze z obory, stodoły (itp.) zagrody posiadali kmiecie. Biedniejsi (zagrodnicy i chałupnicy) posiadali jeden wielofunkcyjny budynek.

4. Uwarunkowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

4.1. Gospodarka rolna

Dominującą funkcją gminy Padew Narodowa jest rolnictwo. Według rejonizacji rolniczo – klimatycznej sporządzonej przez Gumińskiego gmina znajduje się w XVII dzielnicy sandomiersko – rzeszowskiej. Okres wegetacji roślin trwa około 213 dni, a średnia roczna temperatura wynosi 8°C.

Najlepsze warunki glebowo- przyrodnicze do produkcji rolnej mają wsie: Domacyny, Zaduszniki, Roźniaty, Przykop. Gleb najlepszych w klasach od I–III jest stosunkowo niewiele i najwyższy ich udział jest w wymienionych wsiach.

Ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy jest dość korzystna, wpływają na to szczególnie: rzeźba terenu i agroklimat, które zostały wyżej wycenione niż jakość i przydatność rolnicza gleb. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej według

IUNG w Puławach wynosi 72,9 pkt. Jest on zbliżony do wskaźnika dla powiatu mieleckiego i województwa podkarpackiego, nieco wyższy od wskaźnika dla kraju.

Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

- Gmina Padew Narodowa – 72,9 pkt.;
- Powiat mielecki – 73,0 pkt.;
- Województwo podkarpackie – 72,0 pkt.;
- Polska – 66,6 pkt.;

O możliwościach produkcyjnych rolnictwa gminy decyduje poza jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej ilość ziemi użytkowanej rolniczo. W ogólnej powierzchni gminy 7055 ha, użytki rolne zajmują 5302 ha co stanowi 75% ogólnej powierzchni gminy. Bardzo niewielką powierzchnię zajmują lasy, których powierzchnia wynosi 806 ha, co stanowi 11% ogólnej powierzchni gminy.

Tabela Nr 3.

Bonitacja gruntów (według IUNG – Puławy) – 1994 r.

	Grunty orne	Użytki zielone	% poszczególnych klas
Klasa I	25	–	0,4
Klasa II	203	12	3,9
Klasa IIIa	407	123	19,0
Klasa IIIb	522	–	–
Klasa IVa	925	354	40,8
Klasa IVb	968	–	–
Klasa V	1101	314	25,5
Klasa VI	444	84	9,5
Klasa VIz	34	18	0,9
Razem	4629	905	–

Największy udział posiadają gleby klasy IV oraz gleby klasy V i występują one na obszarze całej gminy, a szczególnie we wsiach: Zachwiejów, Pierzchnie, Piechoty, Babule, Kęblów, Padew Narodowa i Zarównie. Miejscowości te posiadają mało korzystne warunki glebowe, gleby zaliczane są do kompleksu żytniego dobrego i słabego. Uprawia się na nich najczęściej zboża i ziemniaki.

Gleb najlepszych w klasach od I–III jest 23,2% i największy ich udział jest w miejscowościach położonych nad Wisłą we wsiach: Domacyny, Przykop, Roźniaty, Zaduszniaki. Należą one do kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego i osiąga się na nich wysokie plony najbardziej wymagających roślin, a szczególnie warzyw, roślin zbożowych i okopowych. Pod względem typu gleby występujące na terenie gminy to mady, czarne ziemie wytworzone z pyłów ilastych (Roźniaty), gleby brunatne i bielcowe. We wsi Babule występują gleby pochodzenia organicznego typu murszowego.

Struktura użytków rolnych:

- Grunty orne – 3712 ha – 70,0% powierzchni użytków rolnych;
- Sady – 31 ha – 0,6% powierzchni użytków rolnych;
- Łąki – 1064 ha – 20,0% powierzchni użytków rolnych;
- Pastwiska – 495 ha – 9,4% powierzchni użytków rolnych;
- Razem** – 5302 ha

Największy udział w strukturze użytków rolnych posiadają grunty orne tj: 70% powierzchni użytków rolnych. Bardzo mały udział jest sadów, największe powierzchnie sadów znajdują się w Padwi Narodowej. Udział użytków zielonych w strukturze użytków

rolnych wynosi około 30%. W latach wcześniejszych udział użytków zielonych był mniejszy, część gruntów ornych została przekształcona na użytki zielone, zwłaszcza tam gdzie były niewłaściwe stosunki wodne. Największe powierzchnie użytków zielonych znajdują się we wsi Babule.

4.2. Produkcja roślinna

Podstawowym kierunkiem w produkcji roślinnej jest uprawa zbóż oraz okopowych, a szczególnie ziemniaków. Gmina jest dużym producentem ziemniaka.

Udział poszczególnych upraw w strukturze zasiewów.

◆ Zasiewy ogółem	– 4199 ha;
◆ Zboża	– 2422 ha;
◆ Ziemniaki	– 798 ha;
◆ Rośliny przemysłowe	– 32 ha;
◆ Rośliny pastewne	– 778 ha;
◆ Kukurydza	– 73 ha;
◆ Pozostałe	– 92 ha;
w tym warzywa	– 37 ha;

Udział zbóż wraz z mieszankami zbożowymi w strukturze zasiewów jest największy i wynosi 57%. Spośród roślin zbożowych najwięcej w gminie uprawia się pszenicy, żyta oraz mieszanek zbożowych. W strukturze zasiewów duży udział mają ziemniaki około 19%, oraz rośliny pastewne zarówno okopowe jak i strączkowe, których udział wynosi ponad 18%. Plony roślin zbożowych w gminie są na średnim poziomie i zbliżone są do plonów w województwie podkarpackim. Najwięcej zbóż uprawianych jest we wsi Piechoty i Babule.

4.3. Produkcja zwierzęca

Podstawowym kierunkiem w produkcji zwierzęcej jest hodowla bydła oraz trzody chlewnej. Liczba zwierząt na terenie gminy wynosi: bydło – 2865 sztuk, trzoda chlewna – 3655 sztuk, konie – 383 sztuk. W ogólnej liczbie bydła około 1563 stanowią krowy, a 383 sztuk konie.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych.

– Gmina Padew Narodowa	– 54 szt.;
– powiat mielecki	– 46 szt.;
– województwo podkarpackie	– 30szt.;
– Polska	– 39szt.;

Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych.

– Gmina Padew Narodowa	– 69 szt.
– powiat mielecki	– 109 szt.;
– województwo podkarpackie	– 40 szt.;
– Polska	– 97 szt.;

Obsada bydła, a szczególnie trzody chlewnej w gminie Padew Narodowa jest niska w porównaniu z gminami powiatu mieleckiego.

4.4. Struktura agrarna

Na terenie gminy istnieje 872 gospodarstwa indywidualne. Średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego wynosi 6,0 ha. Oprócz gospodarstw indywidualnych na terenie gminy istnieje 200 działek rolnych do 1 ha. W ogólnej liczbie gospodarstw znajdują się następujące grupy obszarowe:

W ogólnej liczbie gospodarstw znajdują się następujące grupy obszarowe gospodarstw:

- o powierzchni od 1 do 2 ha – 132 gospodarstw;
- o powierzchni od 2 do 3 ha – 168 gospodarstw;
- o powierzchni od 3 do 5 ha – 166 gospodarstw;
- o powierzchni od 5 do 7 ha – 233 gospodarstw;
- o powierzchni od 7 do 10 ha – 131 gospodarstw;
- o powierzchni powyżej 10 ha – 42 gospodarstw.

Duża liczba gospodarstw tj: 53% posiada powierzchnię do 5 ha, gospodarstwa o powierzchni do 10 ha stanowią 41%, a gospodarstwa powyżej 10 ha stanowią 6%.

Średnia powierzchnia gospodarstwarolnego:

- gmina Padew Narodowa – 6,0 ha;
- województwo podkarpackie – 3,5 ha;
- Polska – 7,00 ha.

Trudności zbytu płodów rolnych w tym: ziemniaków stwarza konieczność zrzeszania się rolników w grupy producentów. Na terenie gminy powstała Padewska Grupa Producentów, którzy zajmują się uprawą ziemniaków oraz warzyw zrzeszająca 27 członków.

Zapotrzebowanie rolników z terenu gminy na usługi mechanizacyjne zaspokajane jest w dużym stopniu przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych w Padwi Narodowej. Spółdzielnia ta w odróżnieniu od innych w województwie, które w drodze przemian gospodarczych w kraju upadły, prowadzi wielokierunkową działalność. Świadczy usługi mechanizacyjne i gospodaruje na 35 ha

gruntów, z czego 21 to pola uprawne na których uprawiane są zboża, a 14 ha zajmuje Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy „Balaton” w Wojkowie.

4.5. Formy władania ziemią

Dominującym sektorem gospodarki rolnej jest sektor prywatny. Grunty będące własnością gminy zajmują powierzchnię 869ha. W większości są to grunty mienia wiejskiego oraz pojedyncze działki w wielu miejscowościach. Grunty występujące w większym kompleksie, atrakcyjne dla inwestorów z zewnątrz położone są przy LHS w Padwi Narodowej.

4.6. Uwarunkowania wynikające ze stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej

- ◆ Powierzchnia obszarów zagospodarowanych rolniczo świadcząca o zasobności gminy w ziemię wynosi 5302 ha co stanowi 75% ogólnej powierzchni gminy.

- ◆ Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 72,9 pkt. i jest zbliżony do wskaźnika dla powiatu mieleckiego i województwa podkarpackiego. Udział gleb w klasach od I–III wynosi 23,2% ogólnej powierzchni użytków rolnych, największy udział posiadają gleby klasy IV – 40,8%.
- ◆ Gleby klas od I–III, jak również gleby klas IV należy chronić, gdyż stanowią one bazę dla rolnictwa gminy.
- ◆ Gleby klas V i VI stanowią około 36% powierzchni użytków, grunty najniższych klas, które są nieprzydatne rolniczo i położone w pobliżu kompleksów leśnych należy przeznaczyć do zalesienia. Najwięcej gleb klasy V i VI znajduje się w miejscowościach: Zachwiejów, Piechoty, Babule, Zarównie.
- ◆ Udział użytków zielonych w strukturze użytków rolnych wynosi 29,4%. Użytki zielone bardzo dobrej jakości występują we wsiach położonych w dorzeczu Wisły: Domacyny, Rożniaty, Przykop, Zaduszniaki. W pozostałych miejscowościach występują użytki zielone klas niższych.
- ◆ W strukturze upraw największy udział posiadają zboża wraz z mieszankami zbożowymi (57%) oraz ziemniaki (18%). Duży udział jest roślin pastewnych, które stanowią uzupełnienie bazy paszowej dla hodowanych zwierząt.
- ◆ Średnia powierzchnia gospodarstwa w gminie wynosi 6,0 ha, a gospodarstwa w grupie od 1–5 ha stanowią 54% ogólnej liczby gospodarstw. Liczba ta jest zbliżona do średniej krajowej, wskaźniki te dla województwa podkarpackiego są dużo gorsze.

5. Uwarunkowania wynikające z jakości życia mieszkańców

5.1. Demografia

5.1.1. Liczba ludności, struktura płci, gęstość zaludnienia

W toku gromadzenia informacji i danych do opracowania Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, stwierdzono znaczne rozbieżności w danych demograficznych dotyczących liczby ludności zawartych w roczniku statystycznym województwa podkarpackiego, a danymi uzyskanymi za ten sam okres w Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Padew Narodowa. Dane za 1999 r. uzyskane w Urzędzie Gminy są wyższe, a ich wartości w tekście zostały zapisane w nawiasach.

Gmina Padew Narodowa zajmuje powierzchnię 70,5 km² i liczy 5454 (5538) mieszkańców, w tym 2794 (2837) mężczyzn i 2854 (2701) kobiet.

Wskaźnik feminizacji wynosi 98,9 kobiet na 100 mężczyzn i jest niższy od średniego wskaźnika dla gmin wiejskich województwa podkarpackiego wynoszącego 101 kobiet na 100 mężczyzn oraz porównywalny ze wskaźnikiem dla gmin wiejskich powiatu mieleckiego wynoszącego 98,5 kobiet na 100 mężczyzn.

Tabela Nr 4.**Wielkość gminy Padew Narodowa na tle gmin wiejskich powiatu, województwa i kraju w 1999 r.**

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna w km ²	Liczba ludności w tysiącach osób	Gęstość zaludnienia osób /km ²
gmina Padew Narodowa	70,6	5,5	78
powiat mielecki	92,0	7,8	85
województwo podkarpackie	117,0	8,7	118
Polska	135,0	6,6	124

Źródło: Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 1999 r. i 2000 r.

Charakterystycznym wskaźnikiem dla terenów wiejskich jest wskaźnik zagęszczenia na 100 ha użytków rolnych. W gminie Padew Narodowa wynosi on 98 osób/100 ha użytków rolnych.

Gęstość zaludnienia liczona w stosunku do powierzchni użytków rolnych jest wyższa od średniej krajowej wynoszącej 79 osób/100 ha użytków rolnych, wyższa od wskaźnika dla gmin powiatu mieleckiego wynoszącego 79 osób/100 ha użytków rolnych i wyższy dla gmin województwa podkarpackiego, wynoszącego 69 osób/100 ha użytków rolnych.

Obserwuje się zróżnicowanie sołectw pod względem liczby mieszkańców przypadających na 100 ha użytków rolnych i na 1km² ogólnej powierzchni gminy.

Tabela Nr 5.**Gęstość zaludnienia w poszczególnych sołectwach na 1 km² i na 100 ha użytków rolnych na 31.12.2000 r.**

Miejscowość	Liczba ludności		Powierzchnia ogólna w ha	w tym użytki rolne w ha	Gęstość zaludnienia osób/km ²	Liczba mieszkańców na 100 ha użytków rolnych
	30.06.1997 r.	31.12.2000 r.				
Babule	246	255	773	306	33	83
Domacyny	259	254	276	162	92	157
Kęblów	360	365	595	525	61	70
Padew Narodowa	2284	2318	1851	1717	125	135
Piechoty	247	243	309	269	79	90
Pierzchne	110	120	141	103	85	117
Przykop	322	321	684	463	47	69
Roźniaty	411	415	770	622	54	67
Wojków	432	427	677	619	63	69
Zachwiejów	176	179	241	229	74	78
Zaduszniaki	251	253	311	240	81	105
Zarównie	421	423	459	439	92	96
Razem:	5520	5550	7087	5694	78	98

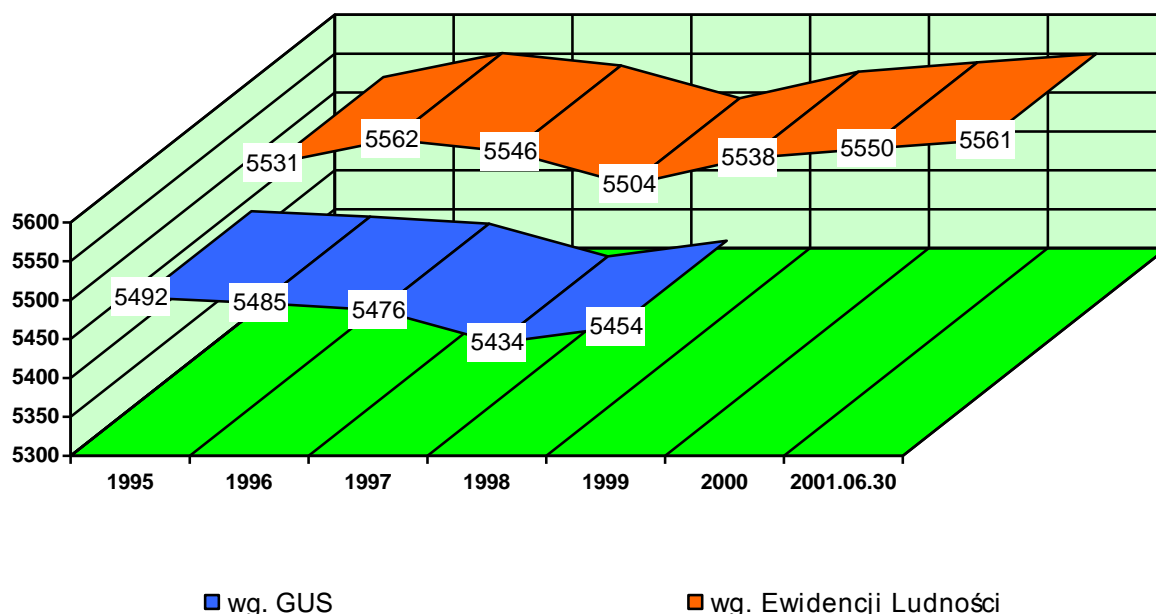
Źródło: Urząd Gminy Padew Narodowa.

Tabela Nr 6.**Dynamika rozwoju ludności gminy Padew Narodowa w latach 1995 – 2000.**

Lata	według GUS	według Ewidencji Ludności
1995	5492	5531
1996	5485	5562
1997	5476	5546
1998	5434	5504
1999	5454	5538
2000	b.d.	5550
2001.06.30	b.d.	5561

Źródło: Rocznik statystyczny województwa tarnobrzeskiego 1996–1998 r., Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 1999, 2000 r., Urząd Gminy Padew Narodowa.

Dynamika rozwoju ludności gminy Padew Narodowa w latach 1990 – 1999.

Źródło: Rocznik statystyczny województwa tarnobrzeskiego 1996–1998 r., Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 1999, 2000 r., Urząd Gminy Padew Narodowa.

5.1.2. Struktura wieku

Tabela Nr 7.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Padew Narodowa na tle powiatu mieleckiego, woj. podkarpackiego i kraju (stan 1999 r.).

Jednostka terytorialna	Ludność (udział w %)			Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny	
gmina Padew Narodowa	27,4	56,0	16,6	79,0
powiat mielecki	29,1	57,5	13,4	73,9
województwo podkarpackie	28,5	57,7	13,8	75,5
Polska ^{*)}	26,3	59,6	14,1	68,0

^{*)} 1998 rok

Źródło: Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 2000 r.

W strukturze ludności według ekonomicznych grup wiekowych dominuje grupa w wieku produkcyjnym. Udział tej grupy wynosi ponad 56% ogółu mieszkańców i jest niższy od wskaźnika dla powiatu mieleckiego (57,5%) i województwa podkarpackiego (57,7%) i niższy od wskaźnika ogólnopolskiego (59,6%).

5.1.3. Ruch naturalny ludności

Gmina Padew Narodowa wykazuje znaczne wahania ruchu naturalnego, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela Nr 8.

Ruch naturalny ludności gminy Padew Narodowa w latach 1997 – 1999.

Wyszczególnienie	1997 r.		1998 r.		1999 r.	
	Liczba osób	na 1000 mieszkańców	Liczba osób	na 1000 mieszkańców	Liczba osób	na 1000 mieszkańców
Małżeństwa	21	3,8	47	8,5	43	7,8
urodzenia	76	13,7	61	11,1	70	12,7
zgony	73	13,2	60	10,9	35	6,4
przyrost naturalny	3	0,5	1	0,2	35	6,4

Źródło: Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 1999, 2000 r.

W ruchu naturalnym ludności gminy w latach 1997 – 1999 zaznaczyły się wahania liczby urodzeń, spadek liczby zgonów, co wyraziło się wzrostem przyrostu naturalnego.

Wskaźnik urodzeń na 1000 mieszkańców w 1999 r. wynosił 12,7 promila. Średni wskaźnik dla wiejskich gmin województwa podkarpackiego wynosił w tym okresie 12,6 promila, a dla gmin wiejskich powiatu mieleckiego 13,0 promila.

Wskaźnik zgonów w tym okresie wynoszący 6,4 promila, był niższy od średniego wskaźnika dla gmin wiejskich województwa podkarpackiego, wynoszącego 9,8 promila i średniego dla powiatu mieleckiego, wynoszącego 9,8 promila.

Tabela Nr 9.

Przyrost naturalny w gminie Padew Narodowa w latach 1990 – 1999.

Lata	Przyrost	
	liczba osób	na 1000 M
1990	39	6,8
1992	28	5,0
1995	16	2,9
1997	3	0,5
1998	1	0,2
1999	35	6,4

Źródło: Rocznik statystyczny województwa tarnobrzskiego 1999, 2000 r. Rocznik statystyczny województwa tarnobrzskiego 1991 – 1998 r.

Przyrost naturalny w gminie Padew Narodowa w latach 1990 – 1999 wykazywał ciągłą tendencję spadkową. Najwyższą wartość 6,8 promila, zanotowano w 1990 r., a najniższą – 0,2 promila w 1998 r., w 1999 r. nastąpił wzrost, osiągając wartość 6,4 promila. Jest to wskaźnik wyższy od średniego wskaźnika dla gmin wiejskich województwa podkarpackiego wynoszącego w tym okresie 2,8 promila i średniego wskaźnika dla powiatu mieleckiego – 3,3 promila.

5.1.4. Migracje

Tabela Nr 10.

Migracje ludności gminy Padew Narodowa w latach 1997 – 1999.

Wyszczególnienie	Liczba osób w		
	1997 r.	1998 r.	1999 r.
Napływ	93	83	80
odpływ	110	96	100
saldo migracji	-17	-43	-20

Źródło: Rocznik statystyczny województwa rzeszowskiego 1998, Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 1999, 2000 r.

Zjawisko migracji ludności gminy Padew Narodowa wykazuje przewagę odpływu ludności nad napływem, co jest zjawiskiem charakterystycznym dla większości obszarów wiejskich.

Tabela Nr 11.

Saldo migracji stałej w gminie Padew Narodowa w latach 1992 – 1999.

Lata	Saldo migracji	
	liczba osób	na 1000 M
1992	-87	-15,7
1995	-9	-1,6
1997	-17	-3,1
1998	-43	-7,8
1999	-20	-3,6

Źródło: Rocznik statystyczny województwa tarnobrzesckiego 1993 – 1996, Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 1999 – 2001.

Największy odpływ ludności z gminy nastąpił w 1992 r., w którym saldo migracji osiągnęło wartość -15,7 promila, a najmniejszy w 1995 r., w którym saldo migracji osiągnęło wartość -1,6 promila.

W 1999 r. saldo migracji dla gmin wiejskich województwa podkarpackiego osiągnęło wartość -0,3 promila, natomiast średnia wartość salda migracji dla gmin wiejskich powiatu mieleckiego wynosiła w tym okresie -1,1 promila. W skali powiatu mieleckiego w 1999 r. gmina Padew Narodowa należała do gmin o najwyższym wskaźniku odpływu ludności z terenu gminy w porównaniu z napływem ludności zajmowała 3 miejsce po Radomyślu Wielkim i Borowej.

5.1.5. Zatrudnienie

Tabela Nr 12.

Pracujący w gminie Padew Narodowa w 1999 r.

Działy gospodarki	Pracujący	
	Liczba osób	%
Pracujący ogółem	268	100
w tym: kobiety	148	55,2
z liczby ogółem:		
przemysł	16	6,0
budownictwo	15	5,6
edukacja	85	31,7
ochrona zdrowia	-	-
pozostałe	152	56,7

Źródło: Rocznik statystyczny województwo podkarpackiego 2000 r.

W świetle Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 1996 r. liczba osób pracujących, zamieszkałych w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosi około 2865 osób.

Średnio w gminie na 100 ha użytków rolnych pracuje około 50 osoby przy średniej krajowej 22 osoby na 100 ha użytków rolnych.

5.1.6. Problemy bezrobocia

W 1999 r. w gminie zarejestrowanych było 431 osób bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 110 osób. Wielkość ta ulega ciągłym zmianom. Natomiast na koniec 2000 r. w gminie Padew Narodowa odnotowano 424 osoby, w tym jedynie 78 osób z prawem do zasiłku. W strukturze bezrobotnych kobiety stanowiły 222 osoby tj. ponad 52% ogólnej liczby bezrobotnych.

W skali powiatu liczba bezrobotnych gminy stanowi około 4,3% ogółu bezrobotnych, a z prawem do zasiłku jest tylko 3,8% ogółu bezrobotnych w powiecie.

Aktualnie (30.06.2001 r.) liczba bezrobotnych w gminie uległa zmniejszeniu i wynosi 382 osoby, w tym z prawem do zasiłku 68 osób. Stopa bezrobocia w maju 2001 r. kształtowała się w skali powiatu na poziomie 13,8%, przy średniej wojewódzkiej – 16,0% i ogólnopolskiej – 15,7%.

Rozwój drobnej przedsiębiorczości na wsi, który mógłby w sposób widoczny wpłynąć na zmniejszenie zjawiska bezrobocia, natrafia na szereg trudności. Część z nich to problemy obiektywne natury zewnętrznej jak na przykład: bariera popytu, brak środka transportu, problemy związane z dystrybucją gotowych towarów i zakupem surowców, zubożenie miejscowej ludności, spadek stopy życiowej ludności w skali kraju, polityka ośrodków decyzyjnych, kłopoty z dostępem do kredytów bankowych (np. brak wymaganych poręczeń). Druga część to problemy natury wewnętrznej związanej z brakiem wykwalifikowanej kadry pracowniczej dla zakładów produkcyjnych, brakiem odpowiednich systemów motywacyjnych i zabezpieczeń socjalnych dla pracowników, trudną do opanowania fluktuacją kadr, niedostateczną wiedzą ekonomiczną kandydatów na przedsiębiorców) oraz informacji na temat programów pomocowych i kredytów preferencyjnych na rozwój rolnictwa.

Rejonowy Urząd Pracy w Mielcu podejmuje kroki mające na celu przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia. Organizowane są prace interwencyjne i roboty publiczne, wdrażany jest program aktywizacji zawodowej absolwentów oraz szkoleń zawodowych (pozwalających na przekwalifikowanie zawodowe), udzielanie pożyczek na otwarcie działalności gospodarczej oraz organizowanie giełd pracy, pomoc doradcza dla nowopowstałych firm.

5.1.7. Uwarunkowania wynikające z zagadnień demograficznych

- wielkość gminy mierzona liczbą ludności wskazuje, że gmina Padew Narodowa jest mniejsza od średniej wielkości gminy wiejskiej w Polsce, mniejsza od średniej wielkości gminy wiejskiej powiatu mieleckiego i województwa podkarpackiego;
- gęstość zaludnienia, zarówno na 1 km² jak i na 100 ha użytków rolnych, jest zróżnicowana w poszczególnych wsiach;
- bardzo wysoki wskaźnik ludności na 100 ha użytków rolnych;
- korzystna struktura wiekowa ludności gminy;
- wahania przyrostu naturalnego ludności gminy;
- duże zasoby ludności w wieku produkcyjnym;
- mało skuteczne formy walki z bezrobociem.

5.2. Zasoby mieszkaniowe gminy

Strukturę zasobów mieszkaniowych przedstawia tabela Nr 13.

Tabela Nr 13.

Zasoby mieszkaniowe gminy Padew Narodowa (stan na 31.12.1999 r.)

Jednostka terytorialna	Liczba mieszkań	Liczba izb	Pow. użytkowa / 1 osobę w m ²	Średnia liczba osób /mieszkanie	Średnia liczba osób /1 izbę
gmina Padew Narodowa	1400	5180	19,7	3,90	1,05
powiat mielecki ogółem	35624	125876	17,1	3,74	1,06
W tym gminy wiejskie	16561	57906	17,4	4,11	1,17
gminy woj. podkarpackiego	304500	1073262	17,7	4,09	1,16

Źródło: Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 2000 r.

Budownictwo mieszkaniowe realizowane jest w systemie indywidualnym. Najwięcej pozwoleń na budowę wydano w latach 1993 (21) – 1994 (18) oraz w latach 1999 r. (23).

Występuje i utrwała się tendencja do koncentracji zabudowy mieszkaniowej wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych, infrastruktury technicznej.

Tendencję rozwojową wykazuje jedynie miejscowość gminna – Padew Narodowa. Stagnację przeżywają pozostałe wsie położone peryferyjnie, o niskich walorach rolniczych, nie stanowiące atrakcyjnych lokalizacji mieszkalnictwa.

Gmina posiada znaczne rezerwy terenów budowlanych, które są zapisane w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy.

5.2.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania mieszkalnictwa

- stan techniczny mieszkalnictwa w przewadze jest dobry;
- powoli następuje wymiana zużytej substancji mieszkaniowej;
- w minimalnym stopniu zachodzi zjawisko wymiany substancji mieszkaniowej w terenach rozproszonej zabudowy, pozwalające na utrwalanie rozproszenia zabudowy;
- zwodociągowanie i gazyfikacja gminy sprzyja podnoszeniu standardu budownictwa i poziomu życia mieszkańców;
- budownictwo mieszkaniowe realizowane jest na własnych działkach przez właścicieli tych działek;
- zabudowa mieszkaniowa koncentruje się wzdłuż ciągów komunikacyjnych, wzdłuż których przebiegają ciągi infrastruktury technicznej oraz w wyznaczonych planem terenach mieszkaniowych;
- gmina posiada znaczne rezerwy terenowe pod zabudowę mieszkaniową, określone w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy.

5.3. Stan infrastruktury socjalnej

5.3.1. Oświata

Szkoły podstawowe

Tabela Nr 14.

Rozmieszczenie szkół podstawowych w gminie w roku szkolnym 1999/2000.

Miejscowość	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba pomieszczeń do nauki	Sala gimnastyczna	Liczba nauczycieli
Padew Narodowa	386	18	17	1	29
Filia Babule	9	1	4	0	3
Filia Przykop	20	1	3	1 „Z”	3
Filia Wojków	17	1	5	0	3
Filia Zarównie	24	1	3	0	4
Razem:	456	22	32	2	42

Źródło: Urząd Gminy Padew Narodowa

Średnio na 1 oddział przypada 20,7 ucznia na 1 pomieszczenie do nauki około 14,2 ucznia. Na 1 nauczyciela przypada średnio prawie 11 uczniów.

W zakresie obsługi, sieć szkół podstawowych w gminie jest wystarczająca. Malejąca liczba uczniów może spowodować w przyszłości konieczność zmian organizacyjnych szkolnictwa w gminie. Istniejąca baza pod względem wyposażenia oceniana jest na poziomie średnim, natomiast pod względem technicznym obiekty wymagają remontów. Mankamentem obiektów oświatowych jest brak sal gimnastycznych.

Gimnazja

W gminie funkcjonuje jedno publiczne gimnazjum, zlokalizowane w miejscowości gminnej – Padew Narodowa.

Liczba uczniów gimnazjum wynosi 177, liczba oddziałów – 8, liczba pomieszczeń do nauki – 15, zatrudnienie – 19 osób. Obiekt gimnazjum zapewnia docelowe potrzeby kształcenia młodzieży.

Wychowanie przedszkolne

W gminie brak jest obiektu przedszkola. Program opieki nad dzieckiem w wieku przedszkolnym ogranicza się do grupy 6-latków i jest realizowany przez oddziały przedszkolne przy szkołach. Łącznie wychowaniem przedszkolnym objętych jest 77 dzieci w 6 oddziałach. Ze względu na małą liczbę dzieci w niektórych placówkach następuje łączenie oddziałów „0” z I klasą.

Tabela Nr 15.

Placówki wychowania przedszkolnego w gminie Padew Narodowa w 2001 r.

Miejscowość	Placówki		Oddziały		Liczba dzieci	
	Przedszkola	Oddział przedszkolny	Przedszkola	Oddział przedszkolny	Przedszkola	Oddział przedszkolny
Padew Narodowa	–	1	–	2	–	49
Babule	–	1	–	1*	–	6
Przykop	–	1	–	1	–	12
Wojków	–	1	–	1*	–	4
Zarównie	–	1	–	1*	–	6
Razem:	–	5	–	3 + 3*	–	77

Źródło: Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 2000 r.; Urząd Gminy Padew Narodowa.

*) łączony oddział „0” z I klasą

Aktualna sieć placówek wychowania przedszkolnego zapewnia społeczne potrzeby opieki nad dziećmi w tej grupie wiekowej.

Istniejąca baza lokalowa szkół podstawowych (zwalniane pomieszczenia w wyniku reformy) może być adaptowane dla potrzeb rozszerzenia programu opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, o ile nastąpi takie zapotrzebowanie.

Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania urządzeń oświaty

- sieć szkół podstawowych i placówek opieki nad dzieckiem w wieku przedszkolnym wykształcona jest w stopniu wystarczającym;
- występuje brak sal gimnastycznych w większości szkół, uniemożliwiający wszechstronny rozwój fizyczny dzieci;
- remontów i modernizacji wymagają niektóre obiekty szkolne;
- wymagane jest powiększenie działek szkolnych dla prawidłowego urządzenia niektórych terenów rekreacyjno – sportowych przy szkołach;
- wymagane jest podniesienie standardu wyposażenia placówek oświatowych;
- możliwość wykorzystania wolnych pomieszczeń szkolnych na inne cele.

5.3.2. Usługi kultury

Infrastrukturę kultury w gminie tworzą: biblioteka wraz z filiami, GOK z salą widowiskową, świetlice przy remizach strażackich oraz obiekty oświatowe jako miejsca upowszechniania dorobku działalności kulturalnej.

GOK, zlokalizowany w wielofunkcyjnym obiekcie w centrum gminy, posiada niezbędne zaplecze dla organizowania imprez kulturalnych. Zakres działalności GOK oprócz roli organizatorskiej i koordynującej, obejmującej prowadzenie kółek zainteresowań dla dzieci i młodzieży w zakresie plastyki, tańca (nauka i działalność 2 zespołów), nauki gry na instrumentach muzycznych, kółka teatralnego.

Ponadto w zakres działalności GOK wchodzi przygotowanie występów okolicznościowych uświetniających spotkania rocznicowe, świąt państwowych, rocznic historycznych itp.

Działalność kulturalna GOK opiera się głównie na współpracy z placówkami oświatowymi tj. na szkole podstawowej i gimnazjum oraz z OSP.

Domy Strażaka zlokalizowane we wsiach poza miejscowością gminną, mieszczące w swoich obiektach świetlice, ograniczają aktualnie swoją działalność do udostępnienia tych pomieszczeń na organizowanie zebrań wiejskich lub urządzenie wesel.

Praktycznie życie kulturalne gminy koncentruje się w miejscowości gminnej w GOK i obiektach oświatowych.

W gminie działa biblioteka publiczna w Padwi Narodowej oraz 5 filii w Babulach, Zarówniu, Wojkowie, Przykopie i Roźniatach. Biblioteka dysponuje 35,5 tys. woluminów, co stanowi około 0,7% księgozbioru wiejskich bibliotek publicznych województwa podkarpackiego i 11,5% księgozbioru wiejskich bibliotek powiatu mieleckiego. Liczba czytelników wynosi ponad 1400 osób, tj. 25,5% ogółu mieszkańców gminy. Wypożyczenia w przeliczeniu na 1 czytelnika – 15 książek. Jest to wielkość mniejsza od średniej dla gmin wiejskich województwa podkarpackiego – 20 książek i średniej dla powiatu mieleckiego – 19 książek.

Mankamentem w dziedzinie upowszechniania kultury jest brak odpowiedniej liczby wykwalifikowanej kadry instruktorskiej.

Ważnym ogniwem w życiu kulturalnym gminy chociaż w ograniczonym zakresie są organizacje społeczne i zawodowe, których działalność ma znaczenie integrujące mieszkańców gminy oraz wpływa na rzecz rozwoju lokalnej społeczności.

Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania urządzeń kultury

- centrum życia kulturalnego gminy stanowi GOK wraz z zapleczem oraz sieć bibliotek;
- brak szerszego zainteresowania rozwojem życia kulturalnego w miejscowościach poza ośrodkiem gminnym;
- występuje współpraca placówek kulturalnych i oświatowych w rozwoju i upowszechnianiu kultury;
- zaznacza się współpraca organizacji społecznych i zawodowych w rozwoju życia kulturalnego gminy;
- intensyfikacja życia kulturalnego wymaga zwiększenia zatrudnienia wykwalifikowanej kadry.

5.3.3. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Funkcjonuje Gminny Publiczny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej, który docelowo ma być przekształcony w Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Zakład dysponuje obiektem zlokalizowanym w ośrodku usługowym gminy. Baza lokalowa na stan obecny jest dobra, jednakże docelowo wymagana będzie modernizacja i dostosowanie funkcji obiektu do zmieniających się potrzeb społecznych.

Opieką zdrowotną w gminie sprawuje 3 lekarzy i 6 pielęgniarek.

Niezależnie od GPSZOZ w gminie funkcjonuje:

- 2 prywatne gabinety stomatologiczne na podstawie umowy z PRKCh; zatrudnienie 2 osoby;
- gabinet rehabilitacji; zatrudnienie 2 osoby;
- prywatny gabinet ginekologiczno – położniczy.

W/w urządzenia zlokalizowane są w wielofunkcyjnym obiekcie łącznie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gminnym ośrodku usługowym.

Na 1 lekarza przypada średnio 1850 mieszkańców gminy, na 1 pielęgniarkę 927 mieszkańców gminy; na 1 stomatologa przypada średnio 2780 mieszkańców gminy.

Wskaźnik lekarzy na 10000 mieszkańców wynosi 5,4 przy średniej wojewódzkiej dla gmin wiejskich wynoszącej 3,8 i średniej dla gmin wiejskich powiatu mieleckiego – 2,0. Analogiczny wskaźnik lekarzy stomatologów na 10000 mieszkańców wynosi 3,6 – przy średniej wojewódzkiej dla gmin wiejskich 2,1 i 2,0 dla gmin wiejskich powiatu mieleckiego.

Wskaźnik pielęgniarek na 10000 mieszkańców wynoszący 10,8 jest niższy od średniego wskaźnika województwa podkarpackiego dla gmin wiejskich wynoszącego 11,9 i średniego dla gmin wiejskich powiatu mieleckiego – 11,6.

W zakresie obsługi specjalistycznej, gmina znajduje się w zasięgu urządzeń zlokalizowanych w Mielcu, Tarnobrzegu lub innych ośrodkach.

Gmina posiada aptekę zlokalizowaną w gminnym ośrodku usługowym gminy.

System obsługi mieszkańców gminy w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej jest wystarczający. Centralnie położony Ośrodek Zdrowia w stopniu dostatecznym zapewnia obsługę medyczną mieszkańcom gminy.

5.3.4. Usługi handlu, gastronomii i rzemiosła

Sieć usług handlu, obejmuje 34 sklepy należące do sektora prywatnego i uspołecznionego, reprezentowanego przez GS „SCh” Padew Narodowa. Powierzchnia użytkowa sklepów wynosi 1889 m², a zatrudnienie 468 osób.

Zakres obsługi sieci sklepów obejmuje poziom elementarny i podstawowy skoncentrowany

głównie w ośrodku gminnym i w tym zakresie zapewnia obsługę mieszkańcom gminy.

Usługi gastronomii nie występują. Istniejące do niedawna bary i zajazd zostały zamknięte ze względu na trudności z ich utrzymaniem.

Podobnie sieć urządzeń rzemiosła usługowego obejmujące nieliczne warsztaty usługowe nie odgrywają znaczenia w obsłudze mieszkańców gminy.

Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania usług handlu, gastronomii i rzemiosła usługowego

- wyposażenie gminy w urządzenia handlu, gastronomii i rzemiosła usługowego jest stosunkowo słabo rozwinięte, szczególnie w zakresie gastronomii i rzemiosła usługowego;
- stan techniczny i funkcjonalność urządzeń wykazują duże zróżnicowanie;
- brakuje w gminie wyspecjalizowanego, wielofunkcyjnego ośrodka handlowo – usługowego;
- mieszkańcy gminy wykazują małą aktywność gospodarczą w kierunku rozwoju działalności usługowej;
- brak mechanizmów wpływających na aktywizację mieszkańców gminy.

5.3.5. Sport i rekreacja

Gmina dysponuje stosunkowo słabo rozwiniętą bazą sportową. Istniejące urządzenia sportowe, koncentrują się głównie w miejscowości gminnej i obejmują: boisko sportowe, pełnowymiarowe boisko przyszkolne, bieżnię, boisko do piłki ręcznej i do koszykówki. Są to elementy kompleksy oświatowo – sportowego skoncentrowanego przy szkole podstawowej i gimnazjum.

Uzupełnieniem bazy sportowej jest sala gimnastyczna przy szkole podstawowej i nieurządzone boiska w Wojkowie, Przykopicie i Zarówniu.

Działalność sportowo – rekreacyjna prowadzi Uczniowski Klub Sportowy „Grunwald” z sekcjami: piłki nożnej (grupy młodzieżowe), tenisa stołowego i siatkówki „Old Boys”, miejscem treningów i rozgrywek są obiekty szkolne w Padwi Narodowej.

Gmina dysponuje terenami o dużych walorach dla rozwoju rekreacji. Należą do nich tereny powyrobowiskowe piaski w Wojkowie, gdzie oprócz, urządzonego ośrodka „Balaton” istnieją możliwości jego rozbudowy.

Potencjalnymi terenami dla rozwoju rekreacji są występujące we wschodniej części gminy lasy. Jednakże wykorzystanie ich powinno uwzględniać racjonalne gospodarowanie tymi zasobami oraz prowadzenie działalności w sposób nie powodujący degradacji środowiska przyrodniczego.

Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania sportu i rekreacji

- rozwinięta baza urządzeń sportowych jedynie w miejscowości gminnej;
- wymagane jest zapewnienie możliwości rozwoju fizycznego dzieciom w szkołach;
- gmina dysponuje stosunkowo dobrze rozwiniętą bazą urządzeń sportowych;
- istnieją potencjalne możliwości wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego dla organizowania form rekreacji min poprzez ośrodek rekreacyjny w Wojkowie.

5.4. Podmioty gospodarcze działające na obszarze gminy

Na obszarze gminy w 1999 r. zarejestrowanych było 218 podmiotów gospodarczych, z tego 16 (7,4%) należących do sektora publicznego i 202 (92,6%) należących do sektora prywatnego. Na 1000 mieszkańców przypada 40,0 podmiotów gospodarczych, przy średniej wojewódzkiej dla gmin wiejskich – 94 podmioty gospodarcze i średniej dla gmin wiejskich powiatu mieleckiego – 32 podmioty gospodarcze.

W strukturze branżowej podmiotów gospodarczych dominuje handel, transport i gospodarka magazynowa, działalność produkcyjna i budownictwo. Znacznie mniej podmiotów funkcjonuje w sektorach ochrony zdrowia, edukacji i rzemiosła usługowego związanego z obsługą wsi.

W latach 1995 – 2000 według danych Urzędu Gminy, zarejestrowanych zostało 227 podmiotów gospodarczych, równocześnie w tym samym okresie zrezygnowało 114 podmiotów. Skala niepowodzeń przedsiębiorstw mierzone stosunkiem podmiotów rezygnujących z działalności do liczby podmiotów powstałych w tym okresie wynosi 50,2%, Oznacza to, że około 50% firm utrzymało się na rynku.

Pozytywnym zjawiskiem rozwoju działalności gospodarczej jest zagospodarowywanie nieczynnych pomieszczeń oraz obiektów i terenów urządzeń obsługi rolnictwa na cele produkcyjne lub produkcyjno – usługowe.

Pomimo postępującego rozwoju, należy baczniejszą uwagę zwrócić na większą promocję gminy.

Potencjał podmiotów gospodarczych określa liczba generowanych przez nie miejsc pracy. Na obszarze gminy Padew Narodowa działa kilka zakładów generujących miejsca pracy. Należą do nich:

- betoniarnia St. Pieróg w Pierzchniu;
- ślusarnia A. Krempa w Padwi Narodowej;

- ślusarnia T. Krempa w Padwi Narodowej;
- wytwórnia galanterii samochodowej B. Pieróg w Padwi Narodowej;
- ubojnia drobiu p. Kuśnierz w Padwi Narodowej.

Ponadto gmina dysponuje znacznymi rezerwami terenów dla rozwoju działalności produkcyjno usługowej, zapisanymi w obowiązującym mpozp gminy Padew Narodowa w powiązaniu z układem szlaków komunikacji szynowej i kołowej stanowić może bazę dla lokalizacji zakładów i urzędzeń obsługi generujących znaczną ilość miejsc pracy.

Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania podmiotów pozarolniczej działalności gospodarczej

- decydującą grupę podmiotów gospodarczych w gminie, stanowią zakłady sektora prywatnego;
- w strukturze podmiotów dominują podmioty nie wymagające dużych nakładów finansowych;
- wykorzystywanie pustostanów obiektów produkcyjnych i obsługi rolnictwa na cele produkcyjno – usługowe;
- korzystne położenie gminy w pobliżu ośrodków przemysłowo – usługowych jakimi są Mielec i Tarnobrzeg;
- korzystne położenie gminy na skrzyżowaniu szlaków kolejowych normalnotorowego i szerokotorowego oraz dróg wojewódzkich;
- zbyt mała promocja potencjału gminy;
- zbyt duża rotacja podmiotów gospodarczych;
- postępujący proces rozwoju prężnych zakładów;
- możliwości wykorzystania położenia gminy w sąsiedztwie stref ekonomicznych w Mielcu i Tarnobrzegu;
- występowanie dużego potencjału siły roboczej przeludnionej wsi.

6. Uwarunkowania wynikające z funkcjonowania systemu transportowego

6.1. Komunikacja drogowa

Dla dróg powiatowych i gminnych przyjęta została numeracja według dotychczasowych przepisów, obowiązująca do czasu nadania drogom nowych numerów według Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, które określa sposób numeracji oraz zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg i obiektów mostowych.

6.1.1. Układ komunikacyjny gminy

Na tle fragmentu mapy Galicji z lat 1898 – 1899 (mapka Nr) został pokazany współczesny układ sieci dróg wojewódzkich i powiatowych. Poza późniejszymi uzupełnieniami o odcinki pokazane linią przerywaną:

- Zadzuszniaki – Kęblów i Rożniaty (Niziny) – Krzemienica w ciągu drogi Suchorzów – Gawłuszowice;
 - Zarównie – Zachwiejów w ciągu drogi Padew – Babule;
- pozostałe trasy dróg odpowiadają układowi współczesnemu.

Wykaz sieci dróg realizujących powiązania zewnętrzne i wewnętrzne gminy wraz z podstawowymi parametrami przedstawia tabela Nr 16.

Tabela Nr 16.
Układ drogowy.

Numer ewidencyjny drogi	Nazwa drogi (ulicy)	Klasyfikacja funkcjonalno-techniczna	Długość odcinka w granicach gminy (km)	Rodzaj nawierzchni				Szerokość (m)	
				Twarda		Gruntowa		Jezdni	Korony
				Ulepszona	Nieulepszona	Ulepszona	Nieulepszona		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
DROGI WOJEWÓDZKIE									
985	Nagnajów – Baranów Sandomierski – Mielec – Dębica	G	6,642	6,642	–	–	–	6,0–6,5	8,0–8,5
982	Szczucin – Sadowa Góra – Jaślany	G	0,650	0,650	–	–	–	5,0	7,0–8,0
DROGI POWIATOWE									
42 715	Suchorzów – Baranów Sandomierski – Przykop – Rożniaty - Gawłuszowice	Z	10,016	10,016	–	–	–	5,0	6,0–7,0
42 717	Dymitrów Duży – Domacyny Wielkie	L	1,254	1,254	–	–	–	5,0	6,0–7,0
42 718	Padew Narodowa – Wojków – Przykop	Z	5,311	5,311	–	–	–	5,0	6,0–7,0
42 719	Padew Narodowa – Kęblów	Z	3,780	3,780	–	–	–	5,5	7,0
42 720	Przybyły – Rożniaty	Z	4,559	4,559	–	–	–	5,0	6,0–6,5
42 722	Padew Narodowa – Wola Baranowska	Z	1,611	1,611	–	–	–	5,5	7,0
42 723	Padew Narodowa – Zarównie – Piechoty – Babule	Z	12,293	12,293	–	–	–	5,0	6,0–7,0
42 724	Knapy – Zachwiejów – Zarównie	Z	2,509	2,509	–	–	–	5,5	7,0
DROGI GMINNE									
42 35 001	Padew Górna – Przybyły	L	1,800	1,800	–	–	–	4,5	–
42 35 002	Padew – Piechoty (niemiecka)	L	2,200	0,800	–	1,400	–	3,0	5,0
42 35 003	Pierzchnie – przez wieś	L	0,800	0,800	–	–	–	3,0	–
42 35 004	Rożniaty – Kęblów wieś	L	1,500	1,500	–	–	–	4,5	6,5
42 35 005	Rożniaty – Górki – Krzemienica	L	1,500	1,500	–	–	–	4,5	6,5
42 35 006	Zdaków – Rożniaty	D	2,200	–	–	2,200	–	3,0	4,0
42 35 007	Zaduszniki – Majdanek – Wojków	L	2,500	1,800	–	–	0,700	4,0	5,0
42 35 008	Przykop – przez wieś – wał rzeki Wisły	L	1,700	1,700	–	–	–	4,0	6,0
42 35 009	Domacyny – Chwałki – Dymitrów	L	1,400	0,700	0,700	–	–	3,0–5,0	6,0
42 35 010	Domacyny – Wiry – Dymitrów	L	0,600	0,600	–	–	–	3,0	4,0
42 35 011	Wojków – Padew Bór	L	2,600	2,600	–	–	–	3,0–3,5	5,0–6,0
42 35 012	Padew – Olsz – Krępa	L	1,300	–	–	1,300	–	3,5	5,0
42 35 013	Zarównie – Piechoty	L/D	1,600	–	–	1,600	–	3,0	4,0
42 35 014	Zarównie wieś – Babulówka	L	1,500	1,500	–	–	–	3,5	4,5
42 35 015	Zarównie – Zachwiejów wieś	D	1,100	–	1,100	–	–	3,5	4,5
42 35 016	Babule – Kłęskówka	L/D	1,200	–	–	1,200	–	3,0–3,5	4,0–4,5

Klasy techniczne dróg oznaczone w tabeli Nr 16 symbolami literowymi:

- G – główna dla dróg wojewódzkich;
- Z – zbiorcza dla dróg powiatowych;
- L i D – lokalna i dojazdowa dla dróg gminnych;

określone zostały na podstawie funkcji pełnionej w układzie komunikacyjnym. Podstawowe dane, takie jak szerokość jezdni, korony, geometria trasy wskazują, że większość z nich nie posiada parametrów technicznych i użytkowych odpowiadających wymaganym klasom technicznym.

Zestawienie długości dróg pod względem rodzaju nawierzchni przedstawia tabela:

Tabela Nr 17.

Rodzaje nawierzchni dróg.

Kategoria dróg	Rodzaje nawierzchni (km)			
	Twarda		Gruntowa	
	ulepszona (bitumiczna)	nieulepszona	ulepszona	nieulepszona
Wojewódzkie	7,292	–	–	–
Powiatowe	41,333	–	–	–
Gminne	15,500	1,800	7,700	0,700
Razem:	64,125	1,800	7,700	0,700

W ogólnej długości zewidencjonowanej sieci drogowej 74,325 km, 86,3% stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej (twarda ulepszona). Dla dróg gminnych, na ogólną długość (według ewidencji) 25,7 km, drogi o nawierzchni bitumicznej stanowią 60,3%.

Wskaźniki gęstości sieci drogowej określone zostały dla dróg o nawierzchni twardej (ulepszonej i nieulepszonej):

- przestrzenny $a_p = \frac{65,925}{0,7055} = 93,44 \text{ km}/100 \text{ km}^2$;
- demograficzny $a_d = \frac{65,925}{0,5454} = 120,87 \text{ km}/10 \text{ 000 mieszkańców}$.

Dla obszarów o rolniczym charakterze użytkowania wielkość przestrzennego wskaźnika gęstości zamiejskiej sieci dróg twardych obsługujących obszar w sposób zadowalający, według programu potrzeb określa się na 54,80 km/100 km².

6.1.2. Obciążenie ruchem zewnętrznym dróg wojewódzkich

Źródłem uzyskania danych o natężeniu i strukturze ruchu są publikacje „Transprojektu” Warszawa zawierające dane statystyczne o ruchu drogowym, opracowane na podstawie generalnego pomiaru ruchu na drogach krajowych, przeprowadzonego kolejno w latach 1985, 1990 i 1995. Następny generalny pomiar ruchu był prowadzony w roku 2000 (wyniki w trakcie opracowania). Wyniki z 1985, 1990 i 1995 r. przedstawione zostały w tabeli Nr 18 oraz graficznie na schemacie Nr

Tabela Nr 18.

Obciążenie dróg wojewódzkich średniorocznym dobowym ruchem w obszarze i rejonie gminy Padew Narodowa.

Nr drogi	Badany odcinek	Średni dobowy ruch (pojazdy)							Procentowy udział w ruchu samochodowym								
		85	90	wskaźnik wzrostu 85/90	95	wskaźnik wzrostu 90/95	00	wskaźnik wzrostu 95/00	samochody osobowe			samochody ciężarowe			autobusy		
									85	90	95	85	90	95	85	90	95
985	Baranów Sandomierski – Mielec	1800	1900	1,06	2800	1,47	4180	1,49	42	44	67	28	30	16	8	7	3
982	Sadkowa Góra – Jaślany	400	450	1,13	600	1,33	-	-	35	48	73	15	6	4	14	9	6

Analiza wyników trzech kolejnych pomiarów dla drogi Nagnajów – Dębica wykazuje:

- w latach 1985 – 1990 wzrost natężenia ruchu – wskaźnik wzrostu 1,06 przy średniej krajowej 1,23;
- w latach 1990 – 1995 znaczny wzrost – wskaźnika 1,47 przy zarejestrowanym ogólnokrajowym wzroście o wskaźniku 1,42.

W ogólnokrajowej skali oceny typu, drogi w obszarze i okolicach gminy Padew Narodowa określone zostały jako drogi o gospodarczym charakterze ruchu czyli odcinki, na których

występują niewielkie sezonowe wahania ruchu, tzn. średni dobowy ruch dla poszczególnych miesięcy zbliżony jest do SDR, natomiast średni dobowy ruch w dni robocze jest większy od średniego dobowego ruchu w dni świąteczne.

6.1.3. Funkcjonowanie układu drogowego

Drogi wojewódzkie

Głównym elementem układu realizującym dostępność komunikacyjną i zewnętrzne powiązania jest droga wojewódzka (dawna krajowa) Nr 985 Nagnajów – Baranów Sandomierski – Mielec – Dębica. Zapewnia ona możliwość powiązań z systemem ponadlokalnym w skali województwa, regionu i kraju. Przechodzi centralnie przez obszar gminy bezpośrednio obsługując ośrodek gminny. Ze względu

na utrwalony historycznie przebieg jest drogą ogólnie dostępną z dużą ilością włączeń i indywidualnych zjazdów. Uniemożliwia to prawidłową obsługę ruchu generowanego przez tą zabudowę i przy stale wzrastającym ruchu doprowadza do obniżenia standardu obsługi ruchu tranzytowego. Występuje przy tym zagrożenie bezpieczeństwa z powodu koncentracji pieszego i samochodowego ruchu lokalnego oraz ruchu poprzecznego do kierunku drogi głównej.

Orientacyjną odległość granicy strefy uciążliwości drogi od krawędzi jezdni szacuje się na około 120 m. Szerokość jezdni 6,0 – 6,5 m, szerokość poboczy 1,5 m wraz z obecnością chodników w przebiegu przez teren zabudowany, spełniają ogólnie wymagane parametry dla klasy technicznej G (główna).

Drogą o mniejszym znaczeniu komunikacyjnym jest Nr 982 Szczucin – Sadkowa Góra – Jaślany. Stanowi łącznik pomiędzy drogą krajową Nr 73 o kierunku Kielce – Szczucin – Tarnów – Jasło i drogą wojewódzką Nr 985 Nagnajów – Jaślany – Mielce – Dębica. Nieznaczące natężenie ruchu drogowego wyznacza strefę uciążliwości około 25 m po obu stronach. Parametry techniczne: szerokość jezdni 5,0 m i poboczy 1,00 – 1,50 m, kwalifikuje ją do klasy funkcjonalno – technicznej Z/L (zbiorcza/lokalna).

Drogi powiatowe

Komunikację lokalną obsługującą gminę stanowi sieć dróg powiatowych (dawne drogi wojewódzkie) wraz z drogami gminnymi.

Drogi powiatowe zgodnie z projektem znowelizowanej ustawy o drogach publicznych powinny stanowić połączenie miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. Jedynie droga Nr 42 715 spełnia całkowicie kryterium ustawy.

Pozostałe są drogami realizującymi wewnętrzne powiązania i obsługę miejscowości gminnych. Funkcję drogi powiatowej jako połączenia siedzib powiatów i gmin przejmują

droga wojewódzka. Wyznaczone drogi powiatowe nie spełniają również wyznaczonych parametrów przypisanych dla dróg klasy technicznej Z.

Drogi gminne

Drogi gminne to przeważnie drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (bitumiczne). Występujący od kilku lat wzrost liczby pojazdów samochodowych i rolniczych maszyn samojezdnych, przy jednoczesnym zwiększeniu ciężaru pojazdów samochodowych oraz wzroście mobilności mieszkańców, powoduje szybsze niszczenie dróg. Konsekwencją tego przy braku wystarczających środków finansowych na budowę, modernizację, ochronę i utrzymanie dróg jest postępująca degradacja ich stanu technicznego. Ponadto wymagania techniczne i administracyjne dotyczące procesu inwestycyjnego przerastają możliwości społeczności wiejskiej i utrudniają poprawę sieci dróg gminnych.

Uwarunkowaniem techniczno – ekonomicznym modernizacji dróg w terenie zabudowanym są wąskie pasy drogowe uniemożliwiające wprowadzenie w przekrój drogi systemu odwodnienia, ścieżek rowerowych, a nawet chodników dla ruchu pieszego. Trudności w pozyskaniu terenu niejednokrotnie eliminują całkowicie działania modernizacyjne. Szerokości jezdni dróg gminnych 3,0 – 4,0 m kwalifikują je jako jednopasowe i przy braku mijanek ruch dwukierunkowy odbywa się na nich z dużą trudnością. Dotyczy to zwłaszcza dróg obsługujących Przybyły i Pierzchne, gdzie jezdnie o szerokości odpowiednio 4,5 i 3,0 m, stanowią szerokość pasa drogowego w granicach posesji zabudowy zagrodowej.

Pozyskanie funduszy pomocowych z Biura Terenowego ds. Usuwania Skutków Powodzi pozwoliło na remont dróg Nr 42 35004 Roźniaty – Kęblów i Nr 42 35011 Wojków – Padew Bór.

6.1.4. Komunikacja zbiorowa

Obsługa gminy komunikacją zbiorową realizowana jest przez Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej z Mielca i Tarnobrzega. Za podstawę analizy przyjęto standard wymagany dla obszarów wiejskich:

- odległość dojazdu do przystanku autobusowego maksymalnie 1,0 km, co odpowiada czasowi około 15 minut marszu pieszego;
- konieczność podróży przesiadkowych.

Wyznaczona została strefa na podstawie przyjętego standardu obsługi, na granicy której i poza nią znalazły się miejscowości:

- częściowo;
- całkowicie.

Wymienione miejscowości znajdują się na granicy strefy lub stanowią kolonie o kilku lub kilkunastu rozproszonych zabudowaniach na ogół z gruntową drogą dojazdową. Wprowadzenie komunikacji zbiorowej w obszary znikomego zapotrzebowania na przewozy pasażerskie i przy złych warunkach dojazdu autobusu jest nieuzasadnione ze względów ekonomicznych. Dla mieszkańców tych miejscowości korzystanie ze środków komunikacji publicznej związane jest z pokonywaniem większych odległości dojazdu do przystanku od maksymalnych przyjętych wymaganych standardem obsługi.

6.1.5. Komunikacja indywidualna

Polityka komunikacyjna gminy zakłada podporządkowanie układu komunikacyjnego dla swobodnego korzystania z samochodu osobowego. Nie stwarza się ograniczeń odnośnie użytkowania samochodów osobowych i parkowania.

Obsługa motoryzacyjna

Pod względem zaopatrzenia w paliwo gminę obsługują stacje paliw zlokalizowane w Padwi Narodowej.

Tabela Nr 19.

Stacje paliw w gminie Padew Narodowa.

Lokalizacja	Ilość dystrybutorów							Wyposażenie			
	94	95 U	Pb		ON	G	Razem	Sprzedaż olejów i akcesorii samochodowych	Stanowisko obsługi samochodów	Kolumna ze sprężonym powietrzem	Woda do mycia pojazdów
			95	98							
Padew Narodowa – droga wojewódzka Nr 985 – baza Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska	1	-	-	-	1	-	2	+	-	-	-
Padew Narodowa – droga gminna Nr 42 35001 – baza Spółdzielni Kółek Rolniczych	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-

Gmina dysponuje dobrze rozwiniętą ofertą miejsc do parkowania. Są to wydzielone place o nawierzchni utwardzonej lub ulepszonej gruntowej, zlokalizowane w miejscach występowania potrzeb parkingowych. Szacunkowo ilość miejsc postojowych ocenia się:

Tabela Nr 20.

Miejsca parkingowe w gminie Padew Narodowa.

Miejscowość	Obiekt użyteczności publicznej	Ilość miejsc
Padew Narodowa	Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy	4 (wiata) parking projektowany
	Kościół parafialny	50
	Cmentarz	20
	Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, boisko sportowe	80
	Dom handlowy, usługi, restauracja	30
Domacyny	Remiza OSP, świetlica	20
	Kościół	20
Kęblów	Remiza OSP, świetlica	10
Piechoty	Dom Ludowy, Remiza OSP	10
Rożniaty	Remiza OSP, świetlica	20
Wojków	Dom Ludowy, Remiza OSP, świetlica	20

6.1.6. Bezpieczeństwo ruchu drogowego

W przebiegu przez gminę Padew Narodowa drogi wojewódzkiej Nagnajów – Mielec – Dębica nie ma miejsc, które można zakwalifikować jako „czarne punkty” według kryterium wystąpienia minimum 10 wypadków drogowych na odcinku 1 km w ciągu 5 lat. Odcinkami gromadzenia się wypadków oraz miejscami, gdzie bezpieczeństwo ruchu jest w dużym stopniu zagrożone są:

- w okolicy wiaduktu kolejowego LHS, gdzie występuje na długości 70 m ostry zakręt o promieniu łuku 100 m i pochyleniu poprzecznym, jednostronnym 7,5%;

- w rejonie centrum, gdzie zlokalizowane są: Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy, szkoła podstawowa, przystanek autobusowy, kościół parafialny, cmentarz i gdzie koncentracja ruchu pieszego na odcinku około 1 km trasa drogi charakteryzująca się dużą krętością posiada cztery kolejno po sobie występujące krótkie łuki o wartościach promieni 450, 400, 500, 600 m i pochyleniach poprzecznych, jednostronnych 6,0, 7,0, 5,5 i 4,5%.

Na wytypowanych odcinkach zastosowane zostały dodatkowe środki mające na celu poprawę bezpieczeństwa:

- ograniczenie prędkości jazdy do 40 km/h;
- oznakowanie poziome i pionowe szczególnie niebezpiecznego przejścia dla pieszych w postaci biało–czerwonych pasów na jezdni oraz znaku D–6 „miejsce przejścia dla pieszych” umieszczonym nad jezdnią z pulsacyjnymi światłami ostrzegawczymi;
- przeprowadzanie grupy dzieci w rejonie szkoły.

Chodniki dla ruchu pieszego występują odcinkami przy drodze wojewódzkiej w przebiegu przez Padew Narodową o łącznej długości lewy – 2300 m, prawy – 600 m. Na pozostałych drogach wojewódzkiej, powiatowych i gminnych przechodzących przez tereny zabudowane chodniki nie występują. Ze względu na wąskie pobocza lub ich całkowity brak, ruch pieszcy odbywa się głównie po jezdni.

Wspólne użytkowanie jezdni odbywa się równocześnie z ruchem rowerowym. Nasilający się w ostatnich latach ruch rowerowy potwierdza znaczącą jego rolę dla obsługi transportowej gminy w podróży na krótkie odległości jako dojazd do pracy, usług, pól itp. Obecność roweru na jezdni spowodowana jest brakiem ciągłości chodnika, na którym ten ruch mógłby się odbywać wspólnie z ruchem pieszym w sposób bardziej bezpieczny. Zamiar realizacji odcinka od mostu na rzece Babulówce i połączenie odcinków istniejących utworzy ciągłość, a tym samym możliwość wspólnego użytkowania chodnika przez ruch pieszcy i rowerowy.

6.1.7. Drogi transportu rolniczego

Drogi rolnicze są głównie drogami o nawierzchni gruntowej. Niewielki procent tych dróg jest wyposażony w nawierzchnię utwardzoną lub ulepszoną, najczęściej wykonaną samorzutnie (przez zainteresowanych użytkowników) dokonywaną w przypadkach niezbędnych, kiedy wymaga tego potrzeba przejazdu. Drogi gruntowe powodują ewidentne straty w postaci wzrostu kosztów eksploatacji pojazdów transportowych i maszyn rolniczych (przejazd samochodu ciężarowego po drodze gruntowej wymaga od 60 do 100% większego zużycia paliwa w stosunku do jazdy po nawierzchni twardej i ulepszonej), dotyczy to zwłaszcza dróg na gruntach piaszczystych o grząskiej nawierzchni. Drogi położone na gruntach spoistych sprawiają trudności poruszającym się po nich pojazdom w okresie wiosennym i jesiennym. Niektóre odcinki takich dróg są wręcz nieprzejezdne dla pojazdów zaprzęgowych, do czego przyczynia się ruch ciągników powodujących powstawanie głębokich kolein.

Układ dróg obsługi rolnictwa wykazuje regularność zwłaszcza w miejscowościach Padew Narodowa, Tarnówek i Kolonia Kęblów. Układ posiada hierarchię, którą tworzą drogi o funkcji:

- głównej – są to drogi publiczne niższego rzędu powiatowe i gminne;
- zbiorczej – zbiorcze dojazdy do pól;
- pomocniczej – drogi bezpośredniej obsługi pól.

Pozostały układ dróg obsługi rolnictwa jest nieregularny, posiada cechy przypadkowości w zależności od struktury władania gruntami.

6.2. Komunikacja kolejowa

6.2.1. Linia normalnotorowa

Przez obszar gminy, równoległe do drogi wojewódzkiej przechodzi linia kolejowa Dębica – Łódź Kaliska z przystankiem osobowym w Padwi Narodowej. Jest linią jednotorową, niezelektryfikowaną. Długość odcinka w granicach gminy 5,262 km.

Odcinek Dębica – Tarnobrzeg – Sobów – Sandomierz został oddany w użytkowanie w roku 1887 jako linia boczna od głównej w Galicji linii kolejowej Kraków – Lwów powstałej około 20–stu lat wcześniej.

Przewozy pasażerskie obsługiwane są pociągami osobowymi relacji Dębica – Stalowa Wola Rozwadów i powrotnie od 10 czerwca 2001 r. o częstotliwości 2–ch kursów na dobę (2 pary pociągów na dobę). Tranzytowe przewozy towarowe obsługuje jeden pociąg na dobę.

Stacja Padew Narodowa jest stacją pośrednią, którą tworzy grupa pięciu torów w tym:

- dwa tory przejazdowo–dojazdowe dla pociągów pasażerskich z krawędziami peronowymi;
- dwa tory przejazdowo–dojazdowe obsługujące bocznice przemysłową;
- tor manewrowy boczniczy z kozłem oporowym.

Do stacji Padew narodowa ciąży bocznica wychodząca z jej północnej głowicy do stacji przeładunkowej linii Hutniczej Szerokotorowej w Woli Baranowskiej.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2000 roku (Dz. U. Nr 13, poz. 156) dokonało podziału i ogłosiło wykaz linii kolejowych, które ze względów gospodarczych, społecznych, obronnych lub ekologicznych mają znaczenie państwowe. Do linii o znaczeniu państwowym nie została zakwalifikowana linia kolejowa Dębica – Łódź Kaliska. Jest linią o znaczeniu lokalnym. Dodatkowo jej znaczenie pomniejsza to, że jest linią deficytową.

6.2.2. Linia szerokotorowa

Długość odcinka linii szerokotorowej na terenie gminy wynosi 7,611 km z mostem na rzece Wiśle. Jest linią o charakterze towarowym (przemysłowa) zarządzaną przez Zakład Eksploatacji LHS Spółka z o.o. z siedzibą w Zamościu.

Zdolność przewozowa przy obecnym stanie technicznym infrastruktury kolejowej określa się na 6,0 mln ton/rok (zdolność przewozowa w fazie projektu przewidywała możliwość transportu 20 mln ton/rok). Na linii tej kursują najcięższe w Polsce składy, których ciężar brutto

(dopuszczalny) dochodzi do 4,0 tys. ton. Linia przewozi głównie rudę żelaza importowaną w ca 86% z Ukrainy i ca 14% z Rosji. Pozostałe towary masowe transportowane LHS-em to przede wszystkim: drewno, płody rolne (zwłaszcza produkcja sadownicza) oraz olej napędowy. Szczególną rolę w przewozie i przeładunku tych towarów odgrywa stacja w Woli Baranowskiej połączona bocznicą przemysłową normalnotorową ze stacją Padew Narodowa.

7. Uwarunkowania wynikające z wyposażenia i obsługi uzbrojenia technicznego

7.1. Elektroenergetyka

Podstawowym Głównym Punktem Zasilania gminy w energię elektryczną jest GPZ 110/30/6/kV „Machów GPZ” i GPZ 110/30 kV „Mielec” oraz GPZ 110/15 kV „Nowa Dęba”.

Obszar gminy w większości zasilany jest napięciem 30 kV (8 miejscowości gminne/12) oraz napięciem 15 kV (4 miejscowości gminne/12) – wykaz w tabeli Nr 21. Energia elektryczna wyprowadzona jest z w/w GPZ-tów liniami napowietrznymi:

- 30 kV „Machów – Mielec”;
- 15 kV „Nowa Dęba –Tarnowska Wola”;
- 15 kV „Mielec – Tuszów Narodowy Hodowla Krów”;

do 35-ciu stacji transformatorowych 30/0,4 kV i 15/0,4 kV znajdujących się w poszczególnych miejscowościach gminy. Stacje transformatorowe są głównym źródłem zasilania odbiorców bytowo-komunalnych, sieci oświetleniowej, handlu i usług. Wszystkie stacje transformatorowe na terenie gminy są stacjami napowietrznymi.

Obszar gminy obsługiwany jest pod względem elektroenergetycznym przez Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. – Rejon Energetyczny w Tarnobrzegu. Eksploatację sieci średniego i niskiego napięcia oraz budowę urządzeń elektroenergetycznych w określonym zakresie w gminie wykonuje Posterunek Energetyczny w Skopaniu, a bieżące awarie usuwa Pogotowie Energetyczne mieszczące się w budynku Posterunku Energetycznego. Wykaz stacji transformatorowych 15/0,4 kV na terenie gminy w poszczególnych miejscowościach przedstawia tabela Nr 21.

Tabela Nr 21.

Wykaz stacji transformatorowych zasilających gminę.

Lp.	Nazwa i numer stacji trafo według RE –Tarnobrzeg	Symbol stacji na mapie	Typ stacji	Moc stacji (kVA)	Zasilanie (kVA)
1	2	3	4	5	6.
1.	Padew 1	P-1	STSa 30/250	100	30
2.	Padew 2	P-2	STS 30/250	100	30
3.	Padew 3	P-3	STS 30/250	100	30
4.	Padew 4	P-4	STSa 30/250	100	30
5.	Padew 5	P-5	STSa 30/250	160	30
6.	Padew 6	P-6	STS 30/250	100	30
7.	Padew 7	P-7	ŻH 30/100	160	30
8.	Padew 8	P-8	STSa 30/250	75	30
9.	Padew 9	P-9	STSp 30/250	100	30
10.	Padew 10	P-10	STSpbw 30/250	100	30
11.	Padew 11Pierzchne	P-11	STSpbw 30/250	75	30

12.	Padew 12 Przybyły	P-12	STSpbw 30/250	160	30
13.	Padew 13 Wygwizdów	P-13	STSa 30/250	100	30
14.	Padew 14 szkoła	P-14	STSa20/250	250	30
15.	Padew SUW	P-SUW	STSpbw 20/250	160	30
16.	Przykop	Prz	STSpbw 30/250	100	30
17.	Kłębów 1	K-1	STSpbw 30/250	50	30
18.	Kłębów 2	K-2	STSpbw 30/250	63	30
19.	Kłębów 3 Tamówek	K-3	ŻH	63	30
20.	Rożniaty 1	R-1	STSpbw 20/250	63	15
21.	Rożniaty 2	R-2	STSpbw 20/250	100	15
22.	Rożniaty 3	R-3	STS 20/100	40	15
23.	Rożniaty Cegielnia Piątek	R-Ceg	STS 20/100	100	15
24.	Zaduszniaki 1	Z-1	STSpbw 30/250	50	30
25.	Zaduszniaki 2	Z-2	STSpbw 30/250	50	30
26.	Domacyny 1	D-1	STSpbw 30/250	63	30
27.	Domacyny 2	D-2	STSpbw 30/250	100	30
28.	Wojków	W	STSpbw 30/250	160	30
29.	Zarównie 1	Zr-1	STSpbw 20/250	100	15
30.	Zarównie 2	Zr-2	STSpbw 20/250	100	15
31.	Zachwiejów	Zch	STSpbw 20/250	100	15
32.	Piechoty	P	STSpbw 20/250	63	30
33.	Babule 1	B-1	STSa 20/250	50	15
34.	Babule 2	B-2	STSa 20/250	50	15
35.	Babule 3 Rybakówka	B-Ryb	STS 20/100	63	15
SUMA				3368	

Źródło: Rejon Energetyczny w Tarnobrzegu – luty 2001 r.

Łączna moc transformatorów zainstalowanych w tych stacjach wynosi 3368 kVA.

Przez północną i południową część gminy ze wschodu na zachód przebiega tranzytem linia Najwyższych Napięć – Polskich Sieci Elektroenergetycznych – Wschód Spółka z o.o. 220 kV „Połaniec – Chmielów” oraz linia Wysokiego Napięcia z północy na południe Rzeszowskiego Zakładu Energetycznego S.A. 110 kV „Mielec – Chmielów” przebiegająca przez południowo – zachodnią część gminy.

W/w linie wymagają strefy ochronnej w obrębie której nie należy lokalizować obiektów kubaturowych ze względu na ochronę ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1998 r. (Dz. U. Nr 107) oraz zgodnie z wymogami MGiE z dnia 28.01.1985 r. ogłoszonego w MP Nr 3 z dnia 28.02.1985 r., poz. 24. Strefa ochronna dla w/w linii wynosi minimum:

- 220 kV – 40 m;
- 110 kV – 20 m;

licząc od osi linii w jedną i drugą stronę.

W strefie ochronnej możliwe jest natomiast prowadzenie gospodarki rolnej (uprawy polowe, wypasy).

Od przebiegających przez obszar gminy napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15 kV i 30 kV zasilających stacje transformatorowe 15/0,4 kV i 30/0,4 kV również wymagane jest zachowanie odległości od projektowanych budynków ze

względów bezpieczeństwa. Zgodnie z obowiązującymi przepisami odległość ta wynosi 7,5 m od osi linii w jedną i drugą stronę.

Stacje transformatorowe słupowe wymagają terenu wolnego od zabudowy w promieniu 5 m od stacji.

Lokalizacja i wznoszenie budynków oraz innych obiektów w pobliżu istniejących linii i stacji w odległościach mniejszych niż w/w wymaga uzgodnienia:

- dla linii 220 kV z Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi – Wschód Spółka z o.o. w Radomiu;
- dla linii 110 kV z Rzeszowskim zakładem Energetycznym S.A. Rzeszów;
- dla linii 15 kV i stacji transformatorowych z Rejonem Energetycznym w Tarnobrzegu.

W przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi sieci te należy przebudować na koszt zainteresowanego.

Analiza urządzeń elektroenergetycznych gminy wykazuje, że:

- GPZ 110/30/6 kV Machów i GPZ 110/15/6 kV Nowa Dęba posiadają znaczne rezerwy mocy wynoszące około 80% oraz posiadają wolne pola w rozdzielni średniego napięcia, w Machowie – 8, a w Nowej Dębie – 11 szt., gotowych do przyłączenia większych odbiorów. GPZ 110/30 kV Mielec również posiada rezerwę mocy, wynoszącą około 30% (dane z doby pomiarowej z dnia 20 grudnia 2000 r.);
- Stan techniczny większości stacji transformatorowych jest dobry;
- Większość stacji jest nowych po modernizacji;
- Większość miejscowości gminy zasilana jest z magistrali 30 kV „Machów – Mielec”, która jest bardzo długa, to powoduje duże spadki napięć i straty mocy;
- Stan techniczny sieci niskich napięć jest przestarzały, zaniżone przekroje przewodów, długie obwody powodują, że parametry dostarczanej energii elektrycznej w niektórych miejscowościach są poniżej normy;
- Wszystkie miejscowości gminne z wyjątkiem Padwi która jest po modernizacji i Zarównia które wymaga obecnie tylko remontu kapitalnego sieci niskiego napięcia wymagają reelektryfikacji tj. dobudowy stacji transformatorowych, linii średniego i niskiego napięcia oraz remontu kapitalnego sieci niskiego napięcia;
- Warunki zasilania gminy ulegną zdecydowanej poprawie po wybudowaniu projektowanego GPZ –tu 110/15 kV w Skopaniu.

7.2. Telekomunikacja

Głównym operatorem w gminie świadczącym swoje usługi telekomunikacyjne jest Telekomunikacja Polska S.A. – Rejon Obsługi Klienta w Mielcu przy ul. Jadernych 2, należący do Obszaru Telekomunikacji w Rzeszowie.

Drugim operatorem świadczącym usługi w gminie oprócz TP S.A. dla około 100 abonentów jest Pilicka Telefonii S.A., obsługująca systemem radiowym „Nortel” posiadającym zasięg do 15 km. System ten polega na tym że każdy abonent posiada oddzielną linię radiową. Stacja bazowa nadawczo–odbiorcza Pilickiej Telefonii S.A. znajduje się na kominie w Machowie.

Abonentów TP S.A. obsługuje centrala cyfrowa o pojemności 1104 i zajętości 1064 standardowych łączy głównych, mieszcząca się w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej, zasilana kablem światłowodowym „Tarnobrzeg –Rzeszów”.

Brak jest wyposażenia w urządzenie ISDN, które umożliwia korzystanie z różnych technik przekazu i szerokiej gamy usług dodatkowych przy wykorzystaniu tradycyjnego łącza (brak zainteresowanych).

Sieć telekomunikacyjną gminy stanowią:

- kabel światłowodowy;
- kanalizacja teletechniczna;
- linie napowietrzne;

Stan danych centrali i sieci telekomunikacyjnej na 31.08.2001 r. – Rejon Obsługi Klienta w Mielcu.

Obszar gminy jest dobrze stelefonizowany. Wszystkie miejscowości w gminie posiadają łączność telefoniczną i wysoki wskaźnik gęstości telefonicznej, znacznie wyższy od krajowego.

Wskaźnik gęstości telefonicznej w gminie, w gminach ościennych i kraju, obrazujący ilości standardowych łączy głównych na 100 mieszkańców, na koniec 2000 r. wynosił:

Polska

ogółem	– 26,05 standartowych łączy głównych/100 Mk
miasto	– 32,22 standartowych łączy głównych/100 Mk
wieś	– 15,83 standartowych łączy głównych/100 Mk

Gmina

Czermin	– 18,27 standartowych łączy głównych/100 Mk
Gawłuszowice	– 16,57 standartowych łączy głównych/100 Mk
Cmolas	– 12,89 standartowych łączy głównych/100 Mk
Mielec	– 23,54 standartowych łączy głównych/100 Mk
Padew	– 20,97 standartowych łączy głównych/100 Mk

Na terenie gminy znajdują się aparaty ogólnodostępne:

- w Padwi – Urząd Poczty;
- – przed budynkiem Urzędu Gminy;
- w Domacynach – k/Kościół;
- w Zadusznikach – Urząd Poczty.

Abonenci przyłączeni do centrali cyfrowej w Padwi mogą korzystać z wszystkich dodatkowych oferowanych przez TP S.A. jakimi są:

Zintegrowana sieć cyfrowa ISDN

ISDN to nowoczesna, w pełni cyfrowa sieć telekomunikacyjna, która umożliwia korzystanie z różnych technik przekazu i szerokiej gamy usług dodatkowych, przy wykorzystaniu tradycyjnego łącza (para miedzianych przewodów). Do jednego łącza ISDN można zainstalować do ośmiu urządzeń (np. telefon, fax, modem), przy czym dwa z nich mogą pracować jednocześnie i niezależnie. ISDN umożliwia korzystanie z: telefonii, telefaksu, teletekstu, poczty elektronicznej, transmisji danych, wideofonii, teleakcji, a ponadto szeregu usług dodatkowych: prezentacji numeru linii wywołującej, wielokrotnego numeru abonenta, bezpośredniego wybierania numeru wewnętrznego, informacji o opłacie itp. Pełne wykorzystanie możliwości stwarzanych przez sieć ISDN, wymaga zastosowania specjalnych urządzeń przystosowanych do pracy w sieci.

Sieć ISDN znajduje zastosowanie niemalże w każdej dziedzinie działalności, może służyć:

- przedsiębiorstwom (produkcja, przetwórstwo, handel);
- instytucjom finansowym;

- instytucjom usługowym (biura podróży, kancelarie adwokackie, biura konsultingowe, domy aukcyjne, biura nieruchomości, biura projektów itp.);
- placówkom medycznym;
- służbom nadzorującym obiekty i chroniącym mienie (agencje ochrony, obserwacje środowiska, pogotowia gazowe, elektryczne itp.).

Infolinia 800

Infolinia 800 to usługa mająca na celu ułatwienie firmom i instytucjom kontaktu z klientami. Istota tej usługi polega na tym, że za rozmowę płaci ten do kogo dzwonią, a nie ten kto dzwoni. Numery infolinii 800 zaczynają się charakterystyczną sekwencją cyfr 0–800.

Polpak–T

Polpak–T to szybka sieć transmisji danych, oparta na protokole Frame Relay, umożliwiająca przesyłanie informacji z prędkością od 64 kb/s do 2 Mb/s. Charakteryzuje się wysoką niezawodnością i efektywnością wykorzystania łączy, niskimi kosztami transmisji. Sieć Polpak–T pozwala na korzystanie ze stałych kanałów wirtualnych PVC oraz wirtualnych sieci prywatnych VPN. Możliwości te są chętnie wykorzystywane przez banki, duże firmy posiadające wiele oddziałów, urzędy administracji państwowej, towarzystwa ubezpieczeniowe, firmy informatyczne i inne. Powszechną usługą bazującą na strukturze sieci Polpak–T jest dostęp do sieci internet po komutowanych i dzierżawionych.

Dostęp do sieci internet

Internet to gigantyczna sieć łącząca miliony komputerów na całym świecie, umożliwiająca dostęp do informacji na każdy temat. Dzięki TP S.A. internet staje się powszechnie dostępną siecią informatyczną. Dzwoniąc pod numer 0–20–21–22 można połączyć się przez internet z całym światem. Wystarczy posiadać komputer z odpowiednim oprogramowaniem, modem z homologacją oraz linię telefoniczną. Za połączenie z internetem płaci się jak za rozmowę miejscową. TP S.A. nie pobiera dodatkowych opłat za korzystanie z dostępu do internetu. Na serwerze TP S.A. można wykupić konto pocztowe e–mail i umieścić stronę WWW.

POLKOM 400

Najbezpieczniejsza poczta elektroniczna. Umożliwia przechowywanie i przekazywanie informacji (w postaci faksów, teleksów) w ruchu krajowym i międzynarodowym, pomiędzy abonentami posiadającymi różnego rodzaju urządzenia, tj. komputery, telefaksy. Użytkownicy POLKOM 400 mogą korzystać z publicznej książki adresowej lub stworzyć własną bazę teleadresową, co w znacznym stopniu ułatwia i przyspiesza przekazywanie informacji.

VSAT

VSAT jest systemem łączności satelitarnej o dużej szybkości transmisji danych, przekazu telefaksowego i połączeń telefonicznych. Jest używany przez duże firmy turystyczne, banki o zasięgu międzynarodowym, firmy handlowe i spedycyjne funkcjonujące w krajach pozbawionych dobrej infrastruktury telekomunikacyjnej. Dostęp do usług VSAT można uzyskać za pomocą anteny satelitarnej o małej średnicy.

Komertel

Komertel to wydzielona sieć telekomunikacyjna przeznaczona dla użytkowników biznesowych. Zapewnia ona automatyczne połączenia telefoniczne i telefaksowe ze wszystkimi krajami świata oraz automatyczne połączenia międzymiastowe w kraju.

Dzierżawa łączy telekomunikacyjnych

Usługa polega na zestawieniu, uruchomieniu i oddaniu do użytku abonenta łączy określonej jakości. Dzierżawa łączy umożliwia realizację usług: telefonicznych, telegraficznych, transmisji danych, radiofonicznych i telewizyjnych.

POLPAGER – ogólnopolski system przywoławczy

System umożliwia przekazywanie wiadomości użytkownikowi odbiornika przywoławczego (pagera), niezależnie od miejsca pobytu. Kieszonkowy odbiornik przywoławczy, wyposażony jest w wyświetlacz do odczytu przekazywanej wiadomości.

Usługi audiotekstowe

Pod numerami telefonów rozpoczynających się cyframi 0–700 oferowane są usługi audiotekstowe (m.in. informacja, rozrywka, horoskopy, konkursy radiowe i telewizyjne). Opłata za połączenie ustalana jest przez firmę oferującą usługi audiotekstowe.

Poland Direct

Poland Direct pozwala na łatwe i wygodne połączenie telefoniczne z zagranicy do Polski na koszt rozmówcy w kraju gdy wezwana osoba zgodzi się zapłacić za rozmowę.

Telefonia komórkowa

W ośrodku gminnym w Padwi wybudowana została w tym roku na działce bazy magazynowej obrotu rolnego GS Radiowa Nadawczo – Odbiorcza Stacja Bazowa Cyfrowej Telefonii Komórkowej GSM Nr F3–5644–TG3 na wieży o wysokości 40 m operatora Polskiej Telefonii Komórkowej „Centertel GSM–900 MHz IDEA”.

Celem budowy tej stacji było zapewnienie użytkownikom telefonów komórkowych tego operatora dobrej łączności oraz połączenie linią radiową sąsiednich stacji bazowych. Anteny zawieszono na wysokościach 34 i 36 m n.p.t. Ocena oddziaływania w/w stacji bazowej wykazała, że:

- w zasięgu pól elektromagnetycznych promieniowania niejonizującego przekraczających dopuszczalną wartość gęstości mocy wynoszącą $0,1 \text{ w/m}^2$ nie znajdują się żadne budynki przeznaczone na pobyt ludzi;
- obszar występowania pól elektromagnetycznych o wartościach stwarzających potencjalne zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi znajduje się na znacznej wysokości;
- nie oddziałują negatywnie na stan środowiska: powietrze, wodę, faunę i florę;
- dla istniejącego stanu zagospodarowania otoczenia nie ma potrzeby ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania.

Obszar gminy w przeważającej większości posiada również dobry zasięg działania Telefonii Komórkowej operatorów Ery GSM i Plus GSM.

7.3. Zaopatrzenie w gaz

Gmina jest zgazyfikowana siecią średnioprężną \varnothing 125, 80, 60, 50, 40, 32 od stacji redukcyjno-pomiarowej I° Skopanie o $Q = 3200 \text{ Nm}^3/\text{h}$.

Istniejąca stacja jak i sieć przesyłowa posiadają rezerwy przepustowości, gdyż stopień wykorzystania gazociągu jest niski. Poniżej przedstawiono wielkości połączeń w poszczególnych sołectwach:

- Padew Narodowa 50% gospodarstw domowych;
- Pierzchne 44% gospodarstw domowych;
- Kęblów 18% gospodarstw domowych;
- Rożniaty 10% gospodarstw domowych;

- Zaduszniki 23% gospodarstw domowych;
- Babule 25% gospodarstw domowych;
- Wojków 28% gospodarstw domowych;
- Domacyny 24% gospodarstw domowych;
- Zachwiejów 21% gospodarstw domowych;
- Piechoty 16% gospodarstw domowych;
- Zarównie 35% gospodarstw domowych;

Niezbyt wysoki procent podłączeń związany jest głównie z ceną gazu w stosunku do innych nośników energii.

W najbliższym okresie przewiduje się realizację sieci w sołectwie Zachwiejów – Rusinów.

7.4. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy w części południowo – wschodniej istniejący GZWP Nr 425 na obszarze którego zlokalizowane jest ujęcie wód wglębnych „Padew” wraz ze stacją uzdatniania.

Decyzja Wojewody Tarnobrzieskiego znak OS–XI–6210/16/96/JU z dnia 30.07.1996 r. udzielono pozwolenia wodno – prawnego na pobór wód podziemnych z ujęcia zlokalizowanego w Padwi Narodowej (rejon przysiółka Zababce) składającego się z trzech studni wierconych: S–1, S–2 (podstawowej) i S–3 awaryjne ujmujące wody z utworów czwartorzędowych w ilości Q godz. 45,8 m³.

Pobór wody z poszczególnych studni nie przekroczył ich zatwierdzonych wydajności eksploatacyjnych wynoszących studnie:

- S–1 – $Q_e = 24,8 \text{ m}^3/\text{godz.}$ przy $S_e = 1,8 \text{ m}$;
- S–2 – $Q_e = 21,0 \text{ m}^3/\text{godz.}$ przy $S_e = 1,8 \text{ m}$;
- S–3 – $Q_e = 15,6 \text{ m}^3/\text{godz.}$ przy $S_e = 1,4 \text{ m}$.

Zrealizowana w roku 1996 stacja uzdatniania wody składa się z następujących elementów technologicznych:

- napowietrzanie wody – zasysacze liniowe;
- węzeł przygotowania i dawkowania reagentów;
- mieszacz wodno – powietrzny;
- filtry I^o i II° po dwie sztuki filtrów ciśnieniowych w każdym stopniu;
- dezynfrakcja wody podchlorynem sodu;
- zbiornik wyrównawczy stalowy $V = 310 \text{ m}^3$;
- zespół pomp ściekowych;

Zakładano w oparciu o perspektywiczny bilans wodny konieczność realizacji dodatkowych elementów stacji, w tym drugiego zbiornika $V = 310 \text{ m}^3$ i elementów technologicznych, w tym podwojenie filtrów pospiesznych I^o i II° i zrealizowany układ rurociągów pod docelowe urządzenia.

Zrealizowano w drugiej połowie lat 90–tych układ sieci wodociągowych podstawowych w ilości do 82 m i na terenie sołectw Padew Narodowa, Kęblów, Wojkowa, Zaduszniki, Roźniaty, Pierzchnie, Zarównie, Piechoty, Babule oraz przyjęto sieć wodociągową w sołectwach Przykop i Domacyny (zasilana pierwotnie od strony gminy Baranów Sandomierski), co pozwala zabezpieczyć potrzeby całego obszaru gminy.

Dane dotyczące sieci i rozbiorów wody w 2000 r. przedstawiają poniższe tabele:

Tabela Nr 22.

Miejscowość	Długość czynnej sieci rozdzielczej (bez przyłączy w km)	Budynki mieszkalne i zbiorowego zamieszkania przyłączone do sieci wodociągowej		Woda	
		Budynki	Mieszkania w tych budynkach	Pobrana z ujęć	Dostarczona gospodarstwom domowym, gospodarstwom zbiorowymi indywidualnym gospodarstwom rolnym
Babule	3,0	64	64	3,5	2,9
Domacyny	3,5	43	43	6,2	4,4
Kęblów	6,3	45	45	1,9	1,9
Padew Narodowa	33,4	445	445	44,0	40,7
Pierzchne	2,5	25	25	1,2	1,2
Piechoty	2,8	45	45	2,8	2,8
Przykop	6,2	99	99	10,8	6,9
Rożniaty	11,6	112	112	2,5	2,5
Zaduszniki	4,7	70	70	2,4	1,5
Zachwiejów	2,5	29	29	2,5	2,3
Zarównie	3,6	66	66	7,0	5,5
Wojków	7,0	73	73	3,2	2,8
Gmina ogółem	87,1	1116	1116	91,0	75,3

Tabela Nr 23.

Eksploatacja wodociągu				
Wyszczególnienie			Wykonanie w dam ³ (1 dam=1 tys. m ³)	
wodociąg	woda pobrana z ujęć	razem	91,0	
		w tym z ujęć powierzchniowych	-	
	Zakup hurtowy wody		-	
	Sprzedż hurtowa wody		75,3	
	Woda dostarczona odbiorcom (zużycie wody)	Razem	75,3	
		W tym	Gospodarstwom domowym	75,3
			Na cele produkcyjne	-
	Woda pobrana na własne cele produkcyjne		-	
	Woda pobrana na własne inne cele (np. pozarnictwo, utrzymanie zieleni)		8,0	
	Straty wody z sieci		7,7	
Urządzenia wodociągowe				
Wyszczególnienie			Stan na koniec roku	
Dobowa zdolność produkcyjna czynnych urządzeń w m ³ /d	Ujęć wody		960	
	Uzdatniania		900	
	Całego wodociągu		900	
Długość czynnej sieci w km	Magistralnej (przesyłowej)		87,1	
	Połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów	Wodociągowych	31,0	

Analiza dotychczasowego użytkowania ujęcia wody i stacji uzdatniania wskazuje, że założony projektowy bilans potrzeb wodnych jest realizowany w 40–50%, stąd znaczne rezerwy i dotychczas brak potrzeby realizacji II etapu inwestycji. Stwarza to korzystne

warunki dla rozwiązań kierunkowych w zakresie możliwości zaspakajania potrzeb wodnych.

7.5. Gospodarka ściekowa

Na obszarze gminy aktualnie brak jest zorganizowanego systemu gospodarki ściekowej. Istniejąca zabudowa mieszkaniowa oraz obiekty użyteczności publicznej posiadają lokalne systemy kanalizacji odprowadzającej ścieki do zbiorników bezodpływowych, odprowadza się do licznych cieków i rowów melioracji lub opróżnia okresowo i wywożone przez jednostki posiadające sprzęt specjalistyczny (S.K.R., MPGK – Mielec) na oczyszczalnię w Skopaniu lub Mielcu. Są to niekiedy niewielkie ilości ścieków.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Mielcu w drugiej połowie 2000 r. stworzyło nowe warunki dla złagodzenia problemu zagospodarowania ścieków. Zrealizowano również w 2000 r. lokalny system odbioru oczyszczania ścieków związany z realizacją Szkoły Podstawowej w Padwi Narodowej. Przyjmuje on ścieki ze Szkoły Podstawowej, Gminnej Spółdzielni, Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dodatkowo stworzono również możliwości odbioru ścieków dowożonych taborem asenizacyjnym z budynku Urzędu Gminnego w Padwi Narodowej i innych w miarę możliwości (do punktu zlewnego).

Główny ciąg technologiczny obejmuje urządzenia do wstępnego oczyszczania mechanicznego i właściwego usuwania związków biogennych.

Jest to oczyszczalnia Typ POLI 1A.E 100 składająca się z:

- pompowni;
- osadnika wstępnego;
- komory napowietrzania;
- osadnika wtórnego;
- zbiornika zlewnego;

Odbiornikiem ścieków jest rów o nazwie „Nart”, który jest odpływem „Potoku Rów” w km 4 + 150. Pozwolenie wodno – prawne znak: OS-II-62622/46/00 wydane przez Starostwo Powiatowe zezwala na zrzut ścieków w ilości:

- ◆ $Q_{sr} d = 19,8 \text{ m}^3/d;$
- ◆ $Q_{max} d = 21,3 \text{ m}^3/d;$
- ◆ $Q_{max} h = 2,65 \text{ m}^3/h;$

dopuszczalnych wartościach wskaźników zanieczyszczeń na okres 15 lat.

Uwarunkowania rozwoju

Niezależnie od rozwiązań zabezpieczających bieżące potrzeby Zarząd Gminy podjął działania zmierzające w kierunku rozwiązań systemowych. Podjęto działania projektowe dla realizacji gminnej oczyszczalni ścieków. Przeznaczono działkę nr 1873/3 w Padwi Narodowej nad rzeką Babulówką pod realizację tego zadania.

Dotychczasowe prace projektowe wskazują, że będzie to mechaniczno–biologiczna oczyszczalnia ścieków nosząca nazwę CYKLOP przeznaczona do oczyszczania ścieków bytowo gospodarczych o przepustowości $Q_{sr} = 300 \text{ m}^3/d$ składająca się z:

- budynku technologicznego;
- reaktorów;
- odwadniania osadowego;

- punktu zlewnego ze zbiornikiem ścieków dowożonych;
- pompowni.

Oczyszczalnie tego typu stanowią odmianę metody osadu czynnego, charakteryzując się tym, że w miejsce reaktora o ciągłym przepływie ścieków i stałym napelnianiu, występuje reaktor cyklicznie częściowo opróżniany i dopełniany. Procesy cząstkowe właściwe dla osadu czynnego, przebiegające w reaktorze przepływowym w sposób równoczesny, takie jak: mieszanie–napowietrzanie, dopływ–odpływ, w reaktorze SBR rozdzielone są jako odrębne fazy cyklu.

W pełnym cyklu występują dodatkowo fazy: sedimentacja i dekantacja, pozwalające na eliminację osadnika wtórnego. Recyrkulacja osadu czynnego jest zbędna, ponieważ osad nie odpływa z reaktora w mieszaninie ze ściekami, lecz kolejno rozrzedza się i unosi w cieczy w fazie napowietrzania, albo opada i zagęszcza się przy dnie – w fazie sedimentacji i dekantacji.

W cyklu rozbudowanym, zapewniony jest wyższy efekt usuwania azotu oraz wysoki poziom biologicznego usuwania fosforu, a więc w przypadku oczyszczania ścieków bytowo–gospodarczych, spełnione będą wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Rozpoczęto również prace projektowe dla pierwszego etapu realizacji kanalizacyjnej w systemie grawitacyjno–ciśnieniowym dla sołectw: Padew Narodowa i Pierzchne.

7.6. Gospodarka odpadami

Gmina posiada wysypisko odpadów komunalnych zlokalizowane na działkach nr 4020 i 4021 położonych w Padwi Narodowej. Teren jest własnością gminy, zajmuje około 1 ha powierzchni, pierwotnie był to teren gdzie eksploatowano glinę. Wysypisko eksploatowane jest od roku 1987 r. W roku 1987 decyzją ND VII.7351/10/98 Kierownik Urzędu Rejonowego w Tarnobrzegu uzyskał po modernizacji pozwolenie na użytkowanie.

Na składowisku znajdują się obecnie następujące obiekty i urządzenia:

- ogrodzenie z bramą wjazdową główną i bramą boczną;
- budynek gospodarczy (portiernia) ze składem makulatury;
- wybetonowany boks na złom;
- wybetonowany boks na szkło;
- brodzik dezynfekcyjny;
- składowisko piasku i wapna do podsypywania odpadów.

Wysypisko jest nadpoziomowe, można wydzielić kwatery składowania, które mają częściowo wyprofilowane skarpy. Poziom wód gruntowych występuje na głębokości 1,3–1,5 m p.p.t. i jest częściowo zabezpieczony przed zanieczyszczeniami występującymi w spągu wyrobiska płatami gliny.

Szacuje się, że obecnie zapełnione jest około 1/4 powierzchni przy wysokości składowania 0,5–1,0 m. Ilość odpadów jaka aktualnie znajduje się w wysypisku jest trudna do oczyszczenia gdyż ilość przywiezionych odpadów nie była do 2000 roku ewidencjonowana. Składowisko jest ogólnodostępne raz w tygodniu, w soboty. Wówczas jest osoba, która na obiekcie przyjmuje odpady, wydaje pokwitowania, plantuje, dokonuje wstępnej selekcji, przesypuje warstwy ziemią.

Głównym dostawcą odpadów z terenu gminy na wysypisko jest Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w Mielcu, które decyzją RGR/763/e/7/2000 z dnia 28.08.2000 r. Urząd Gminy uzyskał zezwolenie – koncesja na

wykonywanie usług w zakresie wywozu odpadów komunalnych stałych i płynnych z obszaru gminy do roku 2010.

Zgodnie z umową Przedsiębiorstwo zobowiązało się do prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji wywożonych odpadów, dostarczenie nieodpłatnie pojemników mieszkańcom gminy.

Przedsiębiorstwo za II półrocze 2000 r. dostarczyło na składowisko około 175 m³ zanieczyszczeń wraz z mieszkańcami sołectw Padew Narodowa, Wojków, Zaduszniaki, Kęblów około 110 pojemników 120 litrowych oraz pojemniki kontenerowe 1100 litrowe. Gmina podjęła próby selektywnej zbiórki przy pomocy worków foliowych.

Uwarunkowania i kierunki gospodarki odpadami

Unieszkodliwianie odpadów

1. Wychodząc naprzeciw polityce komunalnej i ekologicznej państwa oraz standardom Unii Europejskiej, zakłada się potrzebę realizacji składowiska odpadów które będzie dysponowało następującymi obiektami:
 - zbiorczy punkt selektywnego gromadzenia odpadów;
 - sortownia odpadów użytkowych;
 - kompostownia bioodpadów i odpadów zielonych oraz osadów z gminnych oczyszczalni ścieków;
 - składowisko odpadów nieaktywnych.
2. Punkt selektywnego gromadzenia odpadów stwarzałby możliwość ich wtórnego sortowania, przechowywania i dystrybucji do specjalistycznych zakładów przerobu. Do punktu dostarczone by odpady użytkowe, problemowe, niebezpieczne, wielkogabarytowe, samochodowe i inne z całego terenu gminy.
3. Odpady problemowe i niebezpieczne wydzielone z odpadów komunalnych w ramach selekcji negatywnej – detoksykacji, a nie zagospodarowane przez producenta, powinny być na terenie zakładu lub zbiorczego punktu selektywnego gromadzenia – magazynowane tymczasowo do chwili przekazania specjalistycznym jednostkom, zajmującym się ich unieszkodliwianiem – głównie poprzez utylizację termiczną. Spalanie wysokotemperaturowe może odbywać się w spalarniach mobilnych lub ponad-regionalnych centrach. Taki kierunek jest zgodny z programem wykonawczym do polityki ekologicznej państwa.

Organizacja i zarządzanie

1. Zorganizowanie obsługi wywozu odpadów tak aby 100% mieszkańców pozbywała się odpadów w sposób legalny.
2. Zadania własne gminy w zakresie utrzymania czystości można realizować poprzez jednostki własne lub powierzać innym podmiotom na zasadach zezwolenia – koncesji.
3. Zalecaną formę organizacji jest zachowanie strategicznego mienia komunalnego. Usługi transportu powierza się zwykle wybranym w drodze przetargu społecznym lub prywatnym jednostkom organizacyjnym.
4. Zakłady własne gminy powinny działać w oparciu o przepisy prawa handlowego dające zakładowi osobowość prawną, umożliwiającą generowanie środków na rozwój i ewentualny zysk oraz wchodzenie w spółki dla pozyskania kapitału zewnętrznego. Należy być przygotowanym na konkurencję również firm zachodnich po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

5. Należy stymulować racjonalne zagospodarowanie odpadów poprzez rozwijanie świadomości ekologicznej oraz edukacji i eksponowanie pozytywnych wzorców do naśladowania. Bardzo dobre rezultaty daje wychowanie ekologiczne społeczeństwa poprzez edukację młodzieży.

Zasady polityki cenowej i taryfowej

1. Generalnie zaleca się, aby usługi komunalne w zakresie gromadzenia, wywozu i unieszkodliwiania odpadów były odpłatne. Ustalając taryfy opłat należy kierować się zasadą samofinansowania działalności i eliminacji dotacji budżetowych. Opłaty powinny spełniać funkcje – dochodową i informacyjno-motywacyjną.
2. W okresie początkowym – wprowadzania systemu zbiorczych – wiejskich punktów gromadzenia czy też selekcji „u źródła” praktykuje się finansowanie z budżetu gminy – aby zachęcić mieszkańców do korzystania z systemu.
3. W późniejszym okresie opłatami obciąża się mieszkańców, np. sołtysi zawiadamiają i opłacają wywóz pojemnika ze składek społeczności lokalnej.
4. Dobre rezultaty daje system bezpłatnego pozbywania się odpadów wyselekcjonowanych, natomiast odpłatnego odpadów zmieszanych. System ten mobilizuje do minimalizowania ilości odpadów oraz do ich selekcji w gospodarstwach domowych.
5. Istnieją też opłaty poprzez system podatkowy. System ten ma następujące zalety: zlikwidowanie podstaw do nieformalnego zbywania odpadów – mieszkańiec nie jest zobowiązany umowami z wywoźnikiem, a gmina ma możliwość kompleksowego sterowania regionalną gospodarką odpadami. Wada – brak mechanizmów mobilizujących do redukcji i selekcji odpadów.

Systemy gromadzenia odpadów

1. Gminny system zbiórki odpadów komunalnych w zbiorczych – wiejskich punktach gromadzenia w pojemnikach 1100 litrów, poprzez zabezpieczenie niezbędnej liczby pojemników, aby ich rozstawienie umożliwiałoby dostęp i korzystanie z nich przez 100% mieszkańców gminy.
2. Uzupełnić na terenach zurbanizowanych indywidualny system zbiórki odpadów za pośrednictwem pojemników 110 l, aby zagęścić ich rozstawienie.
3. Dysponując już na terenie składowiska boksami na odpady użytkowe, wprowadzić pilotażowo selektywną zbiórkę odpadów „u źródła” za pomocą kolorowych worków (szkło, tworzywa, metal, i ewentualnie makulatura).
4. Uzupełniając wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów użytkowych (szkło, tworzywa, metal) systemem „kontener w sąsiedztwie” za pomocą zestawów 3–pojemnikowych – kolorowe pojemniki z polietylenu o pojemności 120 l. Rozstawienie – minimum 1 zestaw w każdej miejscowości.

System wywozu odpadów

1. Proponuje się aby gminny system zbiórki odpadów komunalnych realizować w oparciu o pojemniki 1100 l. i 110 l. i specjalistyczną śmieciarkę bębnową.
2. Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów użytkowych w workach foliowych i pojemnikach kolorowych spowoduje konieczność odbioru tych odpadów. Ponieważ zakłada się, że zakres tej obsługi będzie lokalny – wewnątrz gminy – do tego celu można będzie wykorzystywać typowy tabor (ciągnik z przyczepą), jednostek uspołecznionych lub prywatnych, wynajmowanych przez gminę.

7.7. Regulacja stosunków wodnych

W zakresie melioracji szczegółowych na obszarze gminy zarządzającym jest Gminna Spółka Wodna. Celem statutowym spółki jest:

- budowa bądź współdziałanie w budowie urządzeń melioracji szczegółowych;
- utrzymanie i eksploatacja urządzeń melioracji szczegółowej na terenie działania;
- prowadzenie racjonalnej gospodarki na zmeliorowanych terenach;
- racjonalne gospodarowanie na użytkach rolnych, zagospodarowanych łąkach i pastwiskach;

Obszar zmeliorowany urządzeniami szczegółowymi i podstawowymi wynosi 1380 ha, w tym 1109 ha stanowią grunty orne i 271 ha trwałe użytki zielone. Meliorację zlokalizowano na 12 obiektach, których podstawowe parametry przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 24.

Lp.	Nazwa obiektu	Obszar zmeliorowany			Rowy i ciek naturalne ha	Budowla na urządzeniach szt.
		Ogółem	grunty orne	użytki zielone		
		ha	ha	ha		
1.	Domacyny	-	6	-	0,20	-
2.	Przykop	-	-	3	0,30	-
3.	Zaduszniki	-	9	-	0,34	1
4.	Rożniaty	-	229	16	6,85	15
5.	Wojków	-	96	22	4,75	14
6.	Kęblów	-	136	-	3,32	10
7.	Padew Narodowa	-	297	65	25,12	358
8.	Pierzchne	-	68	-	3,91	9
9.	Zarównie	-	103	50	6,14	38
10.	Piechoty	-	75	-	7,10	15
11.	Babule	-	21	97	9,22	14
12.	Zachwiejów	-	69	18	12,63	8
Ogółem		1380	1109	271	70,05	484

Stan większości obiektów niezadowolający pomimo wspierania finansowego działalności przez Zarząd Gminy i wykonanie konserwacji i renowacji głównie rowów melioracyjnych. Najgorsza sytuacja występuje na obiekcie „Rożniaty”, który wymaga gruntownej odbudowy.

Urządzenie melioracji podstawowych występuje na terenie gminy podległej Podkarpackiemu Zarządowi Wodnych Melioracji – Inspektorat Mielec przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 25.

Potoki.

Lp.	Nazwa obiektu	Długość ewidencyjna	Miejscowość	Hektometraż		Długość	
				Uregulowany	Nieuregulowany	Uregulowany	Nieuregulowany
1.	Babulówka	23420	Wojków	9+400– 10+170		770	
			Padew	10+170– 13+500		3330	
			Zarównie	13+500– 14+500		1000	
			Zachwiejów	14+500– 15+830		1330	
			Piechoty	15+830– 16+870		1040	
			Babule	16+870– 17+650		780	
2.	Chorzelowski	21210	Zaduszniki	0+000– 1+125		1125	
			Rożniaty	1+125– 3+660		2635	
3.	Dymitrowsko – Młodochowski	11900	Domacyny	3+300– 3+370		70	
			Wojków	3+370– 7+690		4320	
			Padew	7+690– 9+100		1410	
			Kęblów	9+100– 11+600		2500	
4.	Potok Rów	16980	Zarównie	0+000– 2+500		2500	
			Padew	2+500– 3+800		1300	
5.	Trześniówka Jannica	11020	Babule	37+100– 41+550		4450	
6.	Złoty Potok	6815	Wojków	0+000– 0+930		930	
			Padew	0+930– 6+81		5885	

Tabela Nr 26.

Wały.

Lp.	Nazwa obiektu	Długość (m)	Miejscowość	Hektometraż	Długość odcinka (m)
1.	Wisła prawy	26350	Przykop	0+000–4+480	4480
			Zaduszniaki	4+480–6+670	2190
			Rożniaty	6+670–10+650	3980
2.	Babulówka lewy	12700	Wojków	6+600–7+400	800
			Padew	7+400–10+500	3100
			Zarównie	10+500–11+710	1210
			Zachwiejów	11+710–13+060	1350
			Piechoty	13+060–14+310	1250
			Babule	14+310–14+850	540
3.	Babulówka prawy	12700	Wojków	6+600–7+360	760
			Padew	7+360–10+730	3370
			Zarównie	10+730–11+690	960
			Zachwiejów	11+690–12+300	610
			Piechoty	12+300–14+070	1770
			Babule	14+070–14+850	780
4.	Kliszowski lewy	1450	Rożniaty	0+000–1+450	1450
	Kliszowski prawy	1600	Rożniaty	0+000–1+600	1600
5.	Potok Rów lewy	1421	Zarównie	0+000–1+421	1421
	Potok Rów prawy	1800	Zarównie	0+000–1+800	1800
6.	Chorzewski lewy	1950	Zaduszniaki	0+000–0+780	780
			Rożniaty	0+780–1+950	1170
7.	Trześniówka Jamnica lewy	1700	Babule	3+000–4+700	1700
	Trześniówka Jamnica prawy	1800	Babule	3+000–4+800	1800

Stan w/w obiektów jest niezadowalający. Wymagane będzie:

- ◆ modernizacja wału prawego Wisły
 - realizacja zadań Przykop – Dymitrów. Przeciwfiltryjne zabezpieczenie etap II i III, na które wykonano projekty i uzyskano pozwolenie na budowę;
 - modernizacja wału prawego Wisły od km 6+800 do 9+100;
 - modernizacja i odbudowa potoku Dymitrowsko–Młodochowskiego ;
 - modernizacja wałów Babulówki od torów kolejowych do ujścia.

8. Uwarunkowania wynikające z potrzeby ochrony ludności przed zagrożeniami żywiołowymi

8.1. Zagrożenia żywiołowe i katastrofalne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia wpływ i skutki zagrożeń żywiołowych i katastrofalnych na proces rozwoju przestrzennego zagospodarowania obszaru.

Gmina należy do rejonu o średnim natężeniu czynników zagrażających życiu i zdrowiu ludności. Zagrożenia dla ludności mogą nastąpić na skutek awarii, uszkodzeń lub zniszczeń zbiorników (magazynów) i instalacji z toksycznymi środkami przemysłowymi, awarii elektrowni jądrowych lub ładunków jądrowych rozmieszczonych na obszarach państw sąsiadujących, pożary przestrzenne lasów oraz skażenia środowiska naturalnego w związku z transportem niebezpiecznych substancji chemicznych.

8.1.1. Zagrożenia powodziowe

Gmina Padew Narodowa leży w bliskim sąsiedztwie rzeki Wisły. Jej zachodnia i centralna część znajduje się w obszarze zagrożenia powodziowego. Obwałowanie Wisły, Babulówki nie stanowią dostatecznego zabezpieczenia przed powodzią czego dowodem była powódź w 1997 r., która spowodowała poważne zagrożenia życia mieszkańców północno – zachodniej części gminy.

8.1.2. Zagrożenia pożarowe

Zagrożenie pożarowe stwarza zwartość zabudowy budynków drewnianych i budynków o pokryciu łatwopalnym. Na terenach leśnych w rejonach zagrożonych pożarami przestrzennymi prowadzony jest monitoring zagrożeń, sprawowany przez służby nadleśnictw będących w kontakcie z jednostkami straży pożarnej. Do tego celu wykorzystywane są wieże obserwacyjne.

Ochronę przeciwpożarową w zakładach przemysłowych, gdzie występuje zagrożenie pożarowe sprawują zakładowe straże pożarne. W ostatnich latach wprowadzane są nowoczesne formy ochrony, polegające na wprowadzeniu systemu zabezpieczeń i czujników. Systemy zabezpieczeń posiadają łączność z jednostkami straży pożarnej.

8.1.3. Zagrożenia chemiczne

Awaryjne skażenia chemiczne o zasięgu lokalnym mogą powstawać w zakładach gromadzących znaczne ilości niebezpiecznych substancji chemicznych z racji wykorzystywania ich w procesach technologicznych.

Szczególne zagrożenie substancjami chemicznymi niebezpiecznymi dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt oraz skażenia środowiska stanowią przewozy substancji toksycznych w transporcie kołowym i kolejowym. O skali i charakterze tego zagrożenia stanowi klasa ich toksyczności, a przede wszystkim znikoma przewidywalność wystąpienia sytuacji awaryjnych i związane z tym trudności podejmowania natychmiastowych dobrze zorganizowanych przedsięwzięć ratunkowych. W sytuacjach powyższych może nastąpić konieczność doraźnej ewakuacji ludności, którą kieruje Szef OC województwa lub szefowie OC gmin.

8.1.4. Skażenia promieniotwórcze

Mogą wystąpić w razie awarii elektrowni jądrowych poza granicami kraju. Największe zagrożenie stwarzają elektrownie jądrowe w:

- miejscowościach: Równe – 280 km, Chmielnicki – 400 km;
- miejscowościach: Bohunice i Mochovce ok. 270 km w Słowacji;
- miejscowościach: Dukowany – 400 km, Temelin – 440 km w Czechach.

Nie przewiduje się by skażenia osiągnęły wielkość stanowiącą bezpośrednie zagrożenie życia ludzi, należy jednak liczyć się z możliwością skażenia upraw warzyw i owoców, wody i koniecznością wprowadzenia „rygorów” w ich wykorzystaniu do spożycia oraz potrzebą zabezpieczenia preparatów jodu stabilnego i zapewnienia do celów konsumpcyjnych wody z zakrytych ujęć.

9. Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Podstawowe uwarunkowania służące realizacji tych celów koncentrują się w następujących sferach formalno – prawnych:

- reforma administracyjna kraju;
- utrata ważności miejscowych planów ogólnych zagospodarowania przestrzennego, a proces inwestycyjny – ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym.

Reforma administracyjna wprowadziła szereg zmian w różnych ustawach, a przede wszystkim w ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym. Ustawa ta, nie wprowadziła istotnych zmian na poziomie gmin, natomiast zmieniła znaczenie systemu planistycznego na poziomie wojewódzkim.

Do podstawowych zadań **województw samorządowych** należy sporządzenie następujących dokumentów:

- Strategia rozwoju województwa;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa;
- Programy wojewódzkie;
- Okresowa aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego.

Wojewoda w ramach kompetencji administracji rządowej:

- Prowadzi „Rejestr wojewódzki”, w którym uwzględnia zadania rządowe dotyczące obszaru województwa oraz programy wojewódzkie.

Organy powiatu mogą prowadzić w granicach swojej właściwości rzeczowej, analizy i studia z zakresu zagospodarowania przestrzennego, odnoszące się do obszaru powiatu i zagadnień jego rozwoju (art. 54 a., ust. 2).

W myśl tego przepisu samorząd powiatowy nie ma kompetencji dotyczących opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego. Zarząd Powiatu może sporządzać „studia i analizy”, które przyjmie Rada Powiatu, ale nie będą one podlegały żadnym uzgodnieniom czy opiniom i nie będą nikogo wiązały. Zarząd Powiatu może jedynie składać wnioski do gmin, które dotyczyłyby sporządzania lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniającego w przestrzeni przeznaczenie terenu na realizację przedsięwzięcia będącego w kompetencji powiatu. W tym przypadku organy samorządu powiatowego zachowują się jak inwestorzy, którzy mogą składać wnioski do planów miejscowych. Dotyczyć one będą przede wszystkim projektowanych dróg powiatowych, szkół ponadpodstawowych, szpitali powiatowych itp.

Zarząd Gminy sporządza:

- „Programy rozwoju gospodarczego gminy”;
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”;
- „Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego”;
- „Ocenę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym”.

Biorąc pod uwagę fakt, że wszystkie inwestycje ponadlokalne warunkują rozwój gminy i poprawę warunków życia mieszkańców, to należy dążyć do wprowadzenia tych inwestycji do dokumentów planistycznych województwa podkarpackiego.

Również ważną sferą formalno – prawną na rozwój inwestycji ponadlokalnych będą te wymogi prawne ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, które stwierdzają, że aktualnie obowiązujące plany zagospodarowania tracą ważność po 31.12.2001 roku. Oznacza to, że prawem miejscowym nie będą zabezpieczone rezerwy terenowe pod projektowane inwestycje gminne, a przede wszystkim pod inwestycje ponadlokalne. W tym zakresie niezbędne są rozstrzygnięcia ustawowe.

W procesie inwestycyjnym najważniejszą rolę będą spełniały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przez Radę Gminy i jeżeli najważniejsze

inwestycje zostaną wpisane do programów zadań rządowych i wojewódzkich to Wojewoda i Marszałek będą mieli obowiązek negocjować warunki wprowadzenia tych zadań do planów miejscowych.

Elementem negocjacji są przede wszystkim koszty związane ze sporządzeniem planu oraz skutki finansowe wynikające z zatwierdzenia planu tj. zabezpieczenie środków finansowych na wykup gruntów lub wypłacenie stosownych odszkodowań dla właścicieli lub użytkowników wieczystych, jeżeli w wyniku uchwalenia planu spadnie wartość gruntu.

10. Podstawowe problemy gminy i szanse ich rozwiązania

Najgroźniejsze zjawisko występujące a terenie gminy to:

- ◆ słaby poziom rozwoju gospodarczego;
- ◆ wysoki poziom bezrobocia;
- ◆ zagrożenia powodziowe.

Jak większość gmin Padew Narodowa boryka się z szeregiem dodatkowych problemów, które można podzielić na:

Problemy społeczne.

Wśród tych problemów najdotkliwsze jest oczywiście bezrobocie, które jest konsekwencją zachodzących zjawisk gospodarczych w sferze strategii gospodarki państwa, a przejawia się w wyniku:

- niekorzystnej struktury wiekowej ludności (wzrastająca liczba mieszkańców wieku poprodukcyjnego i systematycznie malejąca liczba ludności w wieku do 18 lat);
- słabo rozwinięty sektor usług na terenie gminy ogranicza ofertę miejsc pracy co z uwagi na rolniczy charakter gminy daje obraz tzw. przeludnienia wsi;
- ograniczony dostęp do miejsc pracy poza gminą (SSE w Mielcu).

Problemy strukturalne.

Przejawiające się w:

- niedoinwestowaniu gminy w usługi o charakterze komercyjnym;
- słabe wyposażenie gospodarstw domowych w infrastrukturę techniczną;
- trudności ze zbytem płodów rolnych oraz brak przetwórstwa na miejscu.

Problemy ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Gmina posiada niewiele zabytków kultury materialnej. Przesłanką atrakcyjności gminy może być oferta wykorzystywania terenów leśnych dla celów wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców gminy, a szczególnie pobliskiego Mielca.

Szansę rozwiązania problemów gminy należy rozważać poprzez kryteria:

- ◆ **organizacyjne.** Władze samorządowe powinny poszukiwać rozwiązań w porozumieniu z PUP ułatwiających mieszkańcom gminy pozostającym bez pracy zdobycia kwalifikacji przydatnych na rynku pracy. Ważnym elementem pobudzającym i aktywizującym obszar gminy jest jego promocja na forum regionalnym.
- ◆ **ekonomiczne.** Zależne są od:

- a) racjonalnego gospodarowania zasobami finansowymi i mieniem gminy;
- b) umiejętności pozyskiwania funduszy pomocowych dla inwestycji proekologicznych i gospodarki rolnej.
- ◆ **przestrzenne**, przejawiające się w formie:
 - a) tworzenia obszarów atrakcyjności inwestycyjnej;
 - b) wyznaczenie zwartych obszarów zabudowy mieszkaniowej wyposażonej w pełny zakres infrastruktury technicznej;
 - c) poprawę bezpieczeństwa na terenach zalewowych.

10a. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu.

Przedmiotowy teren położony jest we wschodniej części Gminy Padew Narodowa, w obrębie miejscowości Padew Narodowa, Zarównie i Zachwiejów. Usytuowany jest w sąsiedztwie użytków rolnych, leśnych, terenów zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej. W sąsiedztwie północnej granicy przedmiotowego terenu znajdują się tereny kolei – Linia Hutnicza Szerokotorowa. Prawie cały teren objęty opracowaniem pozbawiony jest zabudowy. W granicach terenu znajduje się jeden budynek gospodarczy. Pozostały teren w większości stanowią użytki rolne – grunty orne, łąki i pastwiska. Niewielka część terenu pozostaje zalesiona lub zadrzewiona. W bezpośrednim sąsiedztwie analizowanego obszaru przepływa rzeka Babulówka, która została obwałowana.

W obrębie terenu znajduje się rów szczegółowy, który częściowo pełni rolę rowu odwadniającego drogę. W południowej części terenu znajduje się niewielki, płytki zbiornik wodny.

Na części przedmiotowego terenu obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Padew Narodowa, uchwalony uchwałą Nr V/27/99 Rady Gminy w Padwi Narodowej z dnia 19 lutego 1999r., ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego Nr 26 z 2000 r. poz. 224.

Przez teren objęty analizą przebiegają takie sieci infrastruktury technicznej jak: gazociągi, sieci kanalizacyjne i wodociągowe, oraz napowietrzne linie elektroenergetyczne, w tym linia elektroenergetyczna 220kV relacji Połaniec – Chmielów II.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Analizowany teren stanowi obszary otwarte, niezabudowane.

Wszystkie mieszczące się w nim tereny funkcjonalne prawidłowo wkomponowane są w strukturę przestrzenną Gminy.

Nie stanowią pola ekspozycji dla obiektów zabytkowych ani innych obiektów wartych wyeksponowania. Wymienione obszary w powiązaniu z terenami sąsiednimi tworzą wewnątrz harmonijną całość i funkcjonalno – przestrzennie powiązane są z pozostałymi elementami struktury Gminy.

3. Stan środowiska przyrodniczego, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.

Teren objęty opracowaniem usytuowany jest w obrębie Równiny Tarnobrzesckiej, jednego z mezoregionów Kotliny Sandomierskiej. Pod względem geologicznym teren opracowania położony jest w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, które zbudowane

jest z utworów trzecio- i czwartorzędowych. Teren budują utwory holocenu: piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły oraz utwory zlodowacenia północnopolskiego: piaski, żwiry i mulki rzeczne. Nie stwierdzono tu obecności złóż surowców naturalnych. Na terenie opracowania występują gleby bielcowe i brunatne wylugowane, należące do IV, IVb, V i VI klasy bonitacyjnej. Teren opracowania ma charakter równinny, nie występują tu osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi. Na analizowanym terenie nie stwierdzono przekroczeń standardów jakości gleb i ziemi. Biorąc pod uwagę obecny sposób wykorzystania terenu, głównym źródłem zanieczyszczenia gleby może być nadmierne nawożenie gleb związkami azotu, wykorzystywanie do nawożenia ścieków (gnojowicy), stosowanie pestycydów.

Analizując budowę geologiczną, ukształtowanie terenu, stan powierzchni gleby i ziemi, nie stwierdzono obecności czynników uniemożliwiających realizację zabudowy lub terenów wymagających ochrony.

W bezpośrednim sąsiedztwie wyznaczonego obszaru przeznaczonego do zagospodarowania przepływa rzeka Babulówka, która została obwałowana. W granicach analizowanego terenu zjednuje się rów szczegółowy, który częściowo pełni rolę rowu odwadniającego drogę. W południowej części terenu, znajduje się niewielki, płytki zbiornik wodny. Ze względu na ukształtowanie terenu i wysoki poziom wód gruntowych, w południowo-wschodniej części terenu może okresowo stagnować woda, zwłaszcza wczesną wiosną i po intensywnych opadach. Zgodnie z podziałem zawartym w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (M. P. 2011 r. Nr 49, poz. 549) teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) PLRW2000172196389 Łuczek oraz PLRW200017219299 Babulówka o złym stanie wód. Również badania monitoringowe prowadzone Przez wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wykazały zły stan JCWP Babulówka.

Biorąc pod uwagę warunki wodne na terenie opracowania, ograniczeniem środowiskowym może być przede wszystkim okresowe stagnowanie wód w południowo-wschodniej części terenu, obecność cieków wodnych i zbiornika wodnego. Konieczne zatem może być odpowiednie dostosowanie zabudowy do istniejących warunków gruntowo-wodnych. Ochrona stanu wód jest jednym z priorytetów w ochronie środowiska. Wymagane jest zatem podjęcie działań umożliwiających utrzymanie ilości wody na poziomie zapewniającym równowagę biologiczną oraz umożliwiających osiągnięcie wyznaczonych celów środowiskowych, tj. osiągnięcie dobrego potencjału i dobrego stanu chemicznego JCWP.

Teren objęty analizą usytuowany jest poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Jednakże w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły, prawie cały teren zostanie zalany wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat.

Zgodnie z podziałem zawartym w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” teren usytuowany jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) PLGW2200126, której stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobry. Wody podziemne podlegają ochronie poprzez wykluczenie możliwości realizacji przedsięwzięć mogących doprowadzić do zanieczyszczenia wód lub mogących

wpłynąć na utrzymanie równowagi zasobów tych wód. Biorąc pod uwagę wymogi prawne konieczne jest podjęcie działań umożliwiających osiągnięcie wyznaczonych dla JCWPd celów środowiskowych czyli utrzymanie dobrego stanu ilościowego i jakościowego wód podziemnych.

Biorąc pod uwagę ograniczenia środowiskowe wynikające z warunków wodnych, wskazane jest aby teren opracowania wyposażyć w niebiedną infrastrukturę wodno-ściekową oraz objąć teren systemem gospodarki odpadami.

W Gminie Padew Narodowa występują korzystne warunki klimatyczne, które nie stanowią ograniczeń środowiskowych. Aby ograniczyć niekorzystne zmiany klimatu Gmina wdraża różnego rodzaju działania w ramach Planu gospodarki niskoemisyjnej, w tym inwestycje polegające na montażu systemów fotowoltaicznych.

W granicach terenu opracowania brak jest form ochrony przyrody oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Większa część terenu stanowi mozaikę zbiorowisk pól uprawnych oraz zbiorowisk łąkowych. Grunty leśne zajmują około 2,4 ha. Grunty zadrzewione zajmują niewielki fragment terenu o powierzchni około 0,2 ha. Grunty leśne podlegają ochronie. Teren opracowania usytuowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie lokalnego korytarza ekologicznego jakim jest rzeka Babulówka. Ponadto teren usytuowany jest w bliskim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005, którego przedmiotem ochrony są ptaki. Konieczne jest podjęcie działań i rozwiązań zapewniających prawidłowe funkcjonowanie korytarza ekologicznego oraz właściwy stan przedmiotów ochrony oraz integralność i spójność sieci Natura 2000.

Zgodnie z informacjami zawartymi w opracowaniu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim Raport za rok 2015” badania wykazały dobry stan jakości powietrza. Odnotowano jedynie przekroczenia dopuszczalnych wartości w zakresie pyłu PM10, PM2.5 i B(a)P. Teren Gminy Padew Narodowa usytuowany jest poza wyznaczonymi obszarami przekroczeń. W granicach analizowanego terenu nie dochodzi do zorganizowanej emisji zanieczyszczeń zachodzącej w trakcie procesów produkcyjnych. Jednak na stan powietrza może mieć tu też wpływ działalność zakładów przemysłowych zlokalizowanych w Mielcu i Tarnobrzegu. Źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza stanowią systemy ogrzewania zabudowy mieszkaniowej usytuowanej w sąsiedztwie analizowanego terenu oraz ruch komunikacyjny.

Na analizowanym terenie na klimat akustyczny ma wpływ głównie ruch komunikacyjny, zwłaszcza ruch kolejowy. W sąsiedztwie usytuowane są bowiem tereny Linii Hutniczo-Szerokotorowej (stacja przeładunkowa). W granicach terenu obecnie nie występują żadne istotne źródła emisji hałasu, które mogłyby powodować ograniczenia środowiskowe. Biorąc pod uwagę wymogi prawne, w ramach planowanego zagospodarowania konieczne jest podjęcie działań i rozwiązań umożliwiających dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych pod względem akustycznym.

W granicach terenu objętego opracowaniem głównym źródłem emisji pola elektromagnetycznego są linie elektroenergetyczne, dlatego też konieczne jest uwzględnienie wyznaczonych dla nich stref ochronnych. Jak wykazały badania

monitoringowe, na analizowanym terenie poziom emisji pola elektromagnetycznego znajduje się na niskim poziomie, poniżej poziomu czułości sondy pomiarowej.

Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należą działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Dlatego też II zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Padew Narodowa zapewnia rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Ważne znaczenie z punktu widzenia kształtowania polityki przestrzennej, ma ochrona krajobrazu. W przypadku przedmiotowego terenu nie występują przestrzenie, które stanowiłyby w szczególności przedpola ekspozycji, osie widokowe, punkty widokowe oraz obszary zabudowane wyróżniające się lokalną formą architektoniczną, istotne dla zachowania walorów krajobrazowych.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Przedmiotowy teren nie jest objęty ochroną konserwatorską ani też nie przylega do terenu objętego ochroną konserwatorską. Na obszarze nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne.

5. Warunki i jakość życia mieszkańców.

W obrębie analizowanych obszarów i w ich bezpośrednim sąsiedztwie brak jest obiektów i przedsięwzięć, które w sposób znaczący wpływają na stan środowiska, a tym samym na warunki i jakość życia ludzi.

6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

W obszarach zmian studium nie występują zagrożenia dla mieszkańców wynikające z obecnego stanu zagospodarowania. Nie występują zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie objętym opracowaniem oraz w bliskim sąsiedztwie nie stwierdzono występowania nielegalnych składowisk odpadów.

W granicach opracowywanego terenu głównym źródłem emisji pól elektromagnetycznych jest linia elektroenergetyczna. Analiza wyników pomiarów nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Biorąc pod uwagę parametry technicznie można stwierdzić, iż natężenie pola elektrycznego i magnetycznego jakie występują od rozpatrywanej linii nie będą stanowić zagrożenia dla ludzi i środowiska.

7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności:

1) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne:

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym Gmina Padew Narodowa prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwalonego corocznie budżetu gminy. Jest on rocznym programem finansowym obejmującym dochody i wydatki oraz wskazującym pokrycia niedoboru lub rozdysponowania nadwyżki. Wydatki budżetowe są ściśle powiązane z wysokością osiągniętych dochodów oraz realizowanym zakresem zadań. Istniejąca infrastruktura społeczna na terenie gminy obejmująca m.in. ochronę zdrowia, opiekę społeczną, edukację, placówki oświatowe, biblioteki. Zabezpiecza wyznaczone w II zmianie studium częściowo również tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej. Realizacja inwestycji związanych z uruchomieniem terenów inwestycyjnych, w tym budowy dróg i sieci infrastruktury technicznej, będzie możliwa po wdrożeniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020, który stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby regionalne, wynikające z analizy barier i potencjałów województwa podkarpackiego uwzględniając przy tym pożądane kierunki interwencji, określone w unijnych, krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych.

Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należą działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Dlatego też II zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Padew Narodowa zapewnia rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Analizy dotyczące określenia uwarunkowań rozwoju Gminy Padew Narodowa nie wskazują na wyraźną tendencję zmian. Zmniejsza się liczba dzieci w wieku 0-4 lata a rośnie liczba osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Takie tendencje wskazują na potrzeby ludności w zakresie powiększania terenów przeznaczonych pod zabudowę, celem stworzenia lepszych warunków inwestycyjnych, dotyczących powstania nowych miejsc pracy. Przewidywana w II zmianie studium nowa zabudowa usługowa i produkcyjna przyniesie dodatkowe korzyści finansowe i ekonomiczne dla gminy, co stanowi ważny element służący polepszeniu standardów życia mieszkańców.

2) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego:

Opracowana przez Główny Urząd Statystyczny „Prognoza ludności na lata 2014-2050” podaje przewidywane stany ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie w układzie powiatowym (mieszkańcy stali oraz przebywający czasowo powyżej dwóch miesięcy) w dniu 31 grudnia każdego roku w podziale administracyjnym i uwzględnia zaistniałe w minionym okresie tendencje i sporządzona została jako uśredniona prognoza dla miast i obszarów wiejskich

województwa. Na podstawie danych GUS dla powiatu mieleckiego opracowano symulację zmian ludności gminy Padw Narodowa, która przewiduje zmniejszanie liczby ludności w okresie 2016 – 2046. Dla terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej brak jest możliwości prognozowania demograficznego.

- 3) *możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej służących realizacji zadań własnych gminy:*

Obszary objęte II zmianą studium posiadają dogodną dostępność komunikacyjną i są częściowo wyposażone w sieci infrastruktury technicznej. Budowy wymaga sieć kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz wodociągowa. Gmina może współfinansować jej rozbudowę ze środków pochodzących m.in. z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014–2020. Na obszarze objętym II zmianą studium nie zachodzi potrzeba lokalizacji obiektów infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

- 4) *bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:*

Z opracowanego bilansu terenów wynika, iż na terenie gminy istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy usługowej oraz produkcyjnej. Wobec powyższego przeznaczenie terenów w II zmianie studium pod zabudowę jest zasadne.

Wszystkie obszary zmiany studium w większości stanowią kontynuację oraz uzupełnienie istniejącego zagospodarowania. Projektowana zabudowa usługowo – produkcyjna będzie wpisywać się w tendencje rozwojowe analizowanej jednostki osadniczej.

8. Stan prawny gruntów.

Przedmiotowy teren w przeważającej większości stanowi własność Gminy Padw Narodowa.

9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Na przedmiotowym obszarze nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Na przedmiotowym obszarze nie występują zagrożenia wynikające z osuwania się mas ziemnych.

11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na przedmiotowym obszarze nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

Na przedmiotowym obszarze nie występują tereny górnicze.

13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Dostępność komunikacyjna drogami wewnętrznymi do dróg publicznych oraz projektowanymi drogami dojazdowymi.

Obsługa w zakresie wody, gazu, kanalizacji i energii z istniejących sieci infrastruktury technicznej. Gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych oraz związanych z prowadzoną działalnością na zasadach obowiązujących w gminie.

14. Zadania wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego uchwalonego uchwałą nr XLVIII/552/2002 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z 30 sierpnia 2002 r. – na przedmiotowym terenie mogą wystąpić ograniczenia związane z:

- a) przebiegiem linii szerokotorowej LHS, przewidzianej do modernizacji,*
- b) przebiegiem linii elektroenergetycznej.*

15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Na przedmiotowym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Jednak w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły, prawie cały teren zostanie zalany wodami powodziowymi.

16. Sposób realizacji wymogów, wynikający z uwzględnienia ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju.

Ustalone w Studium przeznaczenie pod zabudowę usługową oraz produkcyjną, stanowić będzie spełnienie potrzeb inwestycyjnych na przedmiotowym terenie.

Z uwagi na lokalizację oraz bliskie położenie przy Linii Hutniczo Szerokotorowej, zabudowa usługowa oraz produkcyjna stanowić będzie optymalne wykorzystanie terenu z zachowaniem niezbędnej powierzchni biologicznie czynnej w nawiązaniu do terenów sąsiednich oraz charakteru jednostki osadniczej.

Zmiana zasad zagospodarowania terenu w obszarze Studium oraz ustalenie jednoznacznych parametrów i wskaźników urbanistycznych wpłynie na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów w przedmiotowym obszarze. Realizacja nowej zabudowy na podstawie ustaleń zmiany Studium pozwoli również na podniesienie standardu architektoniczno – przestrzennego i jakości zabudowy w obrębie Linii Hutniczo Szerokotorowej.

Zagospodarowanie przedmiotowego terenu pod zabudowę usługowo – produkcyjną, spójne jest ponadto z wytycznymi zawartymi w Strategii Rozwoju Gminy Padew Narodowa, opracowanej na lata 2015 – 2025.

Według przyjętego ww. dokumentu:

Misją strategii jest wsparcie samorządu w osiąganiu trwałego i zrównoważonego rozwoju gminy poprzez inspirowanie i koordynację działań ukierunkowanych na rozwój gospodarczy, poprawę jakości życia z troską o bezpieczeństwo mieszkańców i zachowanie walorów lokalnego dziedzictwa.

Zmiana Studium nie obejmuje terenów związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa. Dlatego też nie ma uzasadnienia wskazywania szczególnych ustaleń w tym zakresie.

Ustalone w zmianie Studium przeznaczenie terenu dotyczy niezainwestowanego obszaru o powierzchni około 45 ha, który posiada bezpośredni dostęp do dróg publicznych, po których prowadzony jest główny ruch komunikacyjny.

Atutem rozwojowym gminy jest fakt położenia jej w obszarze podwyższonej aktywności społeczno-gospodarczej, rozciągającym się od Tarnobrzega i Stalowej Woli poprzez Mielec i Dębicę, wzdłuż drogi wojewódzkiej Tarnobrzeg - Dębica oraz linii kolejowej Dębica - Tarnobrzeg. Przez teren gminy przechodzi szerokotorowa linia kolejowa, co może mieć znaczenie przy rozwijającej się współpracy gospodarczej Polski i Ukrainy. Ponadto gmina Padew Narodowa leży w zasięgu oddziaływania dwóch ośrodków subregionalnych Mielca i Tarnobrzega, co znacznie wzbogaca jej możliwości rozwoju przestrzenno-gospodarczego.

Lokalizacja na pograniczu województw podkarpackiego i świętokrzyskiego ma istotne znaczenie dla procesów rozwoju Gminy. Odnosi się to zarówno do szans jak i zagrożeń wynikających z tego położenia. Szanse rozwojowe są związane z możliwościami i ułatwieniami uczestnictwa w projektach ponadregionalnych wśród których najważniejszym jest Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej.

Wprawdzie zmiana Studium nie dotyczy zabudowy mieszkaniowej, lecz warto zauważyć, że użytkownicy planowanej zabudowy usługowo - produkcyjnej mogą korzystać z komunikacji transportu publicznego, zlokalizowanego wzdłuż drogi powiatowej. Na tej drodze prowadzony jest ruch komunikacji lokalnej, co daje pracownikom i użytkownikom możliwość bezpośredniego korzystania z transportu publicznego. Najbliższe przystanki zbiorczej komunikacji autobusowej zlokalizowane są w odległości ok. 200 m od terenów objętych zmianą Studium.

Teren objęty zmianą Studium zlokalizowany jest w jednostkach osadniczych w miejscowości Padew Narodowa, Zarównie i Zachwiejów. Stanowi kontynuację planowanej zabudowy ustalonej na podstawie obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Padew Narodowa, stanowiącego V-tą zmianę Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Padew Narodowa, uchwalonego uchwałą Nr V/27/99 Rady Gminy w Padwi Narodowej z dnia 19 lutego 1999r.

Proponowana zabudowa usługowa oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów stanowi duży potencjał do realizacji prawidłowo wykształconej, zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Przyjęte przeznaczenie terenów oraz ustalone wskaźniki i parametry urbanistyczne odwzorowują potrzeby niezbędne do realizacji planowanych przedsięwzięć. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie stwarza zagrożenia wytworzenia rozproszonych układów urbanistycznych w granicach administracyjnych Gminy Padew Narodowa.

17. Uwarunkowania rozwoju.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego wynikające z przedmiotowej zmiany studium obejmują:

- brak zagrożenia dla JCWP,*
- brak pogorszenia się standardów jakości gleby i ziemi,*
- projektowane zagospodarowanie nie przekroczy dopuszczalnych poziomów emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu,*
- brak negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 Puszcza Sandomierska.*

W związku z powyższym można wnioskować, iż ustalone kierunki zagospodarowania, pod zabudowę usługową oraz produkcyjną, jest możliwe, pod warunkiem zastosowania się do obowiązujących przepisów prawa.

**POLITYKA ROZWOJU
I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

CELE ROZWOJOWE GMINY

11. Cele i kierunki rozwojowe

Jako główny cel rozwoju gminy zakłada się osiągnięcie stabilnego, wszechstronnego rozwoju, w którym byłoby zapewnione warunki wzrostu jakości życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą, a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Realizacja tego celu wymaga:

- ◆ traktowania ochrony środowiska jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych;
- ◆ prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami naturalnymi między innymi takimi jak: lasy, woda, surowce mineralne;
- ◆ kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w nawiązaniu do systemów ekologicznych uwzględniając ograniczenia wynikające z zagrożeń żywiolowych;
- ◆ rozwijanie funkcji adekwatnych do predyspozycji środowiska.

Ten priorytetowy cel można rozwiązać w postaci celów:

- a) społeczno-gospodarczych wyrażających się w:
 - dążeniu do kształtowania mechanizmów stymulujących rozwój gospodarczy gminy zapewniający mieszkańcom w maksymalnym stopniu źródła utrzymania w obrębie gminy głównie poprzez restrukturyzację usług dla potrzeb rolnictwa oraz specjalistyczną produkcję rolniczą;
 - kształtowanie ładu przestrzennego i estetycznego w rozwoju osadnictwa;
 - sukcesywne doposażenie terenów osadniczych w infrastrukturę techniczną;
- b) ekologicznych wyrażających się poprzez:
 - dostosowanie rozwoju społeczno-gospodarczego do uwarunkowań przyrodniczych;
 - racjonalną gospodarkę zasobami wód, lasów oraz ochroną przestrzeni terenów otwartych;
 - prawną ochronę wartości przyrodniczych takich jak użytki ekologiczne, pomniki przyrody itp.
- c) kulturowych polegających na zachowaniu wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego i kształtowaniu atrakcyjnego wizerunku gminy;
- d) przestrzennych ukierunkowanych na podnoszeniu ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.

Funkcje gminy

Gmina Padew Narodowa – obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej ukierunkowany głównie jako zaplecze surowcowe dla miast oraz atrakcyjny teren do zamieszkania i wypoczynku (agroturystyka).

Padew Narodowa – wieś gminna – ośrodek administracyjno – gospodarczy, koncentrujący szerokie spektrum aktywności gospodarczej.

12. Kierunki rozwoju i przekształceń struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy

1. Podstawowe ustalenia polityki przestrzennej w odniesieniu do gminy Padew Narodowa dotyczą zapewnienia warunków rozwoju zrównoważonego tj. takiej organizacji przestrzennej, która eliminowałaby ilość konfliktów między ochroną środowiska i dóbr kultury, a rozwojem gospodarczym i działaniami na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców (w tym rozwoju mieszkalnictwa). Przedstawione aspekty polityki przestrzennej dotyczą zagospodarowania obszaru wynikające z ograniczeń szczegółowo ustalonych w przepisach szczególnych i normatywnych, względnie proponowane do przyjęcia w ramach ustaleń planów miejscowych jako prawa lokalnego z uwagi na powszechną konieczność zabezpieczenia powszechnie uznanych wartości. Dotyczy to szczególnie zapewnienia warunków ochrony środowiska i ochrony dóbr kultury.
2. Oprócz zapewnienia realizacji przestrzennych aspektów ochrony środowiska, w tym zieleni i krajobrazu i ochrony dóbr kultury a także zabezpieczenia warunków dla funkcjonowania i realizacji ponadlokalnych celów publicznych do podstawowych zadań polityki przestrzennej gminy należą:
 - stworzenie warunków przestrzennych dla poprawy jakości życia mieszkańców;
 - stworzenie warunków przestrzennych dla ożywienia życia gospodarczego gminy (w tym także dla przekształceń rolnictwa i wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej);
 - zwiększenie efektywności gospodarowania terenami oraz zapewnienie warunków ładu przestrzennego.
3. W zakresie poprawy warunków życia mieszkańców kierunki polityki przestrzennej dotyczą:
 - zapewnienia odpowiedniej rezerwy terenów mieszkaniowych w obszarach posiadających szczególnie predyspozycje dla rozwoju tej funkcji w warunkach nie stwarzających istotnych kolizji z występującymi zasobami przyrodniczo – krajobrazowymi oraz zasobami kulturowymi. W związku z tym ograniczono do niezbędnego minimum tereny pod zabudowę na obszarach, które w 1997 r. w wyniku powodzi uległy podtopieniu oraz tereny gdzie występują zagrożenia powodziowe. Wskazano tereny w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy gminnej – Padew Narodowa;
 - tworzenia warunków dla rozwoju inicjatyw ludności zmierzających do uruchomienia działalności związanej z obsługą ludności w zakresie usług komercyjnych (handel, gastronomia, rzemiosło usługowe i inne). Wskazano tereny optymalne do rozwoju działalności inwestycyjnej położone w bezpośrednim sąsiedztwie linii normaltorowej i LHS gdzie zlokalizowany jest tzw. Węzeł transferowy. Atrakcyjność tych terenów podnosić może projektowane obejście drogowe Mielec – Skopanie;
 - ustalenia przestrzennych warunków sprzyjających rozbudowie systemu infrastruktury technicznej (określone zostały przestrzennie tereny do grupowych systemów zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną);
 - doskonalenia systemu komunikacyjnego (poprzez wskazanie możliwości korzystnych połączeń międzygminnych między innymi z gminą Połaniec) oraz zapewnienia warunków dostępności dla wyznaczonych terenów mieszkaniowych.

4. W odniesieniu do ożywienia życia gospodarczego w obszarze gminy poza wspomnianym tworzeniem warunków dla uruchomienia działalności związanej z obsługą ludności politykę przestrzenną należy ukierunkować na:
- zapewnienia przestrzennych warunków realizacji inwestycji w obszarach przydatnych dla tych celów w ramach istniejącego zainwestowania lub terenów wyznaczonych w dotychczas obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wyznaczenie nowych terenów dla tych inwestycji w obszarach ustalonych dla urbanizacji pod warunkiem spełnienia wymogu ich nieuciążliwości dla otoczenia;
 - wyznaczenie nowych terenów dla rozwoju funkcji gospodarczych, w tym szczególnie usług i urzędzeń obsługi mając na uwadze występujące uwarunkowania;
 - wspieranie inicjatyw lokalnej ludności w zakresie uruchomienia drobnej działalności gospodarczej;
 - tworzenie warunków dla rozwoju nieuciążliwych dla środowiska rolniczych gospodarstw specjalistycznych w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
5. Zwiększenie efektywności gospodarowania przestrzenią dotyczy zarówno gospodarowania terenami, jak i zasobami kubaturowymi i jest związane z:
- intensyfikacją użytkowania terenów poprzez uzupełnienia lub rozbudowę istniejącego programu kubaturowego oraz wykonanie pełnego programu towarzyszącego lub uzupełniającego (w tym zieleni i urzędzeń komunikacyjnych);
 - przeciwdziałaniu rozproszeniu zabudowy;
 - zmianą funkcji lub charakteru niektórych terenów przez wprowadzenie bardziej intensywnych form w dostosowaniu do warunków lokalnych (w tym szczególnie uwarunkowań środowiskowych);
 - racjonalnym gospodarowaniu istniejącymi obiektami kubaturowymi i ich wykorzystaniem poprzez ustalenie odpowiednich funkcji użytkowych (dotyczy obiektów stanowiących mienie gminy lub własność Skarbu Państwa).
- Powyższe wiąże się z prawidłowym wykorzystaniem istniejącego oraz projektowanego uzbrojenia, a konsekwencją tych działań winno być osiągnięcie poprawy ładu przestrzennego.
6. W zakresie ładu przestrzennego ważne jest określenie skali, typu i formy nowej zabudowy, w tym szczególnie jednorodzinnej dla zharmonizowania z krajobrazem oraz najbliższym otoczeniem poprzez wykonanie, a następnie tworzenie zachęt dla stosowania katalogu powtarzalnych projektów uwzględniających elementy regionalnej architektury.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy określono w odniesieniu do stref polityki przestrzennej obejmujących cały obszar gminy różniących się wzajemnie charakterem, określonymi w odniesieniu do nich reżimami ochronnymi.

Wyznaczając wspomniane strefy polityki przestrzennej skojarzono dane na temat celów rozwoju i funkcji gminy oraz dane o uwarunkowaniach zagospodarowania przestrzennego (predyspozycjach i ograniczeniach) i konsekwencjach jakie w tym zagospodarowaniu i w środowisku może wywołać rozwijanie różnych rodzajów działalności, związanych z funkcjami gminy.

Wyróżniono następujące strefy, które wzajemnie w przestrzeni się przenikają:

I. Strefa wartości przyrodniczych i kulturowych

Obszar ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, dóbr kultury oraz wartości krajobrazowych swoim zasięgiem obejmuje obiekty i tereny, w ramach których wydzielono:

- tereny i obiekty, które na mocy ustaw szczególnych objęte są ochroną prawną;
- korytarze ekologiczne oraz tereny zieleni istniejącej;
- tereny atrakcyjne krajobrazowo określone strefą kontynuacji tradycji;
- tereny ochrony wód podziemnych oraz wód powierzchniowych.

Podstawowymi działaniami w tych obszarach winna być ochrona i konserwacja wartości naturalnych oraz rekultywacja zniszczonych elementów krajobrazu naturalnego. Działalność inwestycyjna winna ograniczać się do:

- budowy i rozbudowy obiektów, urządzeń i elementów infrastruktury technicznej, których funkcjonowanie nie jest sprzeczne z wymogami ochrony środowiska;
- wprowadzenia zmian w ukształtowaniu i pokryciu naturalnym terenu poprawiających walory obszaru;
- stwarzania warunków do sukcesywnej rekompozycji osadnictwa wiejskiego z uwzględnieniem ograniczeń jego funkcjonowania.

II. Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Obejmuje tereny zagospodarowania i użytkowania rolniczego przeznaczone jako źródło utrzymania ludności rolniczej. W ramach całego obszaru wskazano:

1. Tereny rozwoju rolnictwa z wykorzystaniem obszarów:
 - gleb dobrej jakości;
 - wykonanych melioracjach;
 - korzystnej struktury własnościowej.
2. Tereny o zróżnicowanych warunkach rozwoju rolnictwa wynikające z ograniczeń:
 - zagrożeń powodziowych;
 - zagrożeń antropogenicznych (korytarze uciążliwości infrastrukturalnej, granice zasięgu ochrony ujęć wody).

Tereny, o których mowa w pkt.

1 wyłączone zostały z zabudowy z wyjątkiem niezbędnych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej.

Na terenach wskazanych w pkt. 2 wskazana jest realizacja działań związanych z:

- przetwórstwem rolno – spożywczym i dystrybucją produktów rolnych;
- produkcją (uprawą) roślin przemysłowych;
- budową systemów i urządzeń wodno – melioracyjnych służących poprawie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- ograniczenie wznoszenia nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej.

III. Strefa osadnictwa wiejskiego i działalności gospodarczej

Obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej, usług publicznych oraz rozproszoną zabudowę drobnej wytwórczości. W ramach całego obszaru wydzielono:

1. Tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowo – zagrodowej i usług towarzyszących.
2. Tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniowo – zagrodową i usługi towarzyszące.
3. Obszary rozproszonej zabudowy zagrodowej wskazane do adaptacji.
4. Tereny przeznaczone na cele turystyki i rekreacji.
5. Tereny usług publicznych.
6. Tereny wskazane do rozwoju produkcji, drobnej wytwórczości i transportu.
7. Tereny wskazane do produkcji polowej i zwierzęcej.

ZASADY ROZWOJU I KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

13. Polityka w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego

Przy formułowaniu generalnych ustaleń dotyczących ochrony środowiska na obszarze gminy Padew Narodowa kierowano się zasadą zrównoważonego rozwoju – rozwoju gospodarczego z uwzględnieniem czynników środowiskowych. Określono kierunki takiego przebiegu nieuchronnego i pożądanego rozwoju gospodarczego, który nie naruszyłby w sposób istotny i nieodwracalny środowiska życia człowieka, nie doprowadziłby do degradacji biosfery i który godziłby prawa przyrody, ekonomii i kultury.

Wychodząc od wniosków sformułowanych w pierwszej części opracowania, a mianowicie uwarunkowań rozwoju wynikających ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego terenu gminy, jak również uwarunkowań zewnętrznych przyjęto następujące zasady polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu.

13.1. Ochrona wód powierzchniowych

Celem zapewnienia ochrony wód powierzchniowych jako podstawowy wymóg określa się realizację sieci kanalizacyjnej obejmującej wszystkie jednostki osadnicze oraz zorganizowanie systemu odbioru i czyszczenia ścieków w oparciu o projektowaną budowę gminnej oczyszczalni ścieków w Padwi Narodowej.

Celowym jest osiągnięcie co najmniej II klasy czystości wód rzeki Wisły, Babulówki, (obecnie pozaklasowe w klasyfikacji ogólnej) i Trześniówki (III klasa w klasyfikacji ogólnej w górnym biegu rzeki) oraz uzyskanie poprawy jakości wód w zlewniach tych rzek, co uczyni je przydatnymi dla celów hodowlanych i rekreacyjnych. Z uwagi na specyfikę zanieczyszczenia (bakteriologiczne, biogenne) Babulówki i Trześniówki, pochodzących głównie z osiedli wiejskich, wyposażenie w sieć kanalizacyjną i oczyszczanie ścieków wyeliminuje dopływ zanieczyszczeń obszarowych do zlewni co uruchomi proces samooczyszczania ścieków, a w konsekwencji doprowadzi do poprawy jakości wód.

Uzyskanie poprawy czystości rzeki Wisły wymaga działań kompleksowych w zakresie porządkowania gospodarki ściekowej (budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków komunalnych, poprawa skuteczności oczyszczania ścieków przemysłowych) w górnym jej biegu i całej zlewni, gdyż wody o znacznym stopniu degradacji są wprowadzane już na teren gminy.

Pozytywny wpływ na jakość środowiska wodnego będzie miała realizacja systematycznej zbiórki odpadów z terenu całej gminy na warunkach określonych przez samorząd oraz bieżąca likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów.

13.2. Ochrona wód podziemnych

Przeważająca część terenu gminy jest dość zasobna w wody podziemne. Wydzielono tu dwa GZWP Nr 425 i Nr 424. Zasoby zbiornika Nr 425 stanowią źródło zaopatrzenia ludności w wodę poprzez eksploatację ujęcia w Padwi Narodowej. Ujmowane wody charakteryzują się niską jakością, wymagają uzdatniania.

Celem zapewnienia warunków ochrony wód ujęcia zakazy, ograniczenia i wskazania dotyczą:

- kontynuacji wzmożonej ochrony sanitarnej w obrębie stref ochrony bezpośredniej poszczególnych studni tj. użytkowania terenu wyłącznie do celów związanych z ujęciem wody;

- opracowania projektu strefy ochrony pośredniej dla ujęcia z określeniem zasad jej zagospodarowania;
- do czasu realizacji wyżej wymienione wskazania w obrębie obszaru zasobowego ujęcia ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne.

Na obszarze pozostającym w zasięgu GZWP zakres ograniczeń uzależniony jest od sposobu zagospodarowania terenu. Na terenach wiejskich obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko wodne, a w szczególności wysypisk odpadów i wylewisk nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża, przeprowadzania rurociągów transportujących substancje niebezpieczne, ponadto obowiązek likwidacji „dzikich” wysypisk odpadów i punktów bezpośredniego zrzutu ścieków do wód podziemnych oraz sieci kanalizacyjnej w celu zorganizowania prawidłowej gospodarki ściekowej. Na terenach leśnych konieczna jest kontrola działania środków ochrony roślin i środków stosowanych przy nawożeniu lasów na wody podziemne.

Z uwagi na położenie gminnego wysypiska odpadów komunalnych w Padwi na terenie GZWP, pomimo zastosowanych podstawowych zabezpieczeń (naturalna izolacja z gliny, rowy odprowadzające odcieki) przed negatywnym wpływem na wody podziemne, niezbędne jest opracowanie programu monitoringu wód podziemnych w otworach piezometrycznych zlokalizowanych w rejonie składowiska.

13.3. Ochrona powietrza atmosferycznego

Formułuje się następujące kierunki działań w zakresie ochrony warunków aerosanitarnych:

- stosowanie niskoemisyjnych nośników energii cieplnej (gaz lub olej opałowy), taką możliwość stwarza 100% dostęp do sieci gazowej na terenie gminy;
- egzekwowanie wymogu sporządzania ocen wpływu na środowisko przedsięwzięć mogących znacząco na nie działać;
- prowadzenie monitoringu higieny atmosfery;
- zapobieganie powstawaniu uciążliwości związanej z emisją zanieczyszczeń motoryzacyjnych poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów drogowych, zachowanie nieprzekraczalnych linii zabudowy w zależności od kategorii drogi.

Zasady ochrony powietrza odnoszą się do zachowania norm czystości wszystkich komponentów środowiska, ze względu na powszechność jego występowania i decydujący wpływ zanieczyszczenia powietrza w stosunku do środowiska życia człowieka.

13.4. Ochrona zasobów surowcowych, ochrona powierzchni ziemi

Na terenie gminy znajduje się niewielki fragment złoża siarki Baranów Sandomierski – Skopanie. Udokumentowane złożo o zasobach zatwierdzonych w kategorii A + B + C₁ podlega ochronie na podstawie przepisu szczególnego. Obecne uwarunkowania techniczno – ekonomiczne potwierdzają, że złożo nie będzie eksploatowane.

Udokumentowane złożo surowca ilastego w Roźniatach jest aktualnie eksploatowane na mocy koncesji i utworzonego terenu i obszaru górniczego.

W celu racjonalnego wykorzystania zasobów surowców podstawowych powszechnie występujących na terenie gminy, wskazana jest eliminacja „dzikiej” eksploatacji i wprowadzenie w miarę potrzeb po uprzednim rozpoznaniu geologicznym pozyskiwania surowców na mocy koncesji określającej warunki eksploatacji i rekultywacji.

Równocześnie dopuszcza się prowadzenie prac geologiczno – poszukiwawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego przez PGNiG S.A. na mocy udzielonej przez Ministerstwo Środowiska koncesji Mielec – Bojanów ważnej do 06.10.2005 r., przy zachowaniu przepisów branżowych.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi jako konieczne jest prowadzenie rekultywacji na terenach byłej eksploatacji glin przy cegielniach w Roźniatach oraz docelowo po zakończeniu aktualnego wydobycia w obrębie Terenu Górniczego Roźniaty – Piątek II. Proponuje się rekultywację o kierunku wodnym, rolnym lub leśnym.

13.5. Ochrona gruntów rolnych i leśnych

W myśl Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych zaleca się oszczędne dysponowanie gruntami o wysokiej bonitacji oraz gruntami leśnymi w przeznaczeniu ich na cele nierolnicze i nieleśne. Szczególnej ochronie podlegają gleby pochodzenia organicznego występujące na terenie wsi Babule. Przeznaczanie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne odbywa się w planie zagospodarowania przestrzennego. Zasady wyłączeń z produkcji rolnej gruntów pochodzenia mineralnego i organicznego określa art. 7.1 w/w ustawy.

Zgodnie z ustawą o lasach, szczególnej ochronie podlegają kompleksy leśne posiadające status lasów ochronnych. W obrębie lasów ochronnych, co dotyczy powierzchni 320,11 ha lasów państwowych na terenie gminy ustala się podporządkowanie funkcji produkcyjnej funkcjom ochronnym.

Gospodarka leśna winna być prowadzona w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nich celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- dbałość o stan zdrowotny i sanitarny lasów;
- preferowanie naturalnego odnowienia lasu;
- dbałość o utrzymanie naturalnych stosunków wodnych;
- ograniczenie stosowania zrębów zupełnych.

13.6. Obiekty i obszary chronione i proponowane do ochrony na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Na terenie gminy nie ustanowiono dotychczas wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody. Obiektami prawnie chronionymi z mocy Ustawy o ochronie przyrody jest 6 pomników przyrody żywej. Są to pojedyncze drzewa: 2 w miejscowości Piechoty i 4 w miejscowości Roźniaty. W stosunku do istniejących pomników przyrody zgodnie z normami prawa lokalnego uznającymi drzewa za pomniki przyrody zabrania się w odległości 15 m dokonywania wszelkich, istotnych zmian bez zgody Wojewody. W stosunku do samych obiektów zabrania się ich wycinania, niszczenia, wznoszenia budowli w zasięgu korzeni i korony, zanieczyszczania terenu.

Wynikiem przeprowadzonej na terenie gminy powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej jest stwierdzenie występowania cennych przyrodniczo obiektów i obszarów, które w celu zachowania, jak również zwiększenia atrakcyjności gminy w ofercie turystycznej wymagają wprowadzenia ochrony prawnej.

Proponuje się objęcie ochroną prawną w formie rezerwatu wodno-leśnego „Stawy Krasiczyńskie” kompleksu stawów śródleśnych o wysokich wartościach krajobrazowych i przyrodniczych wraz z otaczającym lasem o znacznym stopniu naturalności. Projektowany rezerwat położony jest na terenie gminy Padew Narodowa (miejscowość: Babule) i Baranów Sandomierski. Jego całkowita powierzchnia wynosi 261,38 ha, w tym na terenie gminy Padew 152,13 ha (powierzchnia wód 16 ha, powierzchnia lasów 120 ha). Utworzenie rezerwatu leży w gestii Wojewody na wniosek samorządu gminy.

W formie użytków ekologicznych proponuje się objęcie ochroną szeregu ekosystemów związanych ze środowiskiem wodnym o różnym stopniu zaawansowania procesu zarastania, pełniących funkcje ekologiczne i wzbogacających florystycznie teren gminy.

Niektóre z nich są równocześnie stanowiskami roślin chronionych – grążela żółtego. Są to:

- szereg oczek wodnych wraz z otaczającymi je wiklinami o powierzchni 6,60 ha przy przysiółku Dwór w Przykopie;
- ciąg oczek wodnych na równinie zalewowej Wisły we wsi Przykop – Dwór, o powierzchni 9,90 ha;
- szereg wydłużonych zbiorników wodnych na równinie zalewowej Wisły o powierzchni 3,10 ha we wsi Rożniaty – Zawierzbie;
- dawne starorzecze Wisły o powierzchni 4,20 ha we wsi Przykop;
- „Fajtówka” niewielkie oczko wodne położone wśród pól uprawnych o powierzchni 0,30 ha we wsi Przykop;
- „Browarzystwo” wypływanie bezimiennego ciekła wodnego w postaci płatów szuwara i trzciny pospolitej o powierzchni 2,40 ha we wsi Przykop – Zaduszniki;
- niewielki staw z szuwarem o powierzchni 0,65 ha w Domacynach Wielkich;
- naturalny niemal całkowicie zarośnięty zbiornik wodny o powierzchni 1,20 ha we wschodniej części Wojkowa.

Proponuje się objęcie ochroną pomnikową 36 kwalifikujących się obiektów na terenie całej gminy, w tym 5 stanowisk roślin chronionych (powierzchniowe pomniki przyrody) i 36 drzew w 27 pomnikach pojedynczych i 4 grupowych. Proponowane do ochrony drzewa reprezentują 7 gatunków: wiąz szypułkowy (18 egzemplarzy), lipa drobnolistna (6 egzemplarzy), dąb szypułkowy (5 egzemplarzy), topola biała (4 egzemplarze) i pojedynczo występujące: grusza polna, klon jesionowaty, topola czarna. Są to:

- 2 pomniki przyrody w miejscowości Babule;
- 2 pomniki przyrody w miejscowości Kęblów;
- 6 pomników przyrody w miejscowości Padew Narodowa;
- 8 pomników przyrody w miejscowości Piechoty;
- 1 pomnik przyrody w miejscowości Pierzchnie;
- 1 powierzchniowy pomnik przyrody „Syberia” w miejscowości Przykop (powierzchnia około 3,70 ha);
- 7 pomników przyrody, w tym 1 powierzchniowy (powierzchnia 0,35 ha) w miejscowości Rożniaty;
- 1 powierzchniowy pomnik przyrody w Wojkowie (powierzchnia 1,50 ha);
- 1 pomnik przyrody w miejscowości Zachwiejów;
- 5 pomników przyrody w miejscowości Zarównie;
- 1 powierzchniowy pomnik przyrody w miejscowości Zaduszniki (powierzchnia 2,00 ha);
- 1 powierzchniowy pomnik przyrody w miejscowości Domacyny (powierzchnia 2,30 ha)

Proponowane pomniki przyrody znajdują się na terenach posesji prywatnych, w sąsiedztwie budynków szkolnych, gajówki, na placu przykościelnym i cmentarzu, przy drogach.

Wszystkie proponowane indywidualne formy ochrony przyrody posiadają karty ewidencyjne ze szczegółowymi danymi, szkicami sytuacyjnymi lokalizacji i dokumentację

fotograficzną, które zawiera opracowana Powszechna inwentaryzacja przyrodnicza gminy Padew Narodowa.

Ustanowienie pomników przyrody i użytków ekologicznych pozostaje w gestii Wojewody na wniosek samorządu gminy lub Rady Gminy. Ponadto wstępnie proponuje się włączenie międzywala Wisły o powierzchni około 400 ha na terenie gminy w granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Wisły obejmującego tereny położone pomiędzy rzeką, a wałem ochronnym niemal na całej długości w województwie podkarpackim. Są to obszary o dużych walorach przyrodniczych wynikające ze znaczenia doliny dla zachowania specyficznej, często unikatowej fauny, obecności siedlisk charakterystycznych dla dolin nieuregulowanych rzek oraz bogatej roślinności.

Niewielki południowo – wschodni fragment gminy położony na terenie wsi Babule (powierzchnia około 600 ha) obejmuje zwarty kompleks leśny wraz ze śródleśnymi stawami (Stawy Osieczyska, Stawy Krasiczyńskie) i łąkami proponuje się włączyć w granice Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej celem ochrony pozostałości danej puszczy.

Koncepcja utworzenia OChK Doliny Wisły i PK Puszczy Sandomierskiej powstała przy opracowaniu projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody utworzenie obszaru chronionego krajobrazu pozostaje w gestii Wojewody lub Rady Gminy, utworzenie parku krajobrazowego należy do Wojewody i wymaga uzgodnienia z właściwymi miejscowymi organami samorządu terytorialnego.

13.7. System powiązań ekologicznych – tereny otwarte

Na terenie gminy tworzą go doliny Wisły (korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym i międzynarodowym w sieci ECONET–Polska), Babulówki, Trześniówki (korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym) oraz doliny sieci ich dopływów w postaci zarośli łąkowych, naturalne ekosystemy łąkowe, lasy, kompleksy stawów. Obszary te winny być chronione przed zainwestowaniem, posiadają predyspozycje do pełnienia funkcji biotycznej – systemu terenów otwartych w gminie zapewnienia pożądanego przewietrzania, migracji gatunków, zachowania enklaw roślinności i ostoi zwierząt.

13.8. Ochrona przed zagrożeniami powodziowymi

W zakresie ochrony przed powodzią katastrofalną ustala się kontynuację działań na rzecz modernizacji i zabezpieczenia przed przesiąkaniem wałów przeciwpowodziowych w szczególności Wisły.

13.9. Ochrona klimatu akustycznego

W zakresie ograniczania uciążliwości związanej z hałasem komunikacyjnym za niezbędne określa się:

- ◆ odciążenie miejscowości gminnej od ruchu tranzytowego poprzez realizację obejścia drogowego;
- ◆ poprawę nawierzchni dróg od jakości której zależy poziom emisji hałasu;
- ◆ egzekwowanie przepisów prawa o ruchu drogowym zarówno w zakresie przestrzegania dopuszczalnej prędkości jak i odpowiedniego stanu technicznego pojazdów.

W przypadku pojawienia się uciążliwości związanej z hałasem przemysłowym (usługi tartaczne), potwierdzonej pomiarami natężenia hałasu niezbędna będzie jej eliminacja poprzez zastosowanie wyciszeń. Pozytywny skutek w tym zakresie wynikać będzie z obowiązku sporządzania kompleksowych ocen wpływu na środowisko (w tym na klimat akustyczny) projektowanych obiektów.

13.10. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustala się zasadę honorowania ograniczeń określonych stosownymi przepisami, wynikającymi z lokalizacji istniejących i projektowanych źródeł promieniowania tj. urządzeń elektroenergetycznych, w szczególności linii NN i WN, stacji bazowych telefonii komórkowej.

14. Polityka w zakresie ochrony środowiska kulturowego

14.1. Zakres ochrony konserwatorskiej

Ochroną konserwatorską na terenie gminy Padew Narodowa należy objąć wszystkie elementy charakterystyczne dla zespołów zabudowy wsi oraz związanych z nimi elementów krajobrazu naturalnego, a w tym:

- zespoły kościelne;
- zachowane fragmenty zespołu folwarcznego;
- układy ruralistyczne;
- krajobraz kulturowy (w tym charakter zabudowy) i elementy dopełniające go tj. kapliczki, figury przydrożne i cmentarze;
- stanowiska archeologiczne;
- elementy krajobrazu naturalnego.

W związku z tym na obszarze gminy Padew Narodowa wyznacza się następujące rodzaje stref ochrony konserwatorskiej:

- A – strefa pełnej ochrony konserwatorskiej;
- B – strefa ochrony zachowanych elementów zabytkowych;
- K – strefa ochrony krajobrazu.

Ochroną konserwatorską obejmuje się także obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w załączonym wykazie zabytków architektury i budownictwa gminy Padew Narodowa, cmentarze, tereny z punktami widokowymi, układy ruralistyczne, a także stanowiska archeologiczne. Ponadto określa się zasady postępowania wobec zabudowy dyszharmonizującej z otoczeniem.

Utrzymanie obiektów zabytkowych w należytym stanie wynika z przepisów ustawy o ochronie dóbr kultury z 15 lutego 1962 roku (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 98, poz. 1150).

Strefa „A” – Pełnej Ochrony Konserwatorskiej

A-1 – Teren zespołu kościoła parafialnego p.w. św. Bartłomieja Bp.

Obejmuje szczególnie wartościowy pod względem historycznym, o dobrze zachowanej strukturze układu przestrzennego i związanego z nim integralnie terenu i krajobrazu wraz z obiektami zabytkowymi. Dominujące w nim elementy kompozycji przestrzennej obrazują czytelnie pochodzenie zespołu zarówno pod względem rozplanowania, jak i zabudowy.

W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich, które winny zmierzać do możliwie najpełniejszej rewaloryzacji historycznego założenia.

Nie zaleca się lokalizacji nowej zabudowy na tym terenie. Wymóg ten dotyczy również nowego budynku plebani.

Przy wszelkich pracach ziemnych należy zapewnić nadzór archeologiczny. Ochronie konserwatorskiej podlega również istniejący w zespole kościelnym starodrzew.

A-2 – Teren dawnego folwarku w Przykopic.

Obejmuje szczególnie wartościowe pod względem historycznym, o dobrze zachowanej strukturze układu przestrzennego i związanego z nim integralnie terenu i krajobrazu wraz z obiektami zabytkowymi. Dominujące w nim elementy kompozycji przestrzennej obrazują czytelnie pochodzenie zarówno pod względem rozplanowania jak i zabudowy.

W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich, które winny zmierzać do możliwie najpełniejszej rewaloryzacji historycznego założenia.

Nie zaleca się lokalizacji nowej zabudowy na tym terenie.

Przy pracach ziemnych należy zapewnić nadzór archeologiczny. Ochronie konserwatorskiej podlega również istniejący starodrzew.

Zapewnienie ochrony wartości kulturowych w strefie „A” może być zabezpieczone poprzez sporządzenie i uchwalenie przez Radę Gminy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Strefa „B” – Ochrony Zachowanych Elementów Zabytkowych

Strefa ta obejmuje tereny usytuowane w sąsiedztwie najcenniejszych części układu przestrzennego, o zachowanym historycznym rozplanowaniu, z zabudową o wartościach kulturowych, które częściowo uległa likwidacji lub zniekształceniu, a znajdujące się w tym terenie obiekty współczesne nadają mu zróżnicowany charakter.

W strefie tej obowiązuje wymóg zachowania istniejących elementów o wartościach kulturowych i dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji.

B-1 – obejmuje układ ruralistyczny części wsi Padew Narodowa wraz z historyczną zabudową z czasów kolonizacji „niemieckiej” i zachowanym podziałem działek wraz z towarzyszącą zielenią przydrożną i śródpolną.

Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi, murowana zabudowa kolonistów niemieckich oraz zieleń przydrożna i śródpolna.

Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny zachować skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz posiadany skromny detal architektoniczny.

Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z koniecznością zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach.

B-2 – obejmuje układy ruralistyczne wsi: Przykop, Padew – Przybyły, Zarównie, Piechoty, Babule wraz z historyczną zabudową i zachowanym podziałem działek.

Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi, kapliczki przydrożne oraz posiadająca tradycyjny charakter zabudowa drewniana.

Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny zachować skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz posiadany skromny detal architektoniczny.

Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z koniecznością zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach. Ochronie konserwatorskiej podlega również istniejące ukształtowania terenu, które należy zachować.

Zapewnienie ochrony wartości kulturowych w strefie „B” może być zabezpieczone poprzez sporządzenie i uchwalenie przez Radę Gminy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Strefa „K” – Ochrony Krajobrazu Kulturowego

Strefa ta obejmuje obszary wsi: Babule, Piechoty i Zarównie bezpośrednio związane z układem historycznym, znajdujące się w jego otoczeniu, często z interesującą przyrodą.

Działalność konserwatorska w tej strefie winna zmierzać do zachowania bądź częściowego odtworzenia elementów krajobrazu urządzonego.

Dla obszarów gminy wyznaczono strefy „K” obejmujące tereny krajobrazu naturalnego związanego integralnie z układem ruralistycznym.

Wyklucza się lokalizacji na obszarze strefy obiektów o dużej kubaturze, funkcji szkodliwej dla środowiska i dysharmonizujących z tradycyjną zabudowa i naturalnym otoczeniem.

Nowa zabudowa winna być lokalizowana na historycznie zagospodarowanym terenie, zgodnie z wytycznymi dla ochrony układów ruralistycznych. Należy zachować naturalną rzeźbę terenu, z płynącymi ciekami wodnymi zadrzewieniem itp. Zaleca się zachowanie bez zabudowy naturalnych kompleksów łąk i terenów podmokłych.

Punkty i ciągi widokowe

Ustala się następujące punkty, ciągi i osie widokowe. W ich zasięgu nie należy wprowadzać nowej zabudowy poza istniejącym zainwestowaniem oraz nasadzeń wysokimi drzewami i krzewami mogącymi przesłonić wgląd na zabytkowe obszary i obiekty.

Poza obszarem już zainwestowanym na dalszym planie widokowym dopuszcza się możliwość lokalizacji budynków parterowych, o małej kubaturze, z dachami tradycyjnymi dwu- lub czterospadowymi, symetrycznymi, pokrytymi dachówką ceramiczną lub materiałami dachówkopodobnymi, po opracowaniu analizy widokowej terenu, która wskaże taką możliwość, zaakceptowanej przez służbę konserwatorską.

Ustala się następujące punkty i ciągi widokowe:

- 1. U zbiegu drogi w Zadusznikach z wałem Wiślanym.**
- 2. Na moście rzeki Babulówki pomiędzy Padwią Narodową i Wolą Baranowską.**
- 3. Ciąg widokowy z drogi pomiędzy Wojkowem a Domamacynami.**
- 4. Ciąg widokowy z drogi pomiędzy Piechotami a Zachwiejowem.**
- 5. Ciąg widokowy z drogi z Przykopu w kierunku do dworu.**
- 6. Ciąg widokowy z drogi ze wsi Babule w kierunku południowym.**

14.2. Obiekty architektury i budownictwa objęte ochroną konserwatorską

Pozostałe obiekty architektury i budownictwa położone poza strefami ochrony konserwatorskiej, a figurujące w „Spisie zabytków architektury i budownictwa gminy Padew Narodowa” (wykaz załączony do niniejszego opracowania) również podlegają ochronie konserwatorskiej. Ze stanowiska konserwatorskiego wskazana jest ochrona tradycyjnej drewnianej zabudowy wiejskiej tak mieszkalnej jak i gospodarczej, szczególnie będącej w dobrym stanie technicznym i położonej w strefach ochrony układów ruralistycznych. Należy remontować ją zgodnie z zasadami określonymi wcześniej.

Obiekty dysharmonizujące z otoczeniem

W ostatnich 40-tu latach powstało wiele obiektów dysharmonizujących z dotychczasową, tradycyjną architekturą, nie wkomponowanych w otaczający krajobraz kulturowy i naturalny.

Zasady postępowania z takimi budowlami położonymi w strefach ochrony konserwatorskiej określono przy ustalaniu wytycznych konserwatorskich dla nich obowiązujących.

Architektura pozostałych obiektów winna być skorygowana w czasie najbliższego remontu, aby dostosować ją do tradycyjnych rozwiązań (m.in. poprzez przekrycie ich symetrycznymi dachami połaciowymi, zastosowanie odpowiedniego detalu architektonicznego, podziału elewacji i odpowiedniej jej kolorystyki).

W przypadku, gdy taka korekta jest niemożliwa do wykonania (istniejący, nietradycyjny dach, zbyt duża kubatura) należy zasłonić ją zielenią wysoką.

14.3. Stanowiska archeologiczne

Na obszarze gminy Padew Narodowy zewidencjonowano 76 stanowisk archeologicznych. Obecnie z racji intensywnej uprawy roli, eksploatacji piasku, możliwości rozbudowy wsi niemal wszystkie stanowiska archeologiczne są potencjalnie narażone na zniszczenie. Jednak ze względu na stopień zagrożenia i ich wartość poznawczą należy z nimi adekwatnie postępować.

Dla stanowisk archeologicznych należy przeprowadzać regularnie inspekcje terenowe. Niezależnie od doraźnych czynności urzędowych (wpis do rejestru, inspekcje konserwatorskie) wszystkie stanowiska archeologiczne wymagają stałej opieki, wykraczającej poza możliwości służby konserwatorskiej. Zadania te mogą i powinny być spełniane przez samorząd gminny i organizacje pozarządowe, we współpracy ze służbą konserwatorską.

15. Kierunki i polityka rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Podstawową funkcją gospodarczą gminy jest rolnictwo. Ocena rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy jest dość korzystna, a udział gleb bardzo dobrych i dobrych w klasach od I–IV wynosi 64%, jednak przewagę stanowi klasa IV, bo aż 40,8% ogółu użytków rolnych. Najwyższą przydatność do produkcji rolnej posiadają gleby w miejscowościach położonych nad Wisłą tj.: Roźniaty, Zaduszniaki, Przykop, Domacyny.

Mniej korzystne na terenie gminy są warunki wodne. Przy bardzo wysokich stanach wód jakie prowadzi Wisła dochodzi do przesiąkania wałów i podtopienia gruntów w miejscowościach: Roźniaty, Kęblów, Zaduszniaki, Przykop. Sytuacja taka miała miejsce w czasie powodzi w roku 1997 jak również w obecnym roku w czasie powodzi zostały zatopione grunty o powierzchni 180 ha w tych samych miejscowościach.

W strukturze zasiewów największy udział posiadają zboża oraz rośliny okopowe, a szczególnie ziemniaki. Duży udział jest również roślin pastewnych, w związku z tradycjami uprawy na tym terenie ziemniaków wczesnych i korzystnymi warunkami glebowymi do ich uprawy należy zwiększać powierzchnię upraw. W związku z coraz to większymi wymaganiami rynku krajowego, zmianą sposobu żywienia ludności należy zwiększyć powierzchnię uprawy warzyw. Uprawa warzyw przyczyni się do zwiększenia efektywności gospodarowania.

Na terenie gminy powstała Padewska Grupa Producentów Uprawy Ziemniaka. Przyczyni się ona do znalezienia rynków zbytu dla produkowanych płodów rolnych, zwiększenia roli rolników na rynku produktów rolnych oraz umożliwi poprawę warunków gospodarowania w rolnictwie. W produkcji zwierzęcej należy utrzymać jako podstawowy kierunek hodowlę bydła.

Naturalne walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej pogarsza struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych, pomimo, że średnia powierzchnia gospodarstwa jest dość duża (6,0 ha) udział gospodarstw o powierzchni od 1–5 ha wynosi 54%.

Niska efektywność rolnictwa spowodowana jest małą skalą produkcji wynikającą z rozdrobnienia gospodarstw oraz przeciążenia ich zbędną siłą roboczą. W gminie na 100 ha użytków rolnych pracuje 45 osób, przy ograniczeniu do wskaźników krajowych (22 osoby) około 23 osoby powinno znaleźć zatrudnienie poza rolnictwem. W polityce gminy należy dążyć do powstania nowych miejsc pracy poza rolnictwem lub w działach związanych z rolnictwem.

Priorytetem polityki przestrzennej w zagospodarowaniu rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy jest:

- ◆ Stworzenie strukturalnych i przestrzennych warunków do utrzymania i umacniania gospodarstw rolnych.
- ◆ Zmiany struktury użytkowania ziemi rolniczej w kierunku wzrostu liczby gospodarstw obszarowo większych, kosztem gospodarstw mniejszych, małoefektywnych.
- ◆ Powstanie większej grupy gospodarstw specjalistycznych i produkujących na sprzedaż w celu wzrostu opłacalności produkcji rolnej.
- ◆ Ukierunkowanie produkcji rolnej na gospodarkę rynkową oraz uwzględniając zapotrzebowanie krajowe i wejście polskiego rolnictwa do Unii Europejskiej. Powstanie grupy zrzeszającej producentów ziemniaków oraz warzyw świadczy o potrzebie integracji rolników z rynkiem i zwiększeniu roli producentów.
- ◆ Ze względu na warunki naturalne kształtowanie produkcji przebiegać będzie w następujących kierunkach: w produkcji roślinnej – kierunek zbożowo-okopowy oraz uprawa warzyw, w produkcji zwierzęcej – hodowla bydła i trzody chlewnej.

W odniesieniu do rolniczej przestrzeni produkcyjnej wydzielone zostały następujące obszary:

- a). Obszary produkcji rolnej w tym: klasy I–III – wyłączone z zabudowy.
- b). Tereny o zróżnicowanych warunkach do rozwoju rolnictwa:
 - tereny podtopień;
- c). Tereny preferowane do produkcji rolnej o specjalności roślin okopowych.
- d). Tereny projektowanych dolesień.
- e). Tereny wskazane do działalności agroturystycznej.
- f). Obszar gleb organicznych.

Ad. a). Tereny o bardzo korzystnych warunkach glebowych położone są głównie nad Wisłą oraz na niewielkich powierzchniach występują w Padwi Narodowej i Wojkowie. Gleb najlepszych w klasach od I–III jest 23,2% i największy ich udział jest w miejscowościach: Domacyny, Przykop, Roźniaty, Zaduszniki, Kęblów. Użytki rolne klas I–III w świetle Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych podlegają szczególnej ochronie. Gleby te należy pozostawić wyłącznie do użytkowania rolniczego. W obszarze tym wykorzystanie naturalnych warunków przyrodniczych przyczyni się do osiągnięcia wysokiego poziomu produkcji. Preferowanymi kierunkami produkcji będzie uprawa zbóż o większych wymaganiach glebowych oraz buraków cukrowych, a także roślin pastewnych i warzyw.

Ad. b). Tereny o zróżnicowanych warunkach do rozwoju rolnictwa obejmują tereny, które zostały podtopione w czasie ostatniej powodzi w roku 2001 oraz w czasie powodzi 1997 r. W obszarze tym znajdują się grunty o bardzo dobrych glebach w klasach od I–III i położone są one nad Wisłą w miejscowościach: Roźniaty, Kęblów, Zaduszniki, Przykop.

Ad. c). Tereny preferowane do produkcji rolnej w tym: uprawy ziemniaków, a zwłaszcza ziemniaków wczesnych znajdują się na obszarze wsi Padew Narodowa oraz Pierzchne. Ziemniaki uprawiane są na terenie całej gminy, są one podstawowym składnikiem naszego żywienia.

Ad. d). Obszar projektowanych dolesień obejmuje grunty słabej jakości nie rokujące możliwości uprawy, nieużytki, enklawy śródleśne, bądź grunty przylegające do istniejących

kompleksów leśnych. Największe powierzchnie gruntów do zalesienia znajdują się we wsiach: Padew Narodowa, Wojków, Piechoty, Kęblów.

Ad. e). Gmina Padew Narodowa posiada duże walory krajobrazowe, a zwłaszcza miejscowości położone nad rzeką Wisłą sąsiadują z malowniczymi terenami nadwiślańskimi. Zarówno w miejscowościach nadwiślańskich jak również w miejscowościach położonych w pobliżu lasów proponuje się rozwój agroturystyki. Na terenie gminy jest wiele pięknych i okazałych drzew, stanowisk ptaków, które przyciągają miłośników przyrody. We wsi Wojków czynny jest Ośrodek Wypoczynkowo – Rekreacyjny „Balaton”. Rozwój agroturystyki proponuje się we wsiach: Rożniaty, Przykop, Piechoty, Wojków oraz Babule.

Ad. f). We wsi Babule występują gleby pochodzenia organicznego typu murszowego. Obszar gleb organicznych położony jest na słabych klasach. Są one chronione na mocy przepisów szczególnych.

Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazana w pkt. a, f oraz możliwość zalesienia gruntów bonitacyjnie słabych może być prowadzona wyłącznie poprzez sporządzenie i uchwalenie przez radę Gminy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

16. Polityka rozwoju społeczno – gospodarczego

16.1. Prognoza rozwoju demograficznego

16.1.1. Liczba ludności, gęstość zaludnienia

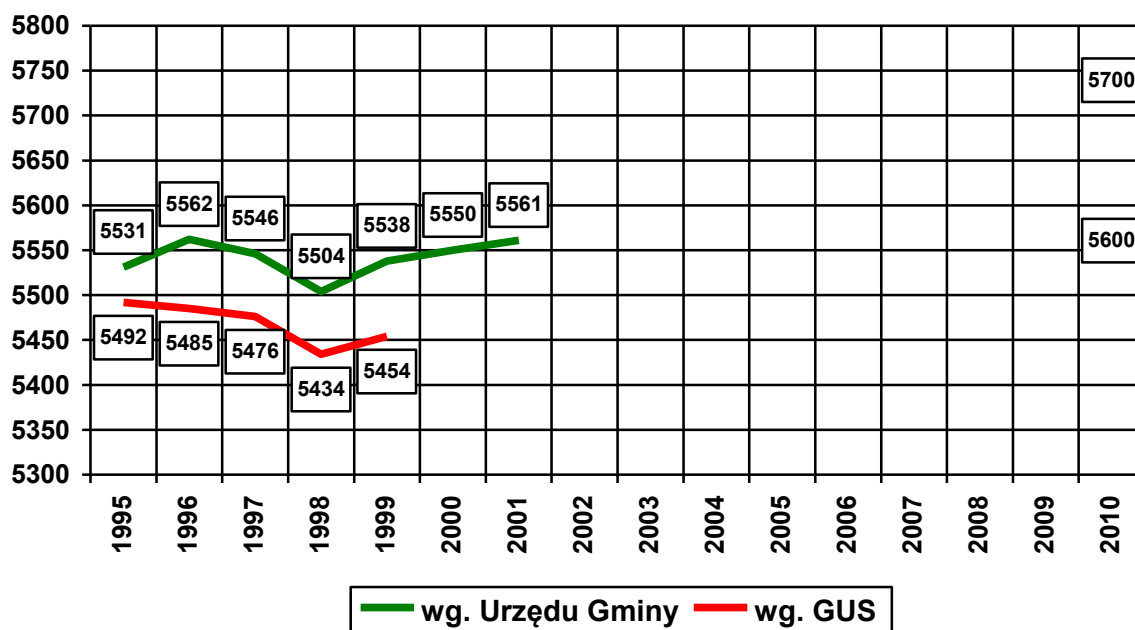
Z analizy przyrostu liczby ludności gminy w latach 1995 – 2000 r. wynika, że liczba mieszkańców gminy niemal nie ulega wzrostowi, chociaż w latach 1998 – 2000 zaznaczył się wzrost o około 1%.

Perspektywiczną liczbę ludności określono na podstawie „Prognozy ludności Polski według województw i powiatów na lata 1999 – 2030” opracowanej przez GUS. „Prognoza...” zakłada do 2010 wzrost liczby mieszkańców powiatu mieleckiego o około 1,3%, a więc nieznacznie wyższy od przyrostu w ostatnich 4 latach. Uwzględniając powyższe, szacuje się perspektywiczną liczbę ludności gminy na około 5600 – 5700 mieszkańców.

Prognozę demograficzną ludności gminy ilustruje niżej zamieszczony wykres.

Gęstość zaludnienia nieznacznie wzrośnie w porównaniu ze stanem istniejącym, tj. około 79 – 80 osób/km². Znacznie natomiast może wzrosnąć wskaźnik gęstości zaludnienia na 100 ha użytków rolnych. W wyniku przewidywanej transformacji użytków rolnych niskich klas, wielkość użytków rolnych obejmować może areał około 4300 ha. Wskaźnik gęstości zaludnienia na 100 ha użytków rolnych może kształtować się na poziomie około 130 osób.

Prognoza demograficzna dla gminy Padew Narodowa na lata 2000 – 2010

Źródło: Rocznik statystyczny województwa tarnobrzeskiego 1996 – 1998 r., Urząd Gminy w Padwi Narodowej, Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 2000 r.

16.1.2. Struktura wiekowa

Strukturę wieku ludności gminy do 2010 r. przyjęto za GUS–owską „Prognozą ludności Polski według województw i powiatów 1999 – 2030”. Szacunkowe wskaźniki przyjęte dla powiatu mieleckiego określają odsetek ludności w poszczególnych grupach wiekowych w wymiarze:

- wiek przedprodukcyjny – 20,3%;
- wiek produkcyjny – 63,0%;
- wiek poprodukcyjny – 16,7%.

Szacunkowa liczba ludności, odpowiadająca przyjętym wskaźnikom w poszczególnych grupach wiekowych w 2010 r. wyniesie:

	wariant I	wariant II
– wiek przedprodukcyjny	1140	1160
– wiek produkcyjny	3530	3600
– wiek poprodukcyjny	930	940
Razem:	5600	5700

W strukturze ludności według ekonomicznych grup wiekowych prognozowany jest wzrost grupy wieku produkcyjnego (do 63%) i wieku poprodukcyjnego (do 16,7%) przy obniżeniu wskaźnika wieku przedprodukcyjnego.

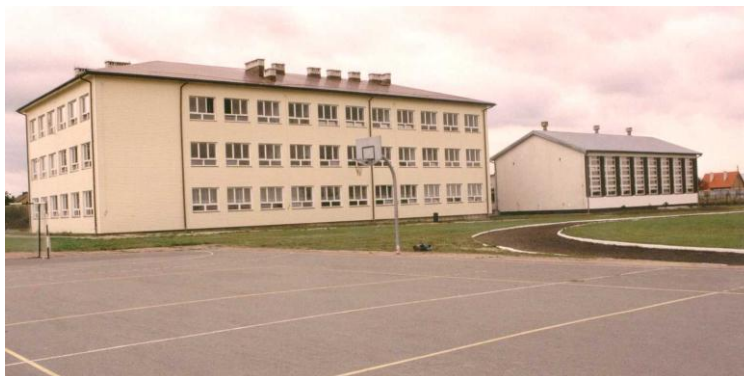
Spowodować to może obniżenie wskaźnika obciążenia demograficznego, czyli relacji ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym. Szacunkowa wielkość wskaźnika obciążenia demograficznego wyniesie może około 60.

16.2. Prognoza zmian jakości życia mieszkańców

Oświata

Formułuje się następujące działania służące poprawie jakości obsługi w dziedzinie oświaty:

- istniejąca sieć szkół podstawowych zapewni obsługę przewidywanej liczby uczniów (około 500 uczniów) zreformowanej szkoły podstawowej;
- dążyć do modernizacji obiektów szkolnych, zapewnienia prawidłowej wielkości działek dla urządzenia terenów sportowo – rekreacyjnych przy wszystkich obiektach oświatowych;
- zapewnić pomieszczenia w obrębie obiektów oświatowych dla urządzenia sal gimnastycznych w obiektach, które takich urządzeń nie posiadają;
- dążyć do budowy sali gimnastycznej przy gimnazjum;
- utrzymać dotychczasowy system w zakresie wychowania przedszkolnego jako wystarczający;

Kultura

Poprawa jakości obsługi w dziedzinie kultury może nastąpić poprzez działania:

- sieć placówek i budynków komunalnych mieszczących placówki kultury lub posiadające pomieszczenia umożliwiające organizowanie imprez kulturalnych w poszczególnych wsiach, stanowi wystarczającą bazę rozwoju życia kulturalnego w gminie;
- kultywować i rozwijać tradycje lokalnej kultury ludowej, a w jej upowszechnianiu bazować na współpracy z organizacjami społecznymi i zawodowymi oraz placówkami oświatowymi;
- dążyć do zwiększenia kadry działaczy kultury i aktywizacji społeczności gminy do rozwoju różnych form życia kulturalnego.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ochrona zdrowia i pomocy socjalnej winna być realizowana poprzez działania:

- zmierzać do poprawy funkcjonowania zakładu i doposażenia w sprzęt medyczny, celem poprawy obsługi mieszkańców gminy w tym osób niepełnosprawnych, poprawy jakości usługi i poszerzenia ich zakresu;
- obejmować opieką, w ramach pomocy społecznej osoby i rodziny pozbawione środków utrzymania;
- wykorzystać pustostany obiektów publicznych i adaptować dla potrzeb domu pomocy społecznej (np. uzyskane budynki szkolne w wyniku reorganizacji sieci oświaty);
- dążyć do uruchomienia warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych.

Handel, gastronomia, rzemiosło

Formułuje się następujące działania służące poprawie jakości obsługi w tych dziedzinach:

- zachęcać i wspomagać inwestorów zamierzających rozwijać działalność gastronomiczną i usług rzemieślniczych;
- koordynować działania w kierunku rozwoju wielofunkcyjnego gminnego ośrodka handlowo – usługowego;
- zapewnić w rejonach usług publicznych lokalizację miejsc parkingowych, odpowiadających programowi usług.

Sport i rekreacja

Działania służące poprawie jakości obsługi w tych dziedzinach winny być realizowane poprzez:

- koncentrowanie działań zmierzających do ukształtowania wielofunkcyjnego ośrodka sportowego w miejscowości gminnej, jako kompleksu oświatowo–sportowego;
- wspierać inicjatywy powstawania lokalnej bazy sportowej w poszczególnych sołectwach;
- dążyć do racjonalnego wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego gminy dla celów rekreacyjnych;
- wspierać inicjatywy wykorzystania gospodarstw rolnych do rozwoju agroturystyki.

16.3. Prognoza rynku pracy

Rynek pracy

Szacuje się, że zasoby pracy w gminie Padew Narodowa w 2010 r. wynosić będą około 3660 – 3700 osób, natomiast zasoby siły roboczej około 3500 – 3600 osób.

Gmina Padew Narodowa posiada duże nadwyżki siły roboczej w rolnictwie. Ograniczenie liczby osób pracujących w rolnictwie do poziomu średniej krajowej, wynoszącej 22 osoby/100 ha użytków rolnych, pozwoli zatrudnić w rolnictwie około 1000 – 1100 osób. Oznacza to możliwość zwolnienia w pracy w rolnictwie około 2600 osób, dla których zachodzić będzie konieczność tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem.

Przewiduje się jednak, że proces obniżania wskaźnika zatrudnienia w rolnictwie na 100 ha użytków rolnych może przebiegać wolniej i nie osiągnie zakładanego wskaźnika. Przewiduje się orientacyjnie obniżenie wskaźnika do około 35 osób/100 ha użytków rolnych z dalszą tendencją malejącą. Oznacza to, że w rolnictwie może pracować około 1600 osób.

Zagospodarowanie zwolnionej z rolnictwa nadwyżki siły roboczej wymagać będzie stworzenia miejsc pracy w sferze pozarolniczej poprzez:

- programowanie rozwoju przedsiębiorczości w gminie;
- rozwój systemu szkolenia i doskonalenia kadr dla przedsiębiorczości pozarolniczej;
- opracowanie systemu zachęt dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości;
- utworzenie „klubu pracy” zajmującego się poszukiwaniem i gromadzeniem ofert pracy;
- pozyskiwanie kredytów na działalność gospodarczą;
- edukacja bezrobotnych pod potrzeby rynku pracy;
- współpraca z Urzędem Pracy w organizowaniu prac publicznych dla bezrobotnych;
- możliwość lokalizacji nowych zakładów produkcyjno – usługowych w terenach określonych w rysunku studium jak również na własnych działkach.

16.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Rozwój mieszkalnictwa

Szacuje się, że około 3–4 % istniejących zasobów mieszkaniowych, tj. około 60 budynków mieszkalnych znajduje się w złym stanie technicznym, które powinny ulec likwidacji lub wymianie.

Przy zakładanej liczbie ludności do 2010 r. do około 5600 – 5700 osób i przy założeniu wskaźnika średniej liczby osób na mieszkanie na obecnym poziomie około 37 osób/mieszkanie, liczba mieszkań w tym okresie powinna osiągać wielkość około 1550 mieszkań. Przyjmuje się obserwowaną tendencję do koncentracji zabudowy mieszkaniowej w miejscowości gminnej, poprzez lokalizację nowej substancji mieszkaniowej w wyznaczonych plamami terenach budownictwa mieszkaniowego i wzrost zapotrzebowania na działki budowlane w Padwi Narodowej. W niewielkim stopniu rozwój mieszkalnictwa będzie następował w pozostałych sołectwach.

Uwzględniając potrzeby mieszkaniowe wynikające z zakładanego wzrostu liczby mieszkańców i wymiany zużytej substancji, szacuje się konieczność wybudowania około 120 – 130 mieszkań, tj. średnio 12 – 13 mieszkań rocznie. Liczba wydanych pozwoleń na budowę nowych budynków mieszkalnych, może wskazywać na osiągnięcie tej wielkości.

Dla realizacji takiego programu wymagana będzie powierzchnia terenu około 20 ha. Powierzchnię tej wielkości zapewniają tereny wskazane na rysunku „Studium”.

Dominującą formą budownictwa mieszkaniowego będzie rozciągająca się wzdłuż ciągów komunikacyjnych, przemieszana zabudowa zagrodowa i jednorodzinna oraz w wyznaczonych terenach zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Uzupełnieniem funkcji mieszkaniowej pozostaną usługi zlokalizowane na działkach wydzielonych lub jako wbudowane.

Polityka mieszkaniowa

Na podstawie stanu udokumentowanych zasobów mieszkalnictwa i uwarunkowań rozwoju tych zasobów oraz celów rozwojowych gminy formułuje się następujące działania służące poprawie funkcjonowania i poprawie standardu życia mieszkańców:

- przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy;
- koncentrowanie zabudowy mieszkaniowej dla ludności nie związanej z produkcją rolniczą w wyznaczonych terenach budownictwa jednorodzinnego;
- wzmoczenia działań zmierzająca do pełnego uzbrojenia terenów mieszkaniowych w sieci infrastruktury technicznej;
- tworzenia warunków do poprawy standardu mieszkań w starszych budynkach i ich otoczenia poprzez m.in. docieplanie, remonty, poprawę estetyki budynków;
- tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa dla ludności nie związanej z produkcją rolniczą poprzez m.in. pozyskiwanie terenów, opracowywanie miejscowych planów zagospodarowywania przestrzennego tych terenów, uzbrajanie terenów itp.;
- rozszerzenie ofert działek budowlanych w miejscowości gminnej, jako wsi rozwojowej;
- podejmować działania w zakresie likwidacji zużytej zabudowy mieszkaniowej, stwarzającej zagrożenie pożarowe lub bezpieczeństwa mieszkańców, a także wpływającej negatywnie na estetykę wsi.

17. Polityka rozwoju systemu transportowego

17.1. Komunikacja drogowa

17.1.1. Weryfikacja istniejącej sieci drogowej

Zgodnie z ustawą o drogach publicznych, od początku 1999 r. sieć podzielona została na cztery kategorie dróg. Określone zostały kryteria i procedury zaliczania dróg do danej kategorii. Ze względu na brak możliwości przeprowadzenia takich procedur do końca 1998 r., ustawa wprowadzająca umożliwiła wyjściowe zaliczenie dróg do poszczególnych kategorii w drodze Rozporządzenia Rady Ministrów. Dalsze korekty, sposób numeracji oraz zakres, treść i sposób prowadzenia ewidencji dróg publicznych, jak również obiektów mostowych określa Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28 lutego 2000 r.

Wobec powyższych aktów prawnych staje się konieczna weryfikacja sieci dróg układu obsługującego zgodnie z kryteriami ustawowymi.

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe stanowią mają połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. W obszarze gminy Padew Narodowa oprócz w/w dróg, występują drogi powiatowe o lokalnym zasięgu powiązań, łączące ośrodki gminny z jednostkami osadniczymi w granicach gminy. Klasyfikacja poszczególnych dróg do kategorii dróg powiatowych zgodnie z przepisem Ustawy o drogach publicznych z dnia 21.03.1985 r. (tekst jednolity Dz. U. Nr 71 z 2000 r.) winna nastąpić w drodze uchwały Rady Powiatu po zasięgnięciu opinii między innymi i Zarządu Gminy.

Drogi gminne

Weryfikacji dotychczas obowiązującego wykazu dróg gminnych należy dokonać zgodnie z kryterium kwalifikacji przewidzianym „Ustawą o drogach publicznych” i z powielających się połączeń wytypować te, które stanowią najważniejsze elementy układu komunikacyjnego z jednoczesnym ustaleniem hierarchicznej kategorii powiązań układu funkcjonalnego od najwyższej do najniższej:

- I. drogi łączące poszczególne sołectwa i stanowiące powiązania zewnętrzne z gminami sąsiednimi;
- II. drogi użytkowane przez większość mieszkańców gminy, przy której znajdują się obiekty użyteczności publicznej i zabudowa mieszkaniowa;
- III. drogi obsługujące lokalną zabudowę.

Sporządzenie wykazu dróg gminnych wraz z nadaniem nowych numerów winno nastąpić w formie Uchwały Rady Gminy w terminie ustalonym Rozporządzeniem.

Weryfikacja z jednoczesną kategoryzacją ważności połączeń pozwoli zarządowi dróg na określenie kolejności potrzeb modernizacyjnych i remontowych.

Pozostałe drogi nie zaliczone do kategorii dróg gminnych (publicznych) w szczególności dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, prowadzące do przysiółków do jednego czy zaledwie kilku gospodarstw, powinny być ustawowo potraktowane jako gminne drogi wewnętrzne, a nie publiczne i jako takie zwolnione z wymogów „Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne”. Tym samym powstaną realne uwarunkowania dostosowania tych dróg do aktualnych potrzeb i możliwości.

17.1.2. Modernizacja dróg

Droga publiczna jest obiektem użyteczności publicznej i należy traktować ją jako budowlę. Z tych względów musi spełniać wymagania określone dla obiektów budowlanych w „Prawie budowlanym”, obejmujące przede wszystkim:

- podstawowe wymagania dotyczące:
 - bezpieczeństwo użytkowania;
 - bezpieczeństwo konstrukcji;
 - bezpieczeństwo z uwagi na możliwość wystąpienia pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- odpowiednie warunki użytkowe zgodnie z przeznaczeniem drogi publicznej;
- niezbędne warunki do korzystania z drogi publicznej przez osoby niepełnosprawne w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich;
- ochronę ludności zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej;
- ochronę dóbr kultury;
- ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich.

Droga wojewódzka

Prognoza ruchu dla drogi wojewódzkiej Nr 985 (dawna droga krajowa opracowana została dla horyzontów czasowych 2000, 2005, 2010, 2015, przy założeniu, że do roku 2015 nie zajdą zmiany oraz nie wystąpią inne czynniki mogące mieć wpływ na zachowania komunikacyjne.

Tabela Nr 27.

Prognoza ruchu na zamiejskiej sieci dróg wojewódzkich do roku 2015.

Nr drogi	Badany odcinek	Średni dobowy ruch (pojazdy)				Procentowy udział w ruchu samochodowym (%)											
		2000	2005	2010	2015	samochody osobowe				samochody ciężarowe				Autobusy			
						2000	2005	2010	2015	2000	2005	2010	2015	2000	2005	2010	2015
985	Baranów Sandomierski – Jaślany	3562	4283	4994	5699	69,6	71,5	72,4	72,7	14,9	14,4	14,2	14,5	2,7	2,2	1,9	1,7

Prognoza sporządzona na podstawie pomiaru z 1995 r. przewidywała średni dobowy ruch o wielkości 3562 pojazdów/dobę. Informacja otrzymana z Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie podaje na podstawie pomiaru z 2000 r. wielkość ruchu 4180 pojazdów/dobę, czyli o ponad 17% większy od prognozowanego.

Droga prowadzi głównie ruch tranzytowy przy znikomym udziale ruchu lokalnego. Przeprowadzenie ruchu tranzytowego przez obejście obszarów zabudowanych staje się celowe i pojawia się bardzo wyraźnie przy ruchu tranzytowym około 300 pojazdów/h w godzinie szczytu i przy około 30% jego udziału w całości ruchu na drodze. Dodatkowymi przesłankami są:

- straty czasu przejazdu przez miejscowość wynikające z niedostatecznej prędkości ruchu;
- zagrożenia ekologiczne wynikające z uciążliwości drogi i ruchu drogowego;
- zagrożenie wypadkami;
- niedostateczna szerokość jezdni;
- nadmierna dostępność drogi przechodzącej przez obszar zabudowany.

Proponowana przez „Studium” na terenie gminy Padew Narodowa obwodnica jest elementem ciągu projektowanej drogi zamiejskiej od Skopania do połączenia z obwodnicą Mielca z ominięciem Baranowa Sandomierskiego, Padwi Narodowej, Tuszowa Narodowego i Malinia. Weryfikacja trasy w stosunku do obejścia proponowanego

Miejscowym Planem Ogólnym wynika z polityki transportowej państwa oraz z dostosowania do nowych możliwości rozwoju przestrzennego gminy w związku z proponowanymi przez „Studium” terenem o przemysłowym charakterze zagospodarowania.

- ◆ Założenia polityki transportowej państwa na lata 2000–2015 (dokument rządowy) w ramach strategii długoterminowej przewiduje wspieranie przez państwo działalności na rynku usług przewozowych w zakresie przewozów kombinowanych. Obecność na terenie gminy linii kolejowych przemysłowej LHS i normalnotorowej, połączonych ze sobą bocznicą z możliwością przeładunku towarów na stacji Wola Baranowska oraz dodatkowo wprowadzenie w obszar drogi o charakterze zamiejskim, stwarza idealne warunki dla realizacji założeń transportu kombinowanego.
- ◆ Przewiduje się, że realizacja docelowego układu komunikacyjnego wywrze istotny wpływ na gospodarkę przestrzenną. Projektowana droga i układ linii kolejowych znacząco wpłynie na walory przyległego terenu pod względem dobrej dostępności i osiągalności obszaru przemysłowego oraz minimum transportochłonności i uciążliwości dla otoczenia. Ukierunkowanie ruchu uciążliwego, generowanego przez zabudowę o charakterze przemysłowo–składowym nastąpi wprost na drogę przeznaczoną do prowadzenia ruchu na dalekie odległości.

W studium proponuje się dwa warianty trasowania drogi z uwzględnieniem istniejących przeszkód terenowych i przepisów związanych z ich przekroczeniem lub skrzyżowaniem z nimi:

- linie wysokiego napięcia 110 i 220 kV;
- przejście tunelowe przez nasyp kolejowej linii szerokotorowej;
- przejazd przez tor normalnotorowy bocznicy Padew Narodowa – Wola Baranowska;
- przejazd przez tor linii kolejowej Dębica – Łódź Kaliska.

Wariant I zapewnia dobre warunki widoczności na skrzyżowaniu z bocznicą kolejową, w sposób równomierny obsługuje proponowany teren przemysłowy i przechodzi obrzeżem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową.

Wariant II charakteryzuje się geometryczną płynnością trasy, proponowany teren przemysłowy obsługuje jednostronnie, odcina teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową od centrum ośrodka gminnego.

W obu wariantach proponowane jest przejście tunelowe przez nasyp kolejowy linii szerokotorowej.

Wskazany w „Studium” teren przeznaczony pod obejście drogowe jest odmienny niż zarezerwowany w Miejscowym Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Gminy oraz w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego (w rysunku „Studium” jest to wariant III).

Droga wojewódzka Nr 982 Szczucin – Jaślany w istniejącym stanie nie osiąga parametrów techniczno – użytkowych klasy Z (zbiorcza). Jej modernizacja stanie się konieczna po zrealizowaniu przewidywanego Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego mostu na rzece Wiśle w Połańcu.

Drogi powiatowe

W studium nie przewiduje się zmian w układzie dróg powiatowych. Korekty tras i prace modernizacyjne należy skoncentrować na poszerzeniu jezdni, poboczy, wprowadzeniu chodników w terenie zabudowanym i odwodnieniu dróg.

Drogi gminne

Usprawnienie układu jest na ogół znacznie ograniczone przede wszystkim ze względu na istniejące zainwestowanie. Wszelkie działania zmierzające do poprawy sytuacji wymagają wykupów znacznych terenów prywatnych. Działalność w zakresie poprawy stanu istniejącego przez wiele lat sprowadzała się przeważnie do budowy i remontów nawierzchni. Większość dróg nie ma właściwych parametrów. Są to drogi o wąskich pasach i nieregularnych liniach rozgraniczających, na których ruch dwukierunkowy może odbywać się z największą trudnością. Zakłada się ukierunkowanie działań ze szczególnym wskazaniem na racjonalne wykorzystanie istniejącego zainwestowania lokalnego układu komunikacyjnego zgodnie z kierunkiem planowanych przemian i potrzeb. Dobór parametrów technicznych modernizowanych dróg winien spełniać warunek równomiernego obciążenia sieci w zależności od przypisanych drogom (i ulicom) funkcjom, a priorytety modernizacyjne winny być podporządkowane ustalonej kategorii hierarchii ważności drogi.

Przy okazji każdej modernizacji należy uwzględniać wykonanie urządzeń dla ruchu osób niepełnosprawnych. Zaznaczyć należy, że w ruchu pieszym do tej kategorii ludzi zalicza się nie tylko osoby z wadami narządu ruchu, lecz również dzieci oraz osoby z dziećmi.

17.1.3. Drogi transportu rolniczego

Do zadań modernizacyjnych należy włączyć sieć dróg transportu rolniczego ważnych dla gminy ze względu na jej typowo rolniczy charakter zagospodarowania. Proponuje się przyporządkowanie istniejących dróg rolniczych klasyfikacji funkcjonalnej, która może stać się pomocna dla właściwego projektowania sieci z uporządkowaniem jej na obszarach wiejskich oraz podejmowaniu decyzji odnośnie kolejności modernizacji. Klasyfikacji dokonać należy zwłaszcza na terenach gdzie układ dróg rolniczych wykazuje cechy przypadkowości. Należy bezwzględnie dążyć do eliminacji bezpośrednich zjazdów z pól na drogę wojewódzką, obecną i projektowaną jako obejście drogowe.

Klasyfikacja funkcjonalna dróg rolniczych:

- główne drogi rolnicze: drogi publiczne powiatowe i gminne pełniące funkcję zbiorczych dróg rolniczych;
- drogi zbiorcze: drogi publiczne (gminne), nie publiczne, zbiorcze niższego rzędu, przejmujące ruch z dróg pomocniczych;
- drogi pomocnicze: tzw. technologiczne, umożliwiające dojazd bezpośrednio do pól.

Ustalone funkcje pozwolą na dostosowanie geometrii, (głównie przekroju poprzecznego) do przewidywanego natężenia ruchu i parametrów korzystających z nich pojazdów, a także na ustalenie grubości nawierzchni.

Wymagania techniczne jakim powinny odpowiadać poszczególne odcinki sieci dróg transportu rolniczego, zapewniające warunki dojazdu do pól zmechanizowanego sprzętu i maszyn rolniczych oraz przystosowanie ładowności środków transportowych przedstawia:

Tabela Nr 28.

Wymagania techniczne dróg transportu rolniczego.

Klasa funkcjonalna	Klasa techniczna	Przekrój drogi	Szerokość jezdni (m)	Obciążenie nawierzchni (kN/os)	Rodzaj nawierzchni
główne	Z lub L	dwupasowa	5,5	80	twarde ulepszone
zbiorcze	L lub D	dwupasowa	5,0	60	utwardzona
		jednopusowa	3,5 z zatokami mijania		
pomocnicze	D	jednopusowa	3,0 lub 3,5	nie określa się	gruntowa ulepszona

Koszt budowy nowych dróg przy niewielkim ruchu lokalnym (sezonowe obciążenie ruchem) powodują, że planowanie rozwoju dróg obsługujących rolnictwo powinno odbywać się w oparciu o istniejącą sieć połączeń. Program modernizacji winien uwzględniać kolejność zgodną z klasą funkcjonalną:

1. drogi główne – położone w ciągu dróg powiatowych i gminnych;
2. drogi zbiorcze (obsługa rolnictwa);
3. drogi pomocnicze (wewnętrzne) – bezpośredniej obsługi pól.

Wskazane jest dla dróg zbiorczych stosowanie tanich konstrukcji nawierzchni z materiałów odpadowych i miejscowych oraz określenie trwałości nawierzchni mając na uwadze sezonowość obciążenia ruchem. Warunkiem takiego działania jest przeprowadzenie remontów w czasie nasilenia prac polowych i po sezonie.

Drogi pomocnicze, ze względu na to, że obsługują niewielkie powierzchnie użytków rolnych i mogą być czasowo zmieniane, w zasadzie nie powinny być trwale umocnione. Prace utrzymaniowe na tych drogach będą wystarczające, jeżeli sprowadzą się do profilowania z odwodnieniem i ewentualnym ulepszeniem nawierzchni gruntowej przez stabilizację mechaniczną. Wymagane jest, aby wszystkie drogi rolnicze, bezpośrednio połączone z drogami publicznymi miały na odcinkach co najmniej 50 m nawierzchnię twardą powodującą wstrząsowe oczyszczanie kół pojazdu oblepionych ziemią.

Wiele dróg można wykonać sposobem gospodarczym, tym bardziej, że w rolnictwie istnieją ku temu pewne możliwości techniczne (np. mechaniczna stabilizacja gruntu) pod warunkiem zapewnienia fachowego, kontrolowanego wykonawstwa tych robót.

Racjonalne ukształtowanie sieci dróg transportu rolniczego i poprawa ich stanu technicznego przyczyni się do osiągnięcia szeregu korzyści:

- obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów i maszyn rolniczych przez zmniejszenie zużycia ilości paliwa, ogumienia, zwiększenie trwałości i niezawodności pojazdów, obniżenie kosztów i częstotliwości napraw;
- oszczędności czasu, ludzi, sprzętu i przewozu ładunków dzięki zwiększeniu prędkości jazdy;
- oszczędności na kosztach przewozu wynikających z wykorzystania nominalnej ładowności pojazdów;
- zmniejszenie strat w uprawach przez likwidację stałych lub czasowych objazdów nieprzejezdnych odcinków dróg;
- zwiększenie intensywności produkcji rolnej na terenach trudnodostępnych.

17.1.4. Ruch pieszy i rowerowy

Potrzeba oddzielenia **ruchu pieszego** od ruchu pojazdów samochodowych jest koniecznością, a tworzenie systemów niezależnych dla obu użytkowników jest w pełni uzasadnione. Aby wydatnie ograniczyć istniejące zagrożenie ruchu pieszego i zapewnić

niezbędną wygodę poruszania się, celem staje się budowa chodników przy wszystkich kategoriach dróg na odcinkach przechodzących przez tereny zabudowane oraz jako dojścia do przystanków autobusowych.

Popularność **ruchu rowerowego** nie tylko w celach rekreacyjno – turystycznych lecz przede wszystkim w podróżach codziennych, wskazuje na celowość budowy ścieżek rowerowych. Potrzeba wprowadzenia w pas drogowy ścieżek rowerowych jako bezpiecznej i najbardziej efektywnej komunikacji lokalnej ujawnia się głównie w miejscowościach o charakterystycznej pasmowej zabudowie wzdłuż dróg. Dotyczy to przede wszystkim Padwi Narodowej (około 3,5 km). Doraźne rozwiązanie upatruje się w utworzeniu ścieżek dla rowerów użytkowanych łącznie z chodnikiem dla pieszych. Warunkiem prawidłowego funkcjonowania jest spójność ciągu pieszo–rowerowego. W podróży przerywanej, spowodowanej brakiem ciągłości (chodnik–jezdnia) rowerzysta wybierze jezdnię, po której mimo zagrożenia wypadkowego może jechać w sposób ciągły.

Docelowo, zmiana przekroju drogi i wprowadzenie przekroju ulicznego wraz z zastąpieniem odwodnienia rowami przez kanalizację deszczową, dałaby możliwość realizacji obustronnych ciągów pieszych i rowerowych.

Jako drogi rowerowe o charakterze rekreacyjnym proponuje się:

- droga rowerowa trasą istniejącej drogi polnej do Wojkowa (kąpielisko i tereny wypoczynkowe);
- droga rowerowa w kierunku stawów i kompleksu leśnego w Babulach.

17.1.5. Bezpieczeństwo ruchu

Do głównych problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego (problem ogólnokrajowy) należą przejścia dróg zamiejskich przez małe miejscowości oraz związane z tym zagrożenia pieszych. Wiąże się to w sposób oczywisty z wielofunkcyjnością i niedostosowaniem parametrów drogi do panującego obecnie ruchu jako odcinka przechodzącego przez tereny zabudowane. Realizacja obejścia drogowego wyeliminuje szereg zagrożeń lecz do tego czasu podjąć należy działania doraźne mające na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa zarówno pieszych jak i pojazdów przez realizację następujących zadań:

- segregacja ruchu pojazdów i pieszych – budowa chodników;
- do każdego przystanku autobusowego należy umożliwić wymagane dojście po wypływanym chodniku – jest to szczególnie ważne dla przystanków poza terenami zabudowanymi – brak chodników powoduje zbiorowe chodzenie po jezdni;
- usuwanie wszelkiego rodzaju przeszkód ograniczających widoczność na wlotach skrzyżowań, wjazdach, przejazdach;
- ochronę przed niewłaściwym zagospodarowaniem otoczenia drogi wojewódzkiej, poprzez przestrzeganie prawidłowych zasad lokalizowania w pobliżu budynków mieszkalnych, przemysłowych, działalności gospodarczej i usługowej.

17.2. Komunikacja kolejowa

17.2.1. Kolej normalnotorowa

Zgodnie z dokonany podziałem linii kolejowych na państwowe i lokalne, linia Łódź Kaliska – Dębica przypisana została do grupy linii o znaczeniu lokalnym. Dokonany podział warunkuje działalność inwestycyjną i utrzymanie linii. Dotacje z budżetu państwa kierowane będą na finansowanie budowy i modernizacji linii o państwowym znaczeniu, natomiast linie o znaczeniu lokalnym, zgodnie z „Ustawą o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP” mogą być

przekazywane nieodpłatnie jednostkom samorządu terytorialnego lub sprzedawane przedsiębiorstwom.

Ustawa umożliwia wdrożenie w życie tak zwanej regionalizacji przewozowej, czyli zawieranie umów w pionie Dyrekcji Przewozów Pasażerskich PKP S.A. z samorządami poszczególnych województw na dofinansowanie regionalnych przewozów pasażerskich w granicach jednego województwa lub przewozy realizujące połączenia z województwami sąsiednimi.

17.2.2. Kolej szerokotorowa

Nowa orientacja polityki transportowej (dokument MTiGM) wskazuje na konieczność oddziaływania na podział zadań przewozowych, co wpłynie na zmianę struktury gałęziowej polskiego transportu, w którym udział transportu samochodowego (głównie ciężarowego) na rzecz promocji kolei. Celem polityki transportowej jest odwrócenie procesu degradacji dróg oraz zapewnienie niezbędnej ochrony przed uciążliwością transportu. Dla osiągnięcia równowagi między transportem drogowym, a koleją niezbędna jest poprawa efektywności kolei oraz szersze wsparcie **przewozów kombinowanych**. Realizacja tego priorytetu ma na celu odciążenie systemu drogowego z tych przewozów, których specyfika pozwala na przejście ich przez sprawnych przewoźników kolejowy.

Na terenie gminy funkcjonuje transportowy węzeł przeładunkowy, w którym głównym elementem jest stacja przeładunkowa „Wola Baranowska” usytuowana na granicy gmin Padew Narodowa i Baranów Sandomierski. Połączona jest ona ze stacją Padew Narodowa boczną normalnotorową. Proponowane przez studium wprowadzenie w układ drogi zamiejskiej umożliwi w pełnym zakresie realizację przewozów kombinowanych z przeładunkiem w węźle transferowym o wzajemnych relacjach transportowych: kolej szerokotorowa – kolej normalnotorowa – droga.

18. Polityka rozwoju systemów infrastruktury technicznej

18.1. Elektroenergetyka

Głównym Punktem Zasilania gminy w energię elektryczną do czasu wybudowania GPZ 110/15kV „Skopanie” będzie GPZ 110/30/6 Machów, GPZ 110/30/15kV Mielec oraz GPZ 110/15kV Nowa Dęba.

Koncepcja Rozwoju Sieci 110 kV na terenie Rzeszowskiego Zakładu Energetycznego opracowana przez „Energoprojekt” w Krakowie i zatwierdzona w czerwcu 2000 r. przewiduje budowę GPZ 110/15 kV Skopanie do 2005 r., zlokalizowanego tuż poza wschodnią granicą gminy Padew, zasilanego z nacięcia istniejącej linii 110 kV „Chmielów – Machów”. Dla projektowanych 2 linii 110 kV zarezerwowano 2 pasy terenu po 40 m szerokości.

Po wybudowaniu GPZ–tu w Skopaniu, który będzie głównym źródłem zasilania gminy, zajdą zmiany w konfiguracji sieci średnich napięć.

W/w GPZ pozwoli na:

- ◆ skrócenie długości dotychczasowych magistral elektroenergetycznych, a co za tym idzie obniżenie spadków napięć, strat mocy, zwiększenie pewności zasilania;
- ◆ możliwość rozbudowy istniejących układów o nowe odcinki linii i stacje transformatorowe SN i n.n., a więc zaspokojenie w ten sposób wzrastających potrzeb energetycznych odbiorców;

- ◆ zlikwidowanie nierozwojowej i nieekonomicznej sieci 30kV znajdującej się jeszcze obecnie na terenie gminy.

Przebiegi istniejących linii Największych Napięć 220kV „Połaniec – Chmielów” i Wysokich 110 kV „Mielec – Chmielów” pozostawia się do adaptacji.

Rejon Energetyczny w Tarnobrzegu wydał wstępne warunki zasilania na:

- budowę odcinka linii 15 kV i stacji transformatorowej dla zasilania projektowanej rozlewni gazu płynnego Shell Gaz na terenie Padwi;
- budowę stacji transformatorowych dla zasilania osiedla domków jednorodzinnych w Padwi;
- budowę stacji transformatorowej dla zasilania projektowanej oczyszczalni w Padwi;
- budowę stacji transformatorowej dla zasilania Ośrodka Agroturystycznego w Wojkowie;
- reelektryfikację miejscowości Wojków, budowę 3 stacji trafo, około 0,7 km linii ŚN, 0,3 km linii n.n. oraz remont kapitalny około 3,2 km linii n.n.

Perspektywiczny wzrost zapotrzebowania mocy przez nowych odbiorców energii elektrycznej, jak również zapewnienie dostaw energii istniejącym odbiorcom o właściwych parametrach i spełnienia wymogów z zakresu ochrony przeciwporażeniowej realizowane będzie poprzez:

- budowę stacji transformatorowych napowietrznych 15/04 kV;
- budowę linii średniego napięcia napowietrznych do zasilania tych stacji;
- budowę linii niskiego napięcia napowietrznych do zasilania poszczególnych odbiorców i oświetlenia ulicznego;
- remont i modernizację istniejących sieci średniego i niskiego napięcia, która jest przestarzała o zaniżonych parametrach, zbyt długie obwody nie spełniają warunków skutecznej ochrony przeciwporażeniowej.

Rzeszowski Zakład Energetyczny opracował program modernizacji i rekonstrukcji sieci elektroenergetycznych miejscowości wymagających pilnej potrzeby poprawy warunków napięciowych.

Program ten zakłada budowę nowych stacji transformatorowych 30/0,4 kV i 15/0,4 kV wraz z liniami średniego napięcia (ŚN) i niskiego napięcia (n.n.) w miejscowościach wskazanych w tabeli Nr 21.

Lokalizacja projektowanej zabudowy w stosunku do istniejących urządzeń elektroenergetycznych winna odpowiadać aktualnym przepisom budowy urządzeń elektroenergetycznym i polskim normom.

Dla linii elektroenergetycznych napowietrznych w terenach przewidzianych do zalesienia, przewidzieć pasy bez zadrzewień o szerokościach:

- linie 220 kV – 24 m (po 12 m od osi linii);
- linie 110 kV – 20 m (po 10 m od osi linii);
- linie 15 kV – 11 m (po 5,5 m od osi linii).

*** [Na terenie objętym II zmianą studium:*

- 1) ustala się pas technologiczny napowietrznej linii elektroenergetycznej 220 kV relacji Połaniec – Chmielów II, o szerokości 50 m – po 25 m w obie strony od osi linii,*
- 2) w granicach pasa technologicznego napowietrznej linii elektroenergetycznej 220 kV relacji Połaniec – Chmielów II, zakazuje się zagospodarowania terenu zielenią wysoką.]*

18.2. Telekomunikacja

Telekomunikacja Polska S.A – Obszar Telekomunikacji w Rzeszowie planuje zapewnienie łączności telefonicznej i dostęp do wszelkich usług dodanych o standardzie światowym poprzez:

- rozbudowę istniejącej centrali cyfrowej w Padwi Narodowej;
- rozbudowę sieci rozdzielczej dla wszystkich zainteresowanych klientów.

Przebiegający przez teren gminy kabel światłowodowy dalekosiężny „Tarnobrzeg – Rzeszów” pozostaje bez zmian.

Pilicka Telefonia S.A planuje rozbudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych systemem Nortel – zasięg do 15 km, każdy abonent będzie posiadał oddzielną linię radiową dla projektowanych w najbliższych 2 latach 500 i 1000 abonentów. Projektowana stacja bazowa nadawczo – odbiorcza na kominie w Połańcu, będzie częściowo obejmowała swym zasięgiem sąsiadujący obszar gminy.

Gwałtowny rozwój telekomunikacji przewodowej, a w ostatnim okresie zwłaszcza telefonii komórkowej z wykorzystaniem najnowszych technik i urządzeń zapewniających usługi telekomunikacyjne najlepszej jakości o standardzie światowym spowoduje, że rozwój telekomunikacji w gminie nie będzie stanowić problemu. Już obecni operatorzy: Telekomunikacja Polska S.A i Pilicka Telefonia S.A. oprócz tradycyjnych połączeń oferują szereg usług dodatkowych.

18.3. Zaopatrzenie w gaz

W związku z tym, że istniejący układ sieci średnioprężnej \varnothing 125, 80, 65, 50, 40, 32 bazujący na stacji redukcyjno – pomiarowej „Skopanie” o $Q = 3200 \text{ N/m}^3/\text{h}$ objął wszystkie sołectwa na terenie gminy, posiada rezerwę przepustowości w źródle jak i w sieci zakłada się pełną gazyfikację obszaru całej gminy.

18.4. Zaopatrzenie w wodę

Pełne pokrycie bilansowych potrzeb gminy jest możliwe w oparciu o udokumentowane zasoby wód wglębnych. Ujęcie „Padew Narodowa” o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” $Q = 45,8 \text{ m}^3/\text{godz.}$ wraz ze stacją wodociągową zabezpiecza potrzeby mieszkańców wszystkich sołectw na obszarze całej gminy.

Dla okresu kierunkowego przewiduje się rozbudowę i modernizację istniejącej stacji wodociągowej oraz sieci wodociągowej w miarę powstających potrzeb. W tym przewiduje się realizację drugiego zbiornika $V = 300 \text{ m}^3$ i drugiego ciągu technologicznego.

18.5. Gospodarka ściekowa

Podstawą zadania na okres perspektywiczny będzie stworzenie systemu odbioru ścieków sanitarnych z obszaru gminy. Podjęte prace projektowe i realizacyjne w zakresie oczyszczalni mechaniczno – biologicznej „Padew” o przepustowości $Q = 300 \text{ m}^3/\text{d}$ oraz systemu kanalizacji grawitacyjno – ciśnieniowej dla sołectw Padew Narodowa i Pierzchne winny stanowić podstawę dla docelowych rozwiązań.

Wyznacza się cztery podstawowe obszary na których stosowane będą grupowe systemy oczyszczania ścieków dla których odbiornikiem będzie docelowo rozbudowana do wielkości $600 - 800 \text{ m}^3/\text{d}$ oczyszczalnia „Padew”.

- I. Obszar projektowanej kanalizacji dla sołectw Padew Narodowa, Pierzchne w systemie grawitacyjno – ciśnieniowym;
- II. Obszar systemowy kanalizacji obejmujący sołectwa Rożniaty, Kęblów w systemie grawitacyjno – ciśnieniowym ciążący do I obszaru;
- III. Obszar systemowy kanalizacji obejmujący sołectwa Przykop, Zaduszniaki, Domacyny, Wojków w technologii grawitacyjno – ciśnieniowym lub grawitacyjno – podciśnieniowym ze zrzutem na oczyszczalnię;
- IV. Obszar systemowy kanalizacji obejmujący sołectwa Babule, Piechoty, Zarównie, Zachwiejów w technologii grawitacyjno – ciśnieniowej lub grawitacyjno – podciśnieniowej ze zrzutem na oczyszczalnię.

Powyższe obszary obejmują w znacznej części zwartą zabudowę mieszkaniowo – zagrodową. Ze względu na konfigurację terenu, wysoki poziom wód gruntowych w części rozproszoną zabudowę, potencjalnie tereny zalewowe preferuje się realizację systemu kanalizacji sanitarnej w układzie grawitacyjno – ciśnieniowym lub grawitacyjno – podciśnieniowym. Dla obszarów nie podjętych grupowym systemem, gdzie istniejąca zabudowa posiada charakter zabudowy rozproszonej głównie ze względów ekonomicznych przewiduje się możliwość realizacji indywidualnych systemów gromadzenia z dowozem do punktów zlewnych lub realizację lokalnych systemów utylizacji ścieków.

**[Na terenach objętym II zmianą ustala się:*

- 1) *odprowadzenie ścieków bytowo – sanitarnych:*
 - a) *do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej,*
 - b) *poprzez rozbudowę istniejącej sieci o przekroju kolektorów głównych nie mniejszym niż Ø200;*
 - c) *do projektowanych kolektorów głównych sieci ogólnospławnej o parametrach nie mniejszych niż Ø 200mm,*
 - d) *dopuszcza się do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej odprowadzanie ścieków bytowo - sanitarnych do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe z wywożeniem na oczyszczalnię ścieków lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków, z odprowadzeniem oczyszczonych ścieków bytowo – sanitarnych do rzeki Babulówka;*
- 2) *odprowadzenie ścieków przemysłowych pochodzących z prowadzonej działalności usługowej oraz produkcyjnej:*
 - a) *należy rozwiązać w dostosowaniu do prowadzonej działalności zgodnie z przepisami szczególnymi w tym zakresie,*
 - b) *w szczelnych zbiornikach na własnej działce z ich późniejszym unieszkodliwianiem lub do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej na terenie działki z odprowadzeniem do rzeki Babulówki,*
 - c) *dopuszcza się odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanej na terenie objętym zmianą Studium oraz przebiegającej poza jego granicami poprzez jej przebudowę i rozbudowę,*
 - d) *zakazuje się wprowadzania do wód lub do gruntu nieoczyszczonych ścieków.]*

18.6. Gospodarka odpadami

Jako podstawowe zadanie uznaje się wykreowanie systemu gospodarki odpadami na obszarze gminy. Zachowując istniejące wysypisko w Padwi Narodowej jako strategiczne mienie komunalne należy poszukiwać form organizacyjnych, które przy minimalizacji kosztów pozwoli na:

- takie zorganizowanie systemu gromadzeń, obsługi wywozu tak aby 100% mieszkańców pozbywało się odpadów w sposób legalny;
- dysponując na terenie składowiskiem i boksami na odpady użytkowe należy realizować selektywną zbiórkę odpadów „u źródła” za pomocą kolorowych worków (szkło, tworzywo, metal, makulatura). Uzupełniająco wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów użytkowych (szkło, tworzywa, makulatura) system „kontenerów w sąsiedztwie” za pomocą 3 kolorowych pojemników rozstawionych minimum jeden zestaw w każdej miejscowości;
- należy stymulować racjonalne zagospodarowanie odpadów poprzez szerzenie świadomości ekologicznej oraz edukację i eksportowanie pozytywnych wzorców do naśladowania.

18.7. Regulacja stosunków wodnych

Jako główne zadanie w zakresie melioracji szczegółowych uznaje się utrzymanie należytych stanie technicznym istniejących obiektów. Cele cząstkowe wytypowane do realizacji to:

- wykonanie melioracji w sołectwach Padew Narodowa, Wojków, Roźniaty;
- odbudowa cieków i rowów melioracyjnych;

W zakresie melioracji podstawowych zadanie perspektywiczne to:

- modernizacja prawego wału Wisły;
 - wykonanie projektowo zadania Przykop – Dymitrow „Przeciwfiltrowego” zabezpieczenia wału etap II i III;
 - wykonanie zabezpieczenia wału w km 6+800 do 9+100;
- modernizacja wałów Babulówki;
- odbudowa potoku Chorzelowskiego;
- odbudowa potoku Dymitrowsko – Młodochowskiego.

**[Na terenach objętym II zmianą ustala się:*

- 1) *odprowadzenie wód opadowo-roztopowych:*
 - a) *do projektowanej lokalnej sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej o przekroju kolektorów głównych nie mniejszym niż \varnothing 200 mm, a następnie do zbiorników retencyjnych, rowów lub rzeki Babulówki,*
 - b) *nie dopuszcza się odprowadzenia do wód lub do gruntu nieoczyszczonych wód opadowo-roztopowych z powierzchni szczelnych narażonych na zanieczyszczenie.]*

19. Polityka w zakresie ochrony ludności przed zagrożeniami żywiołowymi

19.1. Zagrożenia żywiołowe i katastrofalne

„Studium” uwzględnia wpływ i skutki zagrożeń żywiołowych i katastrofalnych na proces rozwoju przestrzennego obszaru.

Gmina Padew Narodowa należy do rejonu o średnim natężeniu czynników zagrażających życiu i zdrowiu ludności. Zagrożenia dla ludności mogą nastąpić na skutek awarii, uszkodzeń lub zniszczeń zbiorników (magazynów) i instalacji z toksycznymi środkami przemysłowymi, awarii elektrowni jądrowych lub ładunków jądrowych rozmieszczonych na obszarach państw sąsiadujących, zagrożenia powodziowe w okresach wysokich stanów wody na rzekach, pożary przestrzenne lasów oraz skażenia środowiska naturalnego w związku z transportem niebezpiecznych substancji chemicznych.

Zagrożenia powodziowe

Wały przeciwpowodziowe na rzekach Wisły i Babulówki generalnie przygotowane są na przyjęcie wód stuletnich. W przypadku wystąpienia wyższych stanów wód i uszkodzenia wałów najbardziej zagrożone mogą być tereny położone w zachodniej części gminy.

Powódź nie stwarza bezpośredniego zagrożenia dla życia ludzi i zwierząt. Pogorszeniu mogą ulec warunki higieniczno – sanitarne, a w konsekwencji zagrożenie epidemiologiczne. W przypadku wystąpienia bardzo wysokich stanów wód i wystąpienia szczególnego zagrożenia uszkodzenia wałów konieczna jest ewakuacja ludności i zwierząt gospodarczych przed dotarciem fali powodziowej do terenów bezpiecznych w centralnej i wschodniej części gminy na zasadach samoewakuacji kontrolowanej.

Zagrożenia pożarowe

Zagrożenie pożarowe stwarza zwartość zabudowy budynków drewnianych i budynków o pokryciu łatwopalnym. Na terenach kompleksów leśnych w rejonach zagrożonych pożarami przestrzennymi prowadzony jest monitoring zagrożeń, sprawowany przez służby nadleśnictw będących w kontakcie z jednostkami straży pożarnej. Do tego celu wykorzystywane są wieże obserwacyjne.

W ostatnich latach w zakładach pracy wprowadzane są nowoczesne formy ochrony, polegające na wprowadzeniu systemu zabezpieczeń i czujników. Systemy zabezpieczeń posiadają łączność z jednostkami straży pożarnej.

Zagrożenia chemiczne

Awaryjne skażenia chemiczne o zasięgu lokalnym mogą powstawać w zakładach gromadzących znaczne ilości niebezpiecznych substancji chemicznych z racji wykorzystywania ich w procesach technologicznych.

Szczególne zagrożenie substancjami chemicznymi niebezpiecznymi dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt oraz skażenia środowiska stanowią przewozy substancji toksycznych w transporcie kołowym. O skali i charakterze tego zagrożenia stanowi klasa ich toksyczności, a przede wszystkim znikoma przewidywalność wystąpienia sytuacji awaryjnych i związane z tym trudności podejmowania natychmiastowych dobrze zorganizowanych przedsięwzięć ratunkowych. W sytuacjach powyższych może nastąpić konieczność doraźnej ewakuacji ludności, którą kieruje Szef OC województwa lub szefowie OC gmin i powiatu.

Skazenia promieniotwórcze

Mogą wystąpić w razie awarii elektrowni jądrowych poza granicami kraju. Największe zagrożenie stwarzają elektrownie jądrowe w:

- miejscowościach Równe – 280 km, Chmielnicki – 400 km;
- miejscowościach Bohunice i Mochovce ok. 230 km w Słowacji;
- miejscowościach Dukowany – 360 km, Temelin – 400 km w Czechach.

Nie przewiduje się by skażenia osiągnęły wielkość stanowiącą bezpośrednie zagrożenie życia ludzi, należy jednak liczyć się z możliwością skażenia upraw warzyw i owoców, wody i koniecznością wprowadzenia „rygorów” w ich wykorzystaniu do spożycia oraz potrzebą zabezpieczenia preparatów jodu stabilnego i zapewnienia do celów konsumpcyjnych wody z zakrytych ujęć.

19.2. Aspekty obrony cywilnej

W zakresie budownictwa ochronnego

- W rejonach budownictwa jednorodzinnego przewidzieć ukrycia wykonywane w podpiwniczeniach budynków przez mieszkańców we własnym zakresie, w okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa.
- Dla zakładów pracy nie posiadających budowli ochronnych należy zarezerwować tereny pod doraźną realizację budowli na podstawie typowej lub powtarzalnej dokumentacji budowlanej. Dla nowo budowanych zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej, które będą kontynuować działalność w czasie wojny przewidywać budowę schronów dla załóg.

W zakresie alarmowania

Dążyć do pokrycia terenu gminy syrenami elektrycznymi dla celów alarmowania i powiadamiania mieszkańców w przypadku zagrożeń (słyszalność syreny do 300 m w zabudowie zagęszczonej). Zainstalowane syreny włączyć do obowiązującego w województwie systemu radiowego sterowania.

W zakresie zaciemniania

W razie prowadzenia modernizacji, rozbudowy lub budowy nowej instalacji elektrycznej oświetlenia zewnętrznego przysposabiać ją do potrzeb zaciemniania i wygaszania.

W zakresie zaopatrzenia w wodę

- Zarezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej lub wytypować je z już istniejących. Odległość studni wody pitnej od miejsc zamieszkania ludności powinna wynosić nie więcej niż 800 m i posiadać wydajność min. 7,5 l na jedną osobę na dobę.
- Istniejące ujęcia wody przysposobić do funkcjonowania w warunkach specjalnych według obowiązujących przepisów.

W zakresie urządzeń specjalnych

Nowo budowane obiekty sanitarne (łaźnie, pralnie, myjnie samochodowe) przystosować do potrzeb prowadzenia zabiegów specjalnych – likwidacji skażeń.

W zakresie energetyki

Dążyć do bezawaryjnego zasilania w energię elektryczną zakładów i wszystkich obiektów ważnych dla zapewnienia warunków do przetrwania ludności.

W zakresie formy przestrzennej i struktury wewnętrznej

- Sytuować strefy budownictwa mieszkaniowego z dala od obiektów zagrożonych TSP oraz od terenów zalewowych zagrożonych przez powódzie.
- Unikać nadmiernego zagęszczenia budynków w celu zminimalizowania możliwości rozprzestrzeniania się pożarów oraz powstawania zawałów ciągłych.
- Sytuować budynki po dwu stronach ulic tak, aby odległość między nimi nie była mniejsza niż suma ich wysokości – 10 metrów.
- Sieć ulic i terenów zielonych wraz z drogami wylotowymi powinno stanowić jednolity system ciągów komunikacyjnych promienistych i pierścieniowych, powinien on zapewniać pełną przelotowość umożliwiającą sprawną ewakuację ludności oraz manewr sił ratowniczych.

20. Polityka realizacji przedsięwzięć publicznych gminy

20.1. Gospodarowanie mieniem komunalnym

Szeroko rozumiana gospodarka w gminie staje się niewątpliwie przedmiotem publicznego zainteresowania. Wśród różnych narzędzi gospodarki przestrzennej zwrócić tutaj należy szczególną uwagę na planowanie przestrzenne i gospodarkę nieruchomościami komunalnymi.

Istnieje cały szereg obustronnych związków pomiędzy planowaniem przestrzennym, a gospodarką gruntami. Należy tutaj mieć na uwadze zarówno zależności ustawowe (zasoby gruntów, wyłączenia nieruchomości, zobowiązania gminy i wpływy do budżetu gminy z tytułu zmniejszenia lub wzrostu wartości nieruchomości) jak i faktyczne oddziaływanie rozstrzygnięć planistycznych na wartość gruntów i na rynek nieruchomości.

Tabela Nr 29.

Wpływy z majątku komunalnego do budżetu gminy w latach 1996 – 2000 r.

Rok	Dochody w tys. zł budżetu ogółem	Wpływy z majątku komunalnego w tys. zł	%
1996	4,125	48	1,16
1997	6,958	705	10,13
1998	7,025	125	1,77
1999	6,416	155	2,42
2000	5,878	102	1,7

Źródło: Urząd Gminy w Padwi Narodowej.

Majątek gminy obejmuje następujący zakres rzeczowy:

- a) nieruchomości gruntowe;
- b) budynki i lokale mieszkalne;
- c) lokale usługowe;
- d) obiekty użyteczności publicznej;
- e) drogi.

Gospodarowanie tym majątkiem wymaga podejmowania rozważnych decyzji, które z jednej strony przynoszą korzyści dla gminy, a z drugiej nie powodują zbyt dużych obciążeń dla użytkowników.

Przedmiotem odpłatnego gospodarowania objęty jest w zasadzie majątek gminy wymieniony pod pozycjami od a) do c). Może przybierać różną formę: sprzedaż na własność, wieczystego użytkowania lub dzierżawy.

Z dotychczasowego doświadczenia wynika, że preferowaną i obustronnie akceptowaną formą zbywania budynków i lokali mieszkalnych jest sprzedaż na własność.

Gospodarowanie nieruchomościami gruntowymi rządzi się trochę innymi prawami. Popyt na nieruchomości nie zawsze idzie w parze z kapitałem niezbędnym na kupno terenów. Dlatego dla wielu inwestorów zarówno małych jak i wielkich firm, alternatywą jest pozyskanie gruntów w formie dzierżawy, użytkowania. Obniża ono koszty początkowe inwestycji, gdyż nie wymaga angażowania kapitału na kupno terenów, a jednocześnie nie wyklucza w przyszłości jego kupienia.

Użytkowanie wieczyste służyć może zintensyfikowaniu budownictwa – głównie mieszkaniowego – stanowiąc ułatwienie dostępu do gruntów. Używając tej formy władze gminy mogą zapobiegać spekulacji gruntami oraz realizować założenia planów zagospodarowania terenów.

Nie bez znaczenia jest fakt, że dla gminy bardziej opłacalne jest oddanie gruntów w wieczyste użytkowanie niż sprzedanie. Sprzedając ziemię, gmina pozbywa się nie tylko kontroli nad jej wykorzystaniem ale także stałych wpływów finansowych. Jest to tylko pozorna sprzeczność. Gmina żądając stosunkowo większych opłat rocznych (w porównaniu z sumą jaką należałoby zapłacić kupując działkę) rekompensuje to sobie dzięki wzrostowi wartości gruntów w następstwie inwestycji jakie poczynili na nich i w okolicy użytkownicy wieczyści. W przyszłości, gdy dzięki temu wartość gruntów znacznie wzrośnie, gmina może je sprzedać za dużo wyższą cenę użytkownikowi wieczystemu.

Za szczególnie istotne w gospodarowaniu mieniem gminnym uważa się następujące działania:

- a. dokonywanie sprzedaży w drodze przetargu gruntów nie stwarzających dla gminy perspektyw aktywnego gospodarowania, w tym użytków rolnych oraz pojedynczych niewielkich działek w ramach terenów istniejącego lub przewidywanego zainwestowania;
- b. dokonywanie sprzedaży w drodze przetargów gruntów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele mieszkaniowe lub mieszkań z zasobu komunalnego, a uzyskane środki przeznaczając na uzbrojenie terenów i zapewnienie dostępności komunikacyjnej nowych obszarów mieszkaniowych (szczególnie tych, które stanowią mienie gminne);
- c. nabywanie gruntów przyległych do terenów stanowiących mienie gminne oraz pojedynczych działek dla realizacji ustalonych celów publicznych;
- d. szerokie korzystanie z prawa pierwokupu we wszystkich korzystnych dla gminy przypadkach;
- e. stosowanie instrumentu scaleń w warunkach niekorzystnego układu przestrzennego własności (w tym nabywanie gruntów dla uzyskania wymaganego udziału gruntów gminnych w procesie scalania) oraz dokonywanie dobrowolnej wymiany gruntów z podmiotami uspołecznionymi i prywatnymi dające wspólne korzyści;
- f. gromadzenie środków finansowych na udział w wykupie terenów, które mogą stanowić ofertę dla inwestycji strategicznych (nowe miejsca pracy, stały dopływ środków z podatków i dzierżawy);
- g. przeznaczanie lub dokonywanie zmian w zapisach planów miejscowych dla obszarów, na których występują grunty mienia gminnego dla umożliwienia realizacji celów publicznych oraz inwestycji istotnych dla rozwoju gminy (dotyczy sytuacji

braku istotnych przeciwwskazań z zakresu ochrony dóbr kultury i środowiska naturalnego oraz uwarunkowań lokalnych).

W konkretnych uwarunkowaniach proponuje się zróżnicowanie przestrzenne polityki gospodarowania mieniem gminy w dostosowaniu do występujących uwarunkowań i ustalonych stref polityki przestrzennej. Szczególnie aktywna polityka gospodarowania mieniem gminnym winna następować w obszarach przewidzianych do urbanizacji.

W obszarze tym pożądanymi są działania związane z pomnażaniem mienia gminnego (dotyczy działań określonych w punktach: c., d., e., f., g.) dla zapewnienia stałych dochodów do budżetu gminy. W pozostałych obszarach, a szczególnie w obszarach związanych z utrzymaniem funkcji rolniczych i leśnych, gospodarowanie mieniem winno dotyczyć sprzedaży (działania określone w punktach: a., b.) oraz zabezpieczenia celów publicznych.

20.2. Realizacja przedsięwzięć publicznych

W trakcie sporządzania projektu „Studium” Wojewoda Podkarpacki nie przedstawił wykazu zadań wpisanych do wojewódzkiego rejestru zadań o charakterze ponadlokalnym.

Niemniej jednak na podstawie analizy dokumentów planistycznych dla województwa podkarpackiego wyartykułowano zadania istotne w rozwoju społeczno – gospodarczym i strukturze przestrzennej gminy.

Należą do nich:

Środowisko przyrodnicze i kulturowe

1. Ochrona prawna zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym:
 - Utworzenie rezerwatu „Stawy Krasicyńskie”;
 - Utworzenie parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej;
 - Utworzenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Wisły;
 - pomniki przyrody żywej;
 - udokumentowane złoża surowców mineralnych;
 - wartości kultury materialnej (kościół, zabudowy folwarczne, stanowiska archeologiczne).

Realizacja zadań określonych w punkcie 1 wymaga inicjatyw uchwałodawczych Rady Gminy i skierowanie ich do właściwych organów np. Wojewody.

2. Sukcesywne zalesianie terenów odłogowanych i zdegradowanych (działania należy poprzedzić sporządzeniem mpzp).
3. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.

Gospodarka rolna i regulacja stosunków wodnych

1. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
2. Modernizacja wałów Wisły:
 - zabezpieczenia przeciwfiltrowego etap II i III zadania Przykop – Dymitrów;
 - zabezpieczenia wału w km 6+800 do 9+100.
3. Modernizacja wałów Babulówki.
4. Odbudowa potoku Chorzelowskiego i Dymitrowsko – Młodochowskiego.

Elektroenergetyka

W zakresie średnich napięć Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A., planuje:

- budowa nowych stacji transformatorowych 15/0,4 kV i linii zasilających średniego i niskiego napięcia dla zasilania nowych odbiorców;

- przeizolowanie linii 30 kV „Mielec – Machów” po wybudowaniu planowanego GPZ 110/15 kV „Skopanie”;

Telekomunikacja

Rozbudowa istniejących urządzeń i sieci teletechnicznych w systemie przewodowym i radiowym przez Telekomunikację Polską S.A.

Gospodarka ściekowa

- Budowa oczyszczalni mechaniczno – biologicznej ścieków „Padew”.
- Budowa kanalizacji sanitarnej.

Gospodarka odpadami

- Zorganizowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów z obszaru gminy
- Modernizacja istniejącego wysypiska i dostosowanie do istniejących przepisów

Zaopatrzenie w wodę

- Rozbudowa istniejącego ujęcia i stacji wodociągowej dla kierunkowych potrzeb bilansowych.

Komunikacja

- Budowa obwodnicy Padwi Narodowej, leżącej w ciągu projektowanej drogi Nr 985 odcinek Skopanie – Mielec (udział gminy np. poprzez sporządzenie mpzp oraz wykup terenów).
- Budowa ciągów pieszych wzdłuż dróg powiatowych na terenach zabudowy mieszkaniowej.

Realizacja przedsięwzięć publicznych, o których mowa w niniejszym rozdziale wymaga umocowania prawnego poprzez sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (nie dotyczy, tych przedsięwzięć, które są już wyznaczone w obowiązującym miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy).

20.3. Promocja gminy

Zanim inwestor trafi do gminy, władze samorządowe mogą i powinny prowadzić aktywną promocję gminy i akwizycję inwestycji. Na tym bowiem etapie gmina może sama wybierać i decydować, kogo zainteresować swoją ofertą. Istotnym elementem w strategii pozyskiwania inwestycji bezpośrednich jest wybór takiego przedsięwzięcia, które będzie zgodnie ze średnio i długoterminowymi celami rozwoju gminy.

Dążąc do zapewnienia sobie jak największego zysku (a więc realizacji celów wyznaczonych w strategii rozwoju gminy, utworzenia nowych miejsc pracy, zwiększenia wpływów z podatków i podniesienia prestiżu regionu), władze samorządowe mogą wykorzystywać techniki marketingowe, powszechnie stosowane na rynku dóbr konsumpcyjnych i inwestycyjnych. Wychodząc z założenia, że najważniejszą częścią marketingu nie jest wcale sprzedaż i działania promocyjne, ale „poznanie i zrozumienie klienta tak dobrze, aby produkt lub usługa odpowiadała mu i sama się sprzedawała”, pierwszym i najważniejszym zadaniem gminy staje się identyfikacja potrzeb inwestora.

Podejmując decyzję o wejściu na nowy rynek, inwestor musi dokonać starannego wyboru lokalizacji, stwarzającej największe szanse na sukces przedsięwzięcia. Znajomość procedur i kryteriów wyboru, którymi kieruje się inwestor, pomaga w przygotowaniu profesjonalnej oferty.

Na wybór konkretnej lokalizacji wpływa wiele elementów, między innymi natury emocjonalnej. Japońskie firmy chętnie inwestują w małych gminach (zależy im na bliskim

kontakcie z lokalnymi władzami). Koncerny amerykańskie natomiast preferują duże miasta (zwalnia je to w pewnym stopniu od odpowiedzialności za otoczenie socjalne inwestycji). Nie są to jednak powody o podstawowym znaczeniu.

O wyborze lokalizacji inwestycji decydują:

- bliskość rynku;
- bliskość bazy surowcowej;
- brak możliwości rozbudowy produkcji w dotychczasowej lokalizacji (na przykład ze względów politycznych, ekologicznych i innych);
- dostępność wykwalifikowanej siły roboczej;
- koszty produkcji;
- koszty osobowe.

Najważniejszymi elementami przyciągającymi obcy kapitał do Polski są: duży rynek nabywców, tania i wykwalifikowana siła robocza, przynależność naszego kraju do zachodniego kręgu kulturowego, przewidywalne ryzyko, infrastruktura sprzyjająca inwestycjom oraz możliwość eksportu do krajów ościennych, z którymi Polska utrzymuje bardzo dobre stosunki.

Należy jednak pamiętać, iż inwestorzy mają do wyboru alternatywne lokalizacje, na przykład w Czechach lub na Ukrainie. Poza tym fakt, iż podaż (liczba gmin zainteresowanych przyciągnięciem inwestycji) zdecydowanie przewyższa popyt (liczba potencjalnych inwestorów) powinien mobilizująco wpływać na oferujące lokalizacje.

W odniesieniu do nowego zamierzenia inwestycyjnego i opracowywanych w związku z nim planów (produkcyjnych, osobowych, logistycznych, finansowych) i harmonogramu realizacji przedsięwzięcia, przedsiębiorca określa wymagania wobec: poszukiwanej nieruchomości, rynku pracy, położenia nieruchomości i gminy, infrastruktury nieruchomości i gminy, sytuacji prawnej i podatkowej oraz możliwości uzyskania wsparcia finansowego (dotacje, ulgi) przy realizacji przedsięwzięcia.

Ważną sprawą stają się elastyczność i współdziałanie władz gminy we wszystkich kwestiach planowania i wydawania zezwoleń.

Nie bez znaczenia są też wymagania, które trudno obiektywnie skalkulować, na przykład: sytuacja mieszkaniowa (możliwość kupna lub wynajęcia domu lub mieszkania), możliwość kształcenia dzieci i doskonalenia zawodowego, oferta kulturalna i możliwości spędzania czasu wolnego.

Przed podjęciem decyzji inwestorzy zestawiają wymienione wyżej wymagania (zwane determinantami) z oferowanymi im warunkami. Im bardziej oferowane warunki odpowiadają „determinantom”, tym większa szansa na pozyskanie inwestycji. Przygotowując ofertę, należy zawrzeć w niej te informacje, które ułatwią inwestorowi podjęcie decyzji.

20.4. Polityka lokalizacyjna

Na każdym poziomie planowania rozwoju i na każdym poziomie zarządzania – na obszarze kraju, regionu i gminy występują oczywiste odniesienia do przestrzeni. Jeszcze tak niedawno rozstrzygnięcia planistyczne nie wywoływały szerszego oddźwięku. Przede wszystkim nie odczuwano, jak mocno, nawet bardzo drobne, wąskie interesy indywidualne uzależnione są od przesądzeń planu.

Plan zagospodarowania przestrzennego może rozwój gminy zahamować, może rozwój utrudniać ale może również rozwój ułatwić. Nieruchomości gruntowe i budynkowe są bardzo często podstawowym składnikiem majątku osób i podmiotów gospodarczych. Nieraz jest to dobra lokata kapitału. Każde zagrożenie stanu posiadania rodzi odruchy

obronne. Zagrożeniem mogą być również ustalenia planów miejscowych. Nikt nie może się dziwić, że zagrożony broni się wszelkimi sposobami. Nie wolno się obrażać, nie wolno nie przewidywać takich sytuacji. Szczęólnego znaczenia nabiera więc jednoznaczność zapisywanych w planach podziałów przestrzeni.

Korzyści gminy (z tytułu wzrostu wartości gruntu), zobowiązania gminy (z tytułu zmniejszenia wartości gruntu), a przede wszystkim postępowania wywłaszczeniowe muszą być odniesione do konkretnych jednoznacznie wyodrębnionych wycinków przestrzeni.

Plan miejscowy musi więc precyzyjnie rozgraniczać obszary poddane określonym oddziaływaniom prawa.

Uzasadnione, z innych względów, tendencje do konstruowania „planów elastycznych”, unikających jednoznacznych sformułowań, nie mogą usprawiedliwiać stosowania „orientacyjnych linii rozgraniczających” wydzielających np. korytarze komunikacyjne. Nie należy wykonywać planów miejscowych w skalach nie pozwalających na prawidłowe wyniesienie podziałów do fizycznej przestrzeni.

20.5. Określenie obszarów, dla których sporządzenie planów miejscowych jest obowiązkowe

Stosownie do wymogów art. 6 ust. 5 pkt. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15, poz. 139 z 1999 r. – tekst jednolity) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się m.in. „obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania”. Wspomniana wyżej ustawa stanowi również w art. 13, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się obowiązkowo:

- a. jeżeli przepisy szczególne tak stanowią;
- b. dla obszaru, na którym przewiduje się realizację programów służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych określonych przez ministrów i centralne organy administracji rządowej (art. 58.1) oraz przez sejmiki wojewódzkie (art. 54 d.);
- c. dla obszarów, na których przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych;
- d. dla obszarów określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ze względu na istniejące uwarunkowania.

Ad. a) Przepisem szczególnym nakładającym na gminę obowiązek sporządzenia planu miejscowego jest ustawa z 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z późniejszymi zmianami). Ustawa ta w art. 53 stanowi, że „Dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego w trybie określonym odrębnymi przepisami, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej”. Z ustępu 6 artykułu wynika, że sporządzanie planu miejscowego dla terenu górniczego jest obligatoryjne w odniesieniu do terenów górniczych, na których prowadzona jest eksploatacja kopalni podstawowych (w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze), natomiast w przypadku eksploatacji terenów kopalni pospolitych można odstąpić od sporządzania takiego planu, jeżeli nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko. W obszarze gminy Padew Narodowa brak terenów, dla których winien być sporządzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Ad. a) Obowiązek sporządzenia planu miejscowego istnieje również w przypadku obszarów, dla których Rada Gminy wprowadziła lub wprowadzi formę ochrony przyrody na mocy art. 34 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody poprzez:

- wyznaczenie obszarów chronionego krajobrazu;
- wprowadzenie ochrony indywidualnej w drodze uznania danego obszaru za zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

Zaznacza się jednak, że wymóg ten istnieje tylko w przypadku wprowadzenia ochrony przez Radę Gminy, a nie przez Wojewodę. W chwili sporządzania niniejszego „Studium” nie ma innych przepisów szczególnych, z których wynikałby obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, niemniej jednak w ramach „Studium” w rozdziale 13, wskazuje się tereny które winny stanowić przedmiot ochrony i konsekwencją tej propozycji może być podjęcie stosownych uchwał wprowadzających formy ochrony przyrody, a więc i obowiązku opracowania planu miejscowego.

Ad. b) Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym nałożyła na organy administracji rządowej obowiązek sporządzenia programów zadań rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Programy te sporządzają:

- ministrowie i centralne organy administracji rządowej (art. 58.1.);
- sejmiki wojewódzkie (art. 54 d.).

Zadania rządowe i samorządu wojewódzkiego wynikające z w/w programów Wojewoda zamieszcza w tzw. „wojewódzkim rejestrze”, co stanowi podstawę ich wprowadzania do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Stosownie do powyższego w „Studium” przyjmuje się określone obszary związane z realizacją tych inwestycji, jako obszary dla których będą sporządzane plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego. Zaznaczyć jednak należy, że obowiązek podjęcia sporządzenia planów miejscowych dla tych obszarów powstanie z chwilą wprowadzenia zadań do rejestru wojewódzkiego i przeprowadzenia negocjacji pomiędzy gminą, a wojewodą na temat warunków wprowadzenia tych zadań do planu miejscowego. W przypadku braku zgody na wprowadzenie inwestycji jako zadań rządowych, istnieje możliwość rozważenia ich podjęcia jako zadań związanych z realizacją celów publicznych (patrz punkt poniżej), jeżeli przewidywany byłby częściowy udział gminy w finansowaniu przedsięwzięcia (lub udział aportowy).

Ad. c) Zadaniem dla realizacji celów publicznych, w tym celów publicznych lokalnych jest w rozumieniu ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, każda działalność gminy wynikająca z ustaw, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i jest finansowana w całości lub części z budżetu gminy. Zgodnie z tymi ustaleniami dla obszarów przewidywanych dla realizacji lokalnych celów publicznych gmina ma obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Należy przy tym pamiętać, że przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych wyłącznie w trybie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W niniejszym „Studium” w związku z przewidywanymi zadaniami z zakresu lokalnych celów publicznych nie wprowadza się obowiązku sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ad. d) W odróżnieniu od wcześniej omówionych przypadków określenie obszarów wymagających sporządzenia planów miejscowych ze względu na istniejące uwarunkowania jest wyrazem celów i kierunków polityki przestrzennej gminy, wyrażonej w „Studium” i ma charakter suwerennej decyzji.

Po rozpoznaniu uwarunkowań w gminie Padew Narodowa nie wyznaczono w „Studium” obszarów, dla których opracowanie mpzp byłoby obowiązkowe lub pożądane ze względu na istniejące uwarunkowania.

20.6. Parametry i wskaźniki urbanistyczne dla terenów objętych II zmianą studium.

****[Obszary oznaczone na rysunku studium symbolem 1.UP – 3.UP obejmują tereny zabudowy usługowej oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.**

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu oraz cechy zabudowy:

- a) należy zapewnić zachowanie ładu przestrzennego przy lokalizacji zabudowy w dostosowaniu do ukształtowania terenu oraz ciągów komunikacyjnych,
- b) udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniej niż 20 % powierzchni działki,
- c) wielkość powierzchni zabudowy co najwyżej 50 % powierzchni działki,
- d) wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 2;
- e) poziom lokalizacji kalenicy głównej lub szczytu dachu do 30 m,
- f) dachy płaskie oparte na łuku i spadziste, o nachyleniu połaci dachowych do 45⁰,
- g) dopuszcza się zagospodarowanie terenu w dowolnych proporcjach dla realizacji funkcji usługowych, produkcyjnych, składowych i magazynowych,
- h) należy zapewnić ilość miejsc postojowych w ilości dostosowanej do programu usług i produkcji,
- i) obiekty budowlane (z wyłączeniem budynków) i urządzenia techniczne związane z podstawowym przeznaczeniem terenu o wysokości nie większej niż 45 m,
- j) na terenach **UP** dopuszcza się **lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, w rozumieniu przepisów dotyczących ochrony środowiska, za wyjątkiem:
 - składowisk odpadów, w tym niebezpiecznych, instalacji związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów niebezpiecznych,
 - zakładów o zwiększonym lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- k) w granicach terenów **UP** dopuszcza się **lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu**, w tym:
 - urządzenia fotowoltaiczne do produkcji energii elektrycznej należy lokalizować w odległości nie mniejszej niż 5 m od linii rozgraniczających terenu i granicy planu,
 - zaopatrzenie w energię elektryczną poprzez włączenie do sieci elektroenergetycznej średniego lub wysokiego napięcia zlokalizowanej na terenie objętym zmianą Studium lub poza jego granicami, poprzez ich przebudowę, rozbudowę lub budowę poprzez odpowiednie systemy redukcyjne i przesyłowe.

****Obszar oznaczony na rysunku studium symbolem 1.ZL obejmuje teren zalesień.**

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu:

- a) teren należy zalesiać zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie,
- b) nie dopuszcza się zalesiania bliżej niż 5m od granic terenu,
- c) obowiązuje zalesianie gruntów rodzimymi gatunkami drzew z dostosowaniem do siedliska i dbałością o zwiększenie potencjału ekologicznego i walorów estetycznych krajobrazu.

****Obszar oznaczony na rysunku studium symbolem *1.R* obejmuje teren rolny.**

Obowiązują następujące zasady zagospodarowania terenu:

- a) **teren należy zagospodarować pod użytkowanie rolnicze oraz zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne.**

**** Obszar oznaczony na rysunku studium symbolem *1.KDD* obejmuje tereny projektowanych **dróg dojazdowych**. Szerokość w liniach rozgraniczających nie mniej niż 20m.**

Na terenach objętym II zmianą - dopuszcza się:

- a) **przebudowę sieci infrastruktury technicznej oraz budowę nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej pod warunkiem, że nie wykluczy to możliwości zagospodarowania terenów zgodnie z ich przeznaczeniem w studium,**
- b) **prowadzenie ciągów komunikacyjnych - dróg publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszo – jezdnych, ciągów pieszych i rowerowych, nie wyznaczonych na rysunku zmiany Studium,**
- c) **zmiany granic obszarów o różnych kierunkach zagospodarowania, pod warunkiem, iż nie spowodują likwidacji sąsiednich obszarów funkcjonalnych.**

Na terenie objętym II zmianą należy uwzględnić położenie w:

- a) **obrębnie obszarów o wysokim poziomie wód gruntowych, poprzez dostosowanie lokalizacji obiektów i technologii ich posadowienia do warunków geotechnicznych posadowienia obiektów na gruncie,**
- b) **obszarze zagrożonym zalaniem wodami powodziowymi rzeki Wisły o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat w przypadku całkowitego zniszczenia obwałowania rzeki, poprzez spełnienie wymogów określonych w ustawie Prawo wodne oraz zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.**

Tereny wyznaczone w II zmianie studium, wskazuje się jako obszary, dla których zamierza się sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.]

21.UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ II ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PADEW NARODOWA

Podstawą opracowania II zmiany Studium jest uchwała Rady Gminy w Padwi Narodowej w sprawie przystąpienia do sporządzenia II zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Padew Narodowa, Nr XXVI/152/02 z dnia 20 maja 2002r. z późniejszymi zmianami.

Przedmiotem zmiany studium stanowi obszar, z głównym wskazaniem kierunków pod zabudowę usługową oraz produkcyjną.

Powierzchnia terenu wynosi ok. 45 ha. Przedmiotowy teren położony jest we wschodniej części gminy w miejscowościach Padew Narodowa, Zarównie i Zachwiejów.

Zmiana ww. studium wynika z korzystnego położenia przedmiotowego terenu w ogólnej strukturze funkcjonalno - przestrzennej gminy. Wprowadzenie nowych ustaleń w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, pozwoli na możliwość opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę usługową oraz produkcyjną, składów i magazynów.

Znaczącą przesłanką uzasadniającą projektowane przeznaczenie wnioskowanego terenu na cele określone w projekcie II zmiany studium jest fakt, że teren ma dobrą dostępność komunikacyjną oraz możliwość dogodnego włączenia się do sieci infrastruktury technicznej. Znacznym atutem dla lokalizacji jest bezpośrednio sąsiedztwo szerokotorowej Linii Hutniczej - Siarkowej wraz ze stacją przeladunkową.

Formułując ustalenia przedmiotowej zmiany studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania, rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz wnioski do studium.

Zmiany wprowadzone II zmianą w dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Padew Narodowa zawarte są w:

– części tekstowej:

- Załącznik nr 1, stanowiący jednolity tekst Studium, w którym wprowadzone zmiany oznaczono czcionką koloru niebieskiego;***

– części graficznej:

- załącznik Nr 2 – „Diagnoza stanu istniejącego” w skali 1:10 000 – wprowadzone informacje oznaczono zgodnie z legendą;***
- załącznik Nr 3 – „Kierunki i zasady polityki przestrzennej - Struktura funkcjonalno-przestrzenna” w skali 1:10 000 – wprowadzone zmiany polegają na oznaczeniu zasięgu II zmiany Studium oraz wskazaniu zgodnie z legendą następujących terenów:***
 - teren zabudowy usługowej oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów - 1.UP – 3.UP,***
 - teren leśny – 1.ZL,***
 - teren rolny – 1.R,***
 - teren drogi publicznej klasy dojazdowej – 1.KDD,***

Projekt II zmiany studium został opracowany zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 poz. 788) oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Nieujęte w II zmianie studium zagadnienia, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie występują na terenie Gminy Padew Narodowa, w granicach objętych zmianą studium. Dotyczy to w szczególności zagadnień, które nie występowały jako obowiązkowy zakres ustaleń studium zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym, a są to:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej,*
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,*
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.),*
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji,*
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.*

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Bibliografia

1. A. Makowska: Prywatne miasto Staszów i dobra staszowskie. Warszawa 1981 r.
2. A. Zielecki: Odbudowa i rozwój życia gospodarczego. (w:) Mielec. Dzieje miasta i regionu. t.2, Mielec 1988
3. Anno Domini... Księga Gości Chorzelowa, opr. J. Skrzypczak, Mielec 2000
4. Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Dział Archiwum Skarbu Koronnego, Nr 7,8,10 rejestry poborowe województwa sandomierskiego z XVI–XVII w.
5. Biuro Projektowo–Badawcze Dróg i Mostów „Transprojekt”: Ruch drogowy 1990 – Warszawa 1992 r.
6. Biuro Projektowo–Badawcze Dróg i Mostów „Transprojekt”: Ruch drogowy 1995 – Warszawa 1996 r.
7. Centralne Biuro Projektowo–Badawcze Dróg i Mostów „Transprojekt”: Ruch drogowy 1985 – Warszawa 1987 r.
8. Dane dotyczące sieci elektroenergetycznych Najwyższych Napięć – Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Wschód Spółka z o.o. – Radom.
9. Dane dotyczące sieci elektroenergetycznych Średnich Napięć – Rzeszowski Zakład Energetyczny – Rejon Energetyczny Mielec.
10. Dane dotyczące sieci elektroenergetycznych Wysokich Napięć – Tarnowski Zakład Energetyczny.
11. Dane dotyczące sieci i urządzeń telekomunikacyjnych pochodzą z Obszaru Telekomunikacji w Rzeszowie Rejon Obsługi Klienta w Mielcu. Telefony Rzeszowskie „TELER” w Mielcu.
12. Dane Urzędu Gminy Tuszów Narodowy.
13. Dane Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale Oddział w Mielcu.
14. F. von Mieg: Karte des Konigreichts Galizien und Lodomerien 1779–1782, 1 : 28000 (oryginał w Wiedniu , fotokopie w pracowni SHG w Krakowie)
15. Inwentarze dóbr sandomierskich z 2 połowy XVIII w. w zespole A. Pot. Krzesz. w WAP w Krakowie.
16. J. Długosz, Liber beneficiorum dioecensię Gracoviensis T. I–III, (w:) Opera Omnia, T. 7–9, wyd. A. Przeździecki Kraków 1863–64.
17. J. Krukowski: Szkolnictwo w okresie przedrozbiorowym. (w:) Mielec. Dzieje miasta i regionu. T. 1, Mielec 1984
18. J. Lesganig: Ost Galizien erstes blatt enthaltend den Tarnower, Rzeszower, Sanoker und Duklaer Kreis. Wien 1803, Bibl. Jagiell. W Krakowie, M. 40/37
19. J. Luciński: Rozwój królewsczyzn w Koronie od schyłku XIV do XVIII wieku. Poznań 1970
20. J. Pezda, P. Prokop: Mielec i okolice w połowie XVI wieku. Dokument króla Zygmunta Augusta zatwierdzający podział dóbr dziedzicznych rodu Mieleckich. (w:) Rocznik Mielecki 1999, t. 2,
21. J. Rawski: Piastowskie dzieje Puszczy Sandomierskiej. Tarnobrzeg 1997
22. J. Rawski: Studium nad osadnictwem południowej części Ziemi Sandomierskiej w połowie XIV w.
23. K. Cichecka, F. Śliwa: Ruch spółdzielczy. (w:) Mielec. Dzieje miasta i regionu, t. 2, Mielec 1988
24. K. Kordeczak, H. Żaliński, Wylewy w dorzeczu Wisły w Galicji doby autonomicznej (1867–1918). (w:) Pamiętnik Sandomierski, T. II, Kraków 1995 r.
25. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce. T. III województwo rzeszowskie, z. 3 Kolbuszowa, Mielec i okolice, Warszawa 1991

26. Ks. Białobok; Kościół katolicki na ziemi mieleckiej. (w:) Mielec: Studia i materiały z dziejów miasta i regionu T. 3 Mielec 1994 r.
27. Lustracja województwa sandomierskiego 1564-1565. Wrocław – Warszawa – Kraków 1963
28. Lustracja województwa sandomierskiego 1660-1664, cz. II, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk 1977.
29. M. Biskup: Gmina Tuszów Narodowy, Krosno 1999
30. M. Friedberg; Rozsiedlenie rodów rycerskich w województwie sandomierskim w wieku XV. Pamiętnik świętokrzyski, 1930 r., Kielce 1931 r.
31. M. Maciąga : Zabytki sztuki regionu mieleckiego. (w:) Mielec. Dzieje miasta i regionu. T. 1, Mielec 1984, Tenże: Zamki i fortyfikacje w okolicach Mielca. (w:) Rocznik Ziemi Mieleckiej, Mielec 1971.
32. M. Maciąga: Oświata i szkolnictwo. (w:) Mielec. Dzieje miasta i regionu. T. 2, Mielec 1988
33. M. Maciąga: Rys geograficzno-historyczny mieleckiego. (w:) Prace i Materiały Etnograficzne. Muzeum Okręgowe w Rzeszowie.
34. M. Witwickiego „Strefy ochrony konserwatorskiej” zawarte w „Wiadomościach Konserwatorskich” Nr 3/26/X/1993 r.
35. Mapa zasięgu telefonii komórkowej: Era GSM, Plus GSM, Centertel.
36. Mapy glebowo – rolnicze – Starostwo Powiatowe w Mielcu.
37. Mielec. Dzieje Miasta i regionu t. I. Praca zbiorowa pod redakcją F. Kiryka, KAW Rzeszów 1984 r.
38. Mielec. Dzieje Miasta i regionu t. II. Praca zbiorowa pod redakcją F. Kiryka, KAW Rzeszów 1988 r.
39. Mosingiewicz, Mieleccy herbu Gryf (w) Społeczeństwo Polski średniowiecznej, F. 3: 1985 r.
40. Opracowanie fizjograficzne gmina Tuszów Narodowy Rzeszów r.
41. P. Miodunka: Sieć parafialna nad Dolną Wisłoką w średniowieczu (w) Rocznik mielecki, 1999 r.
42. PN–E–05100–1:1998 – Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa.
43. Powszechna inwentaryzacja przyrodnicza gmina Czermin BULiGL Oddział Przemysł 1993 r.
44. Provinzial Handbuch der Königreiche Galizien und Lodomerien für des Jahr 1844, Lemberg 1844.
45. Przepisy budowy urządzeń elektroenergetycznych – Instytut Energetyki 1980 r.
46. R. Grodecki: Dzieje klasztoru premonstratńskiego w Busku w wiekach średnich. RAVh t. 57 (1914).
47. Rocznik Diecezji Sandomierskiej, Sandomierz 1994
48. Rocznik Diecezji Tarnowskiej, Tarnów 1972
49. Rocznik statystyczny województwa podkarpackiego 1999 – 2000 r.
50. Rocznik statystyczny województwa rzeszowskiego 1990 – 1998 r.
51. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie: Dziennik Ustaw Nr 43, Warszawa, dnia 14 maja 1999 r.
52. S. Mateszew, M. Biskup, W. Gąsiewski: Powiat mielecki, przewodnik. Mielec 1999
53. S. Mateszew: Zarys dziejów osadnictwa i stosunków własnościowych w regionie mieleckim do połowy XVII wieku. (w:) Mielec. Dzieje miasta i regionu. T.1, Mielec 1984
54. Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. Warszawa 1880, t. 1

55. Stan środowiska w województwie podkarpackim, Biblioteka Monitoringu Środowiska Rzeszów 1999 r.
56. Stan środowiska w województwie rzeszowskim w 1996 r., Biblioteka Monitoringu Środowiska Rzeszów 1997 r.
57. T. Opas: Region mielecki przed reformą konstytucyjną w Galicji. (w:) Mielec. Dzieje miasta i regionu. T.1, Mielec 1984, s. 392, 396 (tabela
58. T. Sandecki: Bezpieczeństwo użytkowania dróg w projekcie przepisów techniczno – budowlanych – Transport miejski Nr 5/1998.
59. Towarzystwo Urbanistów Polskich – sekcja komunikacji: zagadnienia komunikacyjne w planowaniu przestrzennym – Warszawa 1983 r.
60. W Dworzaczek: Hetman Jan Tarnowski. Z dziejów możnowładztwa małopolskiego. Warszawa 1985
61. W. Dworzaczek. Leliwici Tarnowscy. Z dziejów możnowładztwa małopolskiego, wiek XIV – XV w. Warszawa 1971
62. W. Dworzaczek: Leliwici Tarnowscy. Od schyłku XVI w. do czasów współczesnych . Tarnobrzeg 1996
63. W. Gąsiewski – Powiat Mielecki – Przewodnik. Mielec 1999 r.
64. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej IUNG w Puławach – 1994 r.
65. Z Badań etnograficznych – Mielec. Rzeszów 1970
66. Zofia Tarnowska: Wspomnienie o rodzinie. (w:) Rocznik Mielecki 1998

DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

Wykaz mappek

Nr	Tytuł	Po stronie
1.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego i województwa podkarpackiego.	26
2.	Gmina Czermin. Uwarunkowania zewnętrzne. Wyciąg z planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego.	26
3.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego. Ogólna ocena stanu środowiska. PIOŚ 1996 r.	30
4.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego. Stan zakwaszenia gleb. OSChR Kraków Kielce 1997 r.	32
5.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego. Lesistość. WUS 1998 r.	34
6.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej wg IUNG Puławy.	48
7.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego. Udział użytków rolnych w powierzchni ogólnej w % w gminach.	48
8.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych.	52
9.	Gmina Czermin na tle powiatu mieleckiego. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych.	52
10.	Gmina Czermin wg sołectw. Gęstość zaludnienia na 1 km ² .	56
11.	Gmina Czermin wg sołectw. Gęstość zaludnienia na 100 ha użytków rolnych.	56
11a.	Gmina Czermin. Dotychczasowy stan obsługi w zakresie urządzeń infrastruktury technicznej.	66
12.	Gmina Czermin. Drogowy układ komunikacyjny.	72
13.	Gmina Czermin. Elektroenergetyka.	78
14.	Gmina Czermin. Telekomunikacja.	78
15.	Gmina Czermin. Zaopatrzenie w gaz.	82
16.	Gmina Czermin. Zaopatrzenie w wodę.	82
17.	Gmina Czermin. Gospodarka ściekowa.	86
18.	Gmina Czermin. Regulacja stosunków wodnych.	90

19.	Gmina Czermin. Strefa zagrożeń powodziowych.	94
-----	--	----

Wykaz schematów

Nr	Tytuł	Po stronie
1.	System planowania w Polsce	22
2.	System planowania na poziomie gminy.	22
3.	Schemat powiązań merytorycznych elementów procesu sporządzania studium.	22
4.	Obciążenie drogi wojewódzkiej średniodobowym ruchem w latach 1985 – 1995.	72
5.	Charakter ruchu na drodze wojewódzkiej w obszarze i rejonie gminy Czermin.	72

POLITYKA ROZWOJU I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wykaz mappek

Nr	Tytuł	Po stronie
1.	Gmina Czermin. System obsługi w zakresie urządzeń infrastruktury technicznej.	128
1a.	Gmina Czermin. Docelowy układ komunikacyjny.	130
2.	Gmina Czermin. Elektroenergetyka.	136
3.	Gmina Czermin. Telekomunikacja.	136
4.	Gmina Czermin. Zaopatrzenie w gaz.	136
5.	Gmina Czermin. Zaopatrzenie w wodę.	136
6.	Gmina Czermin. Gospodarka ściekowa.	136
7.	Gmina Czermin. Regulacja stosunków wodnych.	136

Wykaz schematów

Nr	Tytuł	Po stronie
1.	Sposoby powiększania mienia gminy	138

ZAŁĄCZNIKI

Babule

- budowę stacji trafo – 3 szt.;
- budowę linii ŚN – 0,6 km;
- budowę linii nn. – 0,3 km;
- remont kapitalny n.n. – 3,4 km;

Domacyny

- budowę stacji trafo – 2 szt.;
- budowę linii ŚN – 0,8 km;
- budowę linii n.n. – 0,2 km;
- remont kapitalny linii n.n. – 4,5 km;

Kęblów

- budowa stacji trafo – 1 szt.;
- budowa linii ŚN – 0,3 km;
- budowa linii n.n. – 0,1 km;
- remont kapitalny linii n.n. – 3,9 km;

Piechoty

- budowa stacji trafo – 2 szt.;
- budowa linii ŚN – 0,8 km;
- budowa linii n.n. – 0,2 km;
- remont kapitalny linii n.n. – 2,3 km;

Przykop

- budowa stacji trafo – 3 szt.;
- budowa linii ŚN – 1,4 km;
- budowa linii n.n. – 0,3 km;
- remont kapitalny – 3,6 km;

Różniaty

- budowa stacji trafo – 3 szt.;
- budowa linii ŚN – 1,2 km;
- budowa linii n.n. – 0,3 km;
- remont kapitalny linii n.n. – 5,2 km;

Zachwiejów

- budowa stacji trafo – 2 szt.;
- budowa linii ŚN – 1,5 km;
- budowa linii n.n. – 0,2 km;
- remont kapitalny n.n. – 3,6 km;

Zaduszniki

- budowa stacji trafo – 2 szt.;
- budowa linii ŚN – 0,9 km;
- budowa linii n.n. – 0,2 km;
- remont kapitalny n.n. – 1,4 km;

Zaduszniki Majdanek

- budowa stacji trafo – 2 szt.;
- budowa linii ŚN – 1,2 km;

- budowa linii n.n. – 0,2 km;
- remont kapitalny n.n. – 1,8 km;

Zarównie

- remont kapitalny n.n. – 4,5 km;

Wykaz obiektów, urządzeń produkcyjnych i usługowych w gminie Czermin pokazanych na planszy Nr 1 „Diagnoza stanu istniejącego”.

Lp.	Nazwa i rodzaj obiektu i urządzenia
Tereny mieszkalnictwa i usług	
1.	Urząd Gminy w Czerminie
2.	Komisariat Policji
3.	Dom Strażaka, OSP
4.	Szkoła Podstawowa
5.	Przedszkole
6.	Gimnazjum
7.	Biblioteka
8.	GOKiS, Klub kultury
9.	Kościół
10.	Sklep spożywczy i spożywczo – przemysłowy
11.	Sklep z artykułami przemysłowymi i gospodarstwa domowego
12.	Bar
13.	Rzemiosło usługowe
14.	Ośrodek zdrowia
15.	Gabinet lekarski
16.	Apteka
17.	Bank, Usługi ekonomiczne
18.	Poczta
19.	Boisko sportowe
20.	Zieleń parkowa, plac zabaw
21.	Cmentarz
22.	Cmentarz wojskowy
Tereny działalności gospodarczej	
23.	Młyn gospodarczy
24.	Piekarnia
25.	Stolarnia
26.	cegielnia
27.	Wytwórnia artykułów z gumy
28.	Zakład Produkcyjno – Usługowy „DOMARK”
29.	„POLBEER” – Produkcja Kasetonów
30.	Kopalnia żwiru
31.	Składy i magazyny (węgiel, nawozy, materiały budowlane)
32.	Kurnik
33.	Zlewnia mleka
34.	Magazyn nawozowy i paszowy
35.	Spółdzielnia Usług Rolniczych
36.	Lecznica Zwierząt
37.	Usługi weterynaryjne
38.	Punkt Unasieniania Zwierząt

39.	Skup owoców
40.	Skup zwierząt
41.	Stacja hodowli i Unasieniania zwierząt
42.	Sad produkcyjny
Tereny obiektów i urządzeń obsługi gospodarki komunalnej	
43.	Stacja uzdatniania wody
43a.	Oczyszczalnia ścieków
Tereny systemów transportowych	
44.	Stacja paliw
45.	Parking
46.	Transport towarowo – osobowy
Tereny działalności gospodarczej	
47.	Zakład Produkcji Mebli „FORMAPLAN”
48.	Zakład Produkcji Pustaków

Użytkowanie terenów na obszarze gminy. Stan na 31.12.1999 r.

Pozycja	Rodzaj użytkowania	Powierzchnia (ha)	%	
Ogółem w granicach administracyjnych		8032	100,0	x
1.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	494,7	6,2	100,0
1.1.	Tereny osiedlowe zabudowane	250,9	3,1	50,7
1.2.	Tereny osiedlowe niezabudowane	13,9	0,2	2,8
1.3.	tereny zieleni i rekreacyjno – wypoczynkowe	5,9	0,1	1,2
1.4.	Tereny komunikacji	224,0	2,8	45,3
2.	Tereny użytków rolnych	6194,2	77,1	100,0
2.1.	Grunty orne	5406,1	67,3	87,3
2.2.	Sady	44,1	0,5	0,7
2.3.	Łąki	207,5	2,6	3,3
2.4.	Pastwiska	536,5	6,7	8,7
3.	Użytki leśne	1043,4	13,0	x
3.1.	Lasy	927,7	11,6	x
3.2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	115,7	1,4	x
4.	Wody	187,8	2,3	x
4.1.	Wody płynące	62,5	0,8	x
4.2.	Wody stojące	9,3	0,1	x
4.3.	Rowy	116,0	1,4	x
5.	Użytki kopalne	6,6	0,1	x
6.	Tereny różne	56,8	0,7	x
7.	Nieużytki	43,2	0,5	x
8.	Powierzchnia wyrównawcza	5,3	0,1	x

Źródło: Starostwo Powiatowe w Mielcu.

**DOKUMENTY
FORMALNO – PRAWNE (WYCIĄG)**